

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA
PRUDNIKA DO 2023 ROKU**

**URZĄD MIEJSKI
UL. KOŚCIUSZKI 3
48-200 PRUDNIK**

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXVI/593/2017 Rady Miejskiej w Prudniku

z dnia 26 stycznia 2017 r.

Spis treści

1. OPIS POWIĄZAŃ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI.....	5
1.1. Opis powiązań z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego szczebla (rangi wspólnotowej, krajowej i regionalnej).....	5
1.1.1. Krajowa Polityka Miejska 2023.....	5
1.1.2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie...	6
1.1.3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030).....	8
1.1.4. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku (SRWO 2020).....	9
1.2. Opis powiązań z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla ponad lokalnego (powiatowego) oraz lokalnego (gminnego).....	10
1.2.1. Strategia Rozwoju Powiatu Prudnickiego.....	11
1.2.2. Strategia Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020.....	12
1.2.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik..	13
2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH.....	18
2.1. Sfera społeczna.....	18
2.1.1. Ludność i trendy demograficzne.....	18
2.1.2. Bezrobocie i rynek pracy.....	31
2.1.3. Pomoc społeczna i wspieranie rodziny.....	33
2.1.4. Przemoc.....	38
2.1.5. Przestępczość.....	39
2.2. Sfera gospodarcza.....	41
2.3. Sfera środowiskowa.....	49
2.3.1. Uwarunkowania przestrzenno - środowiskowe: wybrane wskaźniki.....	49
2.4. Sfera funkcjonalna.....	54
2.4.1. Opieka zdrowotna.....	54
2.4.2. Edukacja.....	56
2.4.2. Kultura, sport, rekreacja.....	61
2.4.3. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.....	69
2.4. Sfera techniczna.....	71
2.4.1. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa.....	71
2.4.2. Zasoby mieszkaniowe.....	74
2.4.3. Ścieżki rowerowe.....	76
2.5. Zestawienie trendów i zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym, gospodarczym oraz przestrzenno – środowiskowym.....	78

2.5.1. Podsumowanie trendów i zjawisk o charakterze społecznym.....	78
2.5.2 Podsumowanie trendów i zjawisk o charakterze gospodarczym.....	79
2.5.3. Podsumowanie trendów i zjawisk o charakterze przestrzenno – środowiskowym.....	79
2.6. Identyfikacja problemów.....	81
2.6.1. Identyfikacja problemów w sferze przestrzennej.....	81
2.6.2. Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej.....	81
2.6.3. Identyfikacja problemów w sferze społecznej.....	81
3. ZASIĘG PRZESTRZENNY OBSZARU REWITALIZACJI.....	82
3.1. Metodologia wyznaczenia zasięgu przestrzennego obszaru rewitalizacji.....	82
3.2. Delimitacja obszaru zdegradowanego.....	87
3.2.1. Podsystem społeczny.....	87
3.2.2. Podsystem gospodarczy.....	93
3.2.3. Podsystem środowiskowo – techniczny.....	95
3.2.4. Podsystem przestrzenno - funkcjonalny.....	96
3.3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	97
3.4. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	99
3.5. Określenie obszaru rewitalizowanego.....	102
4. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI.....	103
5. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH.....	103
6. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	106
7. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	117
8. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI MIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI REWITALIZACYJNYMI ORAZ POMIĘDZY DZIAŁANAMI RÓŻNYCH PODMIOTÓW I FUNDUSZY NA OBSZARZE OBJĘTYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	124
8.1. Komplementarność przestrzenna.....	124
8.2. Komplementarność problemowa.....	124
8.3. Komplementarność proceduralno – instytucjonalna.....	126
8.4. Komplementarność międzyokresowa.....	126
8.5. Komplementarność źródeł finansowania.....	127
9. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE DLA LISTY PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW ORAZ POZOSTAŁYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	129
9.1. Podstawowe projekty rewitalizacyjne.....	129
9.2. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	130
9.3. Indykatywne ramy finansowe w kontekście celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do roku 2023.....	132

10. MECHANIZMY WŁĄCZENIA INTERESARIUSZY NA TERENIE GMINY PRUDNIK W PROCES REWITALIZACJI.....	132
10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.....	133
10.2. Wnioski z przeprowadzonej procedury uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.....	134
10.3. Procedura uspołecznienia na etapie wdrażania programu rewitalizacji.....	139
11. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	140
12. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ I SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU.....	143
13. DZIAŁANIA ZAPOBIEGAJĄCE EWENTUALNYM NEGATYWNYM WPŁYWOM NA ŚRODOWISKO PLANOWANYCH DO REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ.....	145
14. PROCEDURA STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	146
Załącznik nr 1.....	150
Spis tabel.....	151
Spis Wykresów.....	154

1. OPIS POWIĄZAŃ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI.

Cele oraz ramy niniejszego opracowania odnoszącego się do tak istotnego zagadnienia jakim jest rewitalizacja miasta Prudnika mają swoje źródła i odniesienia w dokumentach strategicznych o różnym zasięgu; poczynając od dokumentów o randze wspólnotowej, poprzez dokumenty szczebla krajowego na szczeblu ponad lokalnym (powiatowym) oraz lokalnym (gminnym) skończywszy.

1.1. Opis powiązań z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego szczebla (rangi wspólnotowej, krajowej i regionalnej).

Od kilku lat polska polityka rozwoju prowadzona jest w sposób silnie ukierunkowany terytorialnie, odpowiadający na specyficzne potrzeby danych terytoriów, bazujący na ich wewnętrznych potencjałach rozwojowych, zasobach i wiedzy oraz dostosowujący się do lokalnych uwarunkowań a ramy dla tak prowadzonej polityki, której jednym z elementów jest rewitalizacja obszarów miejskich wyznacza kilka istotnych dokumentów.

Na gruncie europejskim jest to przede wszystkim Traktat Lizboński, który wprowadził wymiar terytorialny, jako równorzędny z wymiarem gospodarczym i społecznym, i dzięki któremu wymiar terytorialny uwzględniany jest w poszczególnych politykach UE, w tym w polityce spójności.

Zrównoważony rozwój miast europejskich jest przedmiotem Karty Lipskiej – dokumentu przyjętego z okazji nieformalnego spotkania ministrów UE ds. rozwoju miast w Lipsku w 2007 r. Ten sam kierunek myślenia znajduje odzwierciedlenie w Strategii Europa 2020.

Wśród innych ważnych dokumentów należy wskazać także raport Komisji Europejskiej na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej z 2014 r. („Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Promowanie rozwoju i dobrego rządzenia w regionach UE i miastach”).

Na gruncie polskim ramy nowej polityki regionalnej i przestrzennej odnoszące się do tematyki zagadnień rewitalizacji obszarów miejskich wyznaczają m.in. następujące dokumenty strategiczne i planistyczne rangi krajowej, regionalnej i ponad lokalnej :

- ✓ **Krajowa Polityka Miejska 2023,**
- ✓ **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie (KSRR),**
- ✓ **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030),**
- ✓ **Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku.**

1.1.1. Krajowa Polityka Miejska 2023.

Naturalną konsekwencją wprowadzenia ukierunkowanej terytorialnie polityki rozwoju jest wyróżnienie obszarów miejskich, jako tych o specyficznych problemach i wyzwaniach, co uzasadnia szczególne ich potraktowanie. Wspomniane polskie dokumenty rządowe określają różne aspekty działań rozwojowych wobec obszarów miejskich. Jednak nie istniał kompleksowy, odrębny dokument dla prowadzenia spójnej i skoordynowanej polityki wobec miast. W tym kontekście koniecznym stało się sformułowanie Krajowej Polityki Miejskiej odnoszącej się do powyższych treści i dokument ten został przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 20 października 2015.

Zgodnie z uchwaloną Krajową Polityką Miejską 2023 strategicznym celem polityki miejskiej jest: *„wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców”*.

Cel strategiczny polityki miejskiej wynika wprost z obranej wizji rozwoju polskich miast i dotyczy wszystkich miast, niezależnie od ich wielkości czy położenia. Zgodnie z powyższym celem miasta ...*„mają być dobrym miejscem do życia i pracy, z którym mieszkańcy identyfikują się, i w którym chcą mieszkać”*...

Realizacji powyższego celu szczegółowego podporządkowano kilka celów szczegółowych z których jeden (cel 3) przyjął brzmienie : *„Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez **rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich (miasto spójne)**”*

Powyższy cel polityki miejskiej dotyczący rewitalizacji obszarów zdegradowanych wynika z pilnej potrzeby systemowej odpowiedzi na wyzwanie, którym jest degradacja społeczna, fizyczna i gospodarcza wielu dzielnic polskich miast, zarówno małych, jak i największych.

Celem działań w zakresie rewitalizacji jest zmiana strukturalna danego obszaru – poprzez modernizację tkanki miejskiej oraz wzmocnienie lub przywrócenie na nim aktywności gospodarczej i społecznej – poprawa jakości życia mieszkańców.

Sprawniejsze osiągnięcie założonego celu możliwe będzie dzięki działaniu w sposób skoncentrowany, dobrze zaplanowany i efektywny. Aby tak się stało odnowa obszarów zdegradowanych musi wpisywać się w całościową politykę rozwoju miasta.

Celem polityki miejskiej w zakresie rewitalizacji jest wypracowanie i wdrażanie skutecznych mechanizmów koordynowania i integrowania zadań i działań różnych podmiotów, w tym prywatnych, w przygotowaniu i prowadzeniu kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

1.1.2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR) wyznacza cele polityki regionalnej wobec poszczególnych terytoriów w kraju, w tym w szczególności obszarów miejskich i wiejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu. Dokument ten określa także sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju a jednym z nich jest cel 2 *„Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych (spójność)”*, którego rozwinięciem jest cel 2.3 *„Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze”*.

Jak wskazano w wyzwaniach polityki regionalnej, w Polsce znajduje się wiele obszarów, które pomimo znacznej na tle innych jednostek terytorialnych zamożności, utraciły w ostatnich latach na skutek zmian społeczno - gospodarczych możliwości wzrostu i kreowania zatrudnienia z powodu upadku tradycyjnego przemysłu, gwałtownej zmiany koniunktury na wytwarzane produkty i usługi, degradacji środowiska przyrodniczego czy też powiązanej z tymi procesami degradacji infrastruktury, w tym mieszkaniowej, a także dużego odpływu ludności.

Na tych obszarach polityka regionalna wspiera kompleksowe działania odbudowujące zdolności do rozwoju pewnych terytoriów (miast, dzielnic miast, obszarów przemysłowych i innych terenów zdegradowanych) przez przywracanie lub nadawanie im nowych funkcji społeczno - gospodarczych oraz wspomaganie realizacji kompleksowych programów rewitalizacji społeczno - gospodarczej na problemowym obszarze miasta.

W uzupełnieniu tych działań polityka regionalna wspiera także rekultywację obszarów zdegradowanych pod względem środowiskowym w połączeniu z nadawaniem im nowych funkcji gospodarczych.

Z punktu widzenia realizacji celów KSRR istotne jest wsparcie tych miast, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji. Ponieważ sytuacja każdego z miast uwarunkowana jest szeregiem czynników (historycznych, geograficznych, gospodarczych, społecznych), nie przesądza się, jakiego rodzaju trudności są najistotniejsze, choć można stworzyć ich wstępny katalog: utrata miejsc pracy, spadek potencjału ludnościowego, starzenie się mieszkańców, degradacja środowiska i tkanki społeczno - gospodarczej, patologie społeczne itp.

Zatem jako preferowane do wsparcia można wskazywać np. ośrodki dotknięte m.in. spadkiem liczby ludności, słabą dynamiką miejsc pracy oraz niską przedsiębiorczością.

Do najważniejszych zagadnień, które powinny być brane pod uwagę przy projektowaniu i realizacji działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych będą należały:

- ✓ działania nakierowane na wsparcie jakości kapitału ludzkiego – traktowane jako kluczowe w kwestiach zarówno społecznych, jak i gospodarczych. Należy mieć na względzie jakość nauczania na wszystkich poziomach, pobudzanie przedsiębiorczości i innowacyjności, eliminowanie patologii społecznych itp.;
- ✓ działania skierowane na modernizację struktury gospodarczej – celem tych działań powinno być wsparcie polityki lokalnej w tworzeniu nowoczesnych miejsc pracy;
- ✓ działania wspierające nadrobienie zaległości w zakresie infrastruktury technicznej – jako element zwiększający atrakcyjność zamieszkania i w pewnym stopniu ograniczający odpływ ludności. Istotnym argumentem za tego typu instrumentami jest fakt, że dobra jakość infrastruktury technicznej wciąż należy do najważniejszych czynników lokalizacji przedsiębiorstw;
- ✓ działania wspierające modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu subregionalnym – powinny dotyczyć w szczególności ośrodków położonych w większym oddaleniu od stolic wojewódzkich.;
- ✓ wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych obejmujących zagadnienia infrastrukturalne, gospodarcze i społeczne. Istotne jest jednak, aby rewitalizacja nie była rozumiana jedynie jako odnowa tkanki mieszkaniowej czy poprawa istniejącej infrastruktury. Działania rewitalizacyjne muszą wynikać ze szczegółowych planów rewitalizacji i prowadzone być we wszystkich wymiarach: infrastrukturalnym, gospodarczym i społecznym. Takie podejście warunkuje efektywność działań na rzecz przywrócenia właściwych funkcji miast lub ich dzielnic, czy zmiany funkcji zdegradowanych terenów przemysłowych. Dobrze prowadzona rewitalizacja jest szansą rozwojową miast i całych regionów. Polityka regionalna będzie zaadresowana przede wszystkim do zdegradowanych obszarów śródmiejskich, które stanowią największy odsetek terenów wymagających rewitalizacji i są zarazem obszarem

koncentracji problemów społeczno - ekonomicznych.

Działania w ramach tego obszaru problemowego polityki regionalnej będą prowadzone na podstawie lokalnych programów rewitalizacji, w których realizacji powinni uczestniczyć, poza władzami regionalnymi i lokalnymi, w jak największym stopniu partnerzy gospodarczy i społeczni.

1.1.3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030).

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku i przyjęta Uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r..

Zgodnie z wymogami ustawowymi w dokumencie przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. Tym samym KPZK 2030 ma wiele cech strategii ogólnorozwojowej, łącząc elementy zagospodarowania przestrzennego z czynnikami rozwoju społeczno -gospodarczego.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 zawiera również cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju a jednym z nich jest cel 2 *„Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów”*

Zdefiniowanemu celowi nr 2 KPZK 2030 przypisano oprócz innych kierunek działania 2.3.2. odnoszący się wprost do „Restrukturyzacji i rewitalizacji obszarów zdegradowanych i miast”.

Działania polityki przestrzennej w odniesieniu do zdegradowanych obszarów zurbanizowanych mają na celu przywrócenie ich funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających ich powtórnemu zagospodarowaniu dzięki skorelowanym interwencjom w sferze planowania przestrzennego, inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości. Działania restrukturyzacyjne i rewitalizacyjne doprowadzą do odzyskania atrakcyjności danego obszaru lub miasta, do przywrócenia korzystnych warunków życia i podejmowania działalności gospodarczej oraz inwestycyjnej z wykorzystaniem istniejącego potencjału kulturowego i zachowaniem funkcji symbolicznych oraz przyrodniczych obszaru w procesie jego adaptacji do nowych funkcji. Na poziomie regionalnym należy przeprowadzić identyfikację obszarów zdegradowanych w miastach oraz na terenach przemysłowych, powojkowych i wydobywczych, a także weryfikację jakościową ich walorów funkcjonalnych. Następnie w planach zagospodarowania przestrzennego województw należy wyznaczyć obszary, które (na poziomie lokalnym) powinny zostać objęte kompleksowymi programami rewitalizacji/restrukturyzacji oraz regionalnymi programami inwestycyjnymi, wpisującymi się w strategię rozwoju danego miasta (łączące działania na obszarach zdegradowanych i tych dobrze rozwijających się), jak również w strategię rozwoju województwa.

Przygotowanie lokalnych programów rewitalizacyjnych będzie warunkiem niezbędnym do prowadzenia działań inwestycyjnych przewidzianych w regionalnych strategiach rozwoju. Kompleksowe lokalne programy rewitalizacji powinny obejmować priorytety techniczne,

przestrzenne, społeczne, kulturowe, gospodarcze i ekologiczne. Ich zakres, oprócz poprawy stanu budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, powinien obejmować ochronę dziedzictwa kulturowego, zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, poprawę transportu publicznego, integrację społeczną mieszkańców rewitalizowanych obszarów, przywrócenie terenom zdegradowanym ich funkcji przyrodniczej lub nadanie im takiej funkcji, a także promowanie zrównoważonego rozwoju.

1.1.4. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku (SRWO 2020).

Strategia rozwoju województwa opolskiego została przyjęta Uchwałą Nr XXV/325/2012 przez Sejmik Województwa Opolskiego w dniu 28 grudnia 2012r.

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku określa najważniejsze kierunki rozwoju regionu, będące odpowiedzią na zdefiniowane wyzwania rozwojowe, w tym wyzwanie horyzontalne dotyczące zapobiegania i przeciwdziałania procesom depopulacji.

Zgodnie z uchwaloną Strategią rozwój województwa opolskiego do 2020 roku ukierunkowany został na: konkurencyjny i stabilny rynek pracy, aktywną społeczność regionalną, innowacyjną i konkurencyjną gospodarkę, dynamiczne przedsiębiorstwa, nowoczesne usługi i atrakcyjną ofertę turystyczno - kulturalną, dobrą dostępność do rynków pracy, dóbr i usług, wysoką jakość środowiska, konkurencyjną aglomerację opolską, ośrodki miejskie i obszary wiejskie.

Zdefiniowanych zostało 10 celów strategicznych, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane wyzwania rozwojowe. Kolejnym poziomem hierarchii planowania, przyjętym w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r., są cele strategiczne, które określają docelowy, pożądany stan rozwoju województwa opolskiego w poszczególnych obszarach realizacji Strategii.

Cele strategiczne wyznaczają z kolei obszary realizacji celów operacyjnych, tj. określonych zamierzeń, planowanych do realizacji, w ramach których zaplanowano bardziej skonkretyzowane działania.

Jednym z zdiagnozowanych w Strategii wyzwań rozwojowych jest wyzwanie nr 4 „Zrównoważony rozwój aglomeracji opolskiej, miast i obszarów wiejskich regionu”.

Jednym z celów strategicznych związanych z w/w wyzwaniem jest cel strategiczny nr 9 „Ośrodki miejskie biegunami wzrostu”.

Odnosząc się do zdefiniowanego celu strategicznego nr 9 Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku stwierdza wprost, iż *...”Jednym z głównych problemów rozwoju miast województwa opolskiego jest występowanie obszarów kumulacji negatywnych zjawisk społecznych (wysoka stopa bezrobocia, niski poziom aktywności gospodarczej, wyższe natężenie występowania zjawisk patologicznych), które powodują, że w przestrzeni coraz mocniej zaznacza się nierówność społeczna, a podstawowe potrzeby mieszkańców na tych obszarach nie są zaspokajane. Dlatego też oprócz wzmacniania potencjału gospodarczego miast, niezbędne jest podjęcie działań na rzecz poprawy ładu przestrzennego i rewitalizacji obszarów zdegradowanych”....*

Temu ukierunkowanemu terytorialnie celowi realizacji przypisano z kolei dwa cele szczegółowe a mianowicie cel szczegółowy 9.1. „Wspieranie potencjału gospodarczego i społecznego miast” oraz cel 9.2. „Poprawa ładu przestrzennego i rewitalizacja na obszarach miejskich”.

Zgodnie z przyjętymi poziomami planowania rozwoju województwa Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku zdefiniowała również działania dla realizacji w ramach w/w

dwóch celów operacyjnych nierozdzielnie wiążące się z problematyką rewitalizacji obszarów miejskich a mianowicie:

Cel operacyjny 9.1. Wspieranie potencjału gospodarczego i społecznego miast – działania dotyczące:

- ✓ wspierania tworzenia infrastrukturalnych i instytucjonalnych warunków do zwiększania poziomu inwestycji i powstawania nowych miejsc pracy,
- ✓ rozwoju specjalizacji i funkcji gospodarczych,
- ✓ rozwijania i poprawy dostępności do dobrej jakości usług publicznych dostosowanych m.in. do potrzeb starzejącego się społeczeństwa,
- ✓ budowy i modernizacji infrastruktury społecznej tj. edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej,
- ✓ przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych m.in. poprzez optymalizację zarządzania zasobami wody, lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej, racjonalizację gospodarki odpadami, zwiększenie powierzchni obszarów zielonych.

Cel operacyjny 9.2. Poprawa ładu przestrzennego i rewitalizacja na obszarach miejskich – działania dotyczące:

- ✓ zwiększania koordynacji i współpracy pomiędzy jst w zakresie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego w obrębie miejskich obszarów funkcjonalnych,
- ✓ przeciwdziałania zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji i chaosu przestrzennego,
- ✓ poprawy atrakcyjności centrów miast,
- ✓ rewitalizacji obszarów miejskich poprzez przywracanie warunków dla zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju usług,
- ✓ aktywizacji obszarów zdegradowanych, w tym rozwijanie funkcji społeczno - gospodarczych.

1.2. Opis powiązań z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla ponad lokalnego (powiatowego) oraz lokalnego (gminnego).

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” oparty o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne, traktowany jako ciągły proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych zmierzających do wyprowadzenia obszarów miasta ze stanu kryzysowego, poprzez przywrócenie jego funkcjonalności i stworzenie korzystnych warunków do jego dalszego trwałego rozwoju jest adekwatny do realizacji zbiorów priorytetowych celów i kierunków zapisanych w następujących dokumentach strategicznych oraz planistycznych szczebla ponad lokalnego oraz lokalnego :

- ✓ **Strategii Rozwoju Powiatu Prudnickiego,**
- ✓ **Strategii Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020,**
- ✓ **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik.**

1.2.1. Strategia Rozwoju Powiatu Prudnickiego.

Problematyka rewitalizacji miasta Prudnika, planowane do realizacji działania oraz uzyskania rezultaty dotyczące sfery społecznej, ekonomicznej oraz przestrzennej korelują z celem szóstym obowiązującej Strategii Rozwoju Powiatu Prudnickiego:¹

Szósty cel strategiczny w/w Strategii odnoszący się do „Poprawy jakości życia oraz zapewnienia stabilności i perspektyw lokalnej społeczności” zakłada jego realizację poprzez realizację min. następujących celów szczegółowych związanych z :

- ✓ brakiem w pełni rozwiązanych potrzeb w zakresie infrastruktury
- ✓ podnoszeniem kwalifikacji mieszkańców powiatu,
- ✓ przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu,
- ✓ ułatwianiem podejmowania własnej działalności gospodarczej.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Powiatu Prudnickiego realizacji tak zdefiniowanych: szóstego celu strategicznego oraz w/w celów szczegółowych służyć będą m.in. następujące kierunki działań:

- ❖ rozwój infrastruktury komunalnej, komunikacyjnej oraz systemowe rozwiązania w gospodarce wodno - ściekowej i odpadami,
- ❖ upowszechnianie walorów środowiskowych i dziedzictwa kulturowo-historycznego na potrzeby rozwoju powiatu,
- ❖ organizacja i upowszechnienie kształcenia ustawicznego jako naturalnej potrzeby społeczności lokalnej i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy,
- ❖ podwyższanie atrakcyjności zamieszkiwania na terenie powiatu, poprawa warunków życia poprzez wspieranie rozwoju i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej przy zapewnieniu szerokiego dostępu do kultury, sportu i rekreacji dla zapobieżenia procesowi odpływu mieszkańców,
- ❖ weryfikacja i koordynacja planów zagospodarowania przestrzennego i opracowanie spójnej koncepcji modyfikacji tych planów.

Rozwinięciem przyjętych w Strategii Rozwoju Powiatu Prudnickiego kierunków działań jest katalog idei projektów o zasięgu gminnym gdzie w odniesieniu do Gminy Prudnik zapisane zostały następujące idee projektów korelujące wprost z „Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Prudnik do 2023 roku”:

- ✓ w sferze „Mieszkalnictwo”, idea nr 4 „Rewitalizacja obszaru miasta Prudnika”,
- ✓ w sferze „Infrastruktura techniczna”, idea nr 1. „Modernizacja istniejących sieci uzbrojenia terenu oraz dróg” oraz idea nr 8 „Rewitalizacja obszaru miasta Prudnika”,
- ✓ w sferze „Ochrona zabytków”, idea nr 1 „Rewitalizacja obszaru miasta Prudnika” oraz idea nr 2 „Rewitalizacja parku miejskiego”.

¹ „Strategia Rozwoju Powiatu Prudnickiego”, Starostwo Powiatowe w Prudniku, Prudnik 2000 r.

1.2.2. Strategia Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020.

Strategia Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020 przyjęta została Uchwałą Miejskiej w Prudniku w dniu 31 marca 2010 r. i zawiera ona zdefiniowaną misję stanowiącą równocześnie cel nadrzędny, strategiczny Gminy Prudnik w perspektywie obejmującej lata 2010-2020.

Zgodnie z uchwaloną Strategią misją Gminy Prudnik „jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój z racjonalnym gospodarczym wykorzystaniem walorów przyrodniczych środowiska i rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz potencjału ludzkiego, infrastrukturalnego i produkcyjnego”.

Diagnoza stanu istniejącego oraz analiza uwarunkowań rozwojowych zwłaszcza zagrożeń, tkwiących w otoczeniu i słabych stron Gminy Prudnik zawarta w Strategii Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020 umożliwiła zdefiniowanie strategicznych problemów dalszego jej rozwoju. Wychodząc od definicji problemu, jako „zadania danego do rozwiązania (wykonania)” wskazano na te z nich, które powodują obecnie lub powodować będą w przyszłości powstawanie barier rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy, a w konsekwencji rzutować będą na środowisko życia i pracy mieszkańców oraz funkcjonowania podmiotów gospodarczych.

Uchwalona „Strategia Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020” zakłada realizację celów strategicznych oraz wynikających z nich celów ogólnych z których z kolei wynikają cele szczegółowe poprzez realizację konkretnych zadań :²

Cel strategiczny nr 1.: Gmina Prudnik ośrodkiem turystyki transgranicznej.

Cel strategiczny nr 2.: Przeobrażenia gospodarki zapewniające zrównoważony rozwój społeczeństwa

Cel strategiczny nr 3.: Społeczna, przestrzenna, ekonomiczna rewitalizacja Miasta Prudnika.

Cel strategiczny nr 4.: Aktywizacja obszarów wiejskich.

Przyjęty w Strategii Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020 cały trzeci cel strategiczny „Społeczna, przestrzenna, ekonomiczna rewitalizacja Miasta Prudnika” odnosi się wprost do rewitalizacji miasta Prudnika, z którego wynika aż sześć celów ogólnych oraz wynikających z nich celów szczegółowych poprzez realizację zdefiniowanych zadań a mianowicie:

Cel ogólny nr 3.1.: Stworzenie systemu działań zmierzających do ożywienia społeczno – gospodarczego.

Cele szczegółowe celu ogólnego 3.1.:

- ✓ program rewitalizacji infrastruktury miejskiej,
- ✓ zachowanie dziedzictwa historycznego, kulturalnego.

Cel ogólny nr 3.2. : Poprawa warunków życia mieszkańców.

Cele szczegółowe celu ogólnego 3.2.:

- ✓ włączenie osób niepełnosprawnych w życie społeczne gminy Prudnik oraz w rynek pracy,
- ✓ aktywizacja działań grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ „Prewencja” socjalna – powstrzymująca degradację osób i grup zagrożonych marginalizacją

² „Strategia rozwoju Gminy Prudnik na lata 2010-2020”, Urząd Miejski w Prudniku, Prudnik 2010 r.

lub wykluczeniem społecznym,

- ✓ poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Cel ogólny nr 3.3. : Rozwój oraz unowocześnienie oferty edukacyjnej.

Cel szczegółowy celu ogólnego 3.3.:

- rozwój i modernizacja szkolnej infrastruktury dydaktycznej i sportowej.

Cel ogólny nr 3.4. : Poprawa systemu ochrony zdrowia.

Cele szczegółowe celu ogólnego 3.4.:

- rozwój profilaktyki zdrowotnej,
- rozwój usług społecznych, takich jak usługi zdrowotne, opieka społeczna, oświata, czy też kultura, sport i rekreacja.

Cel ogólny nr 3.5. : Zrównoważony rozwój gminy zapewniający dbałość o środowisko (poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi).

Cele szczegółowe celu ogólnego 3.5.:

- ✓ Gospodarka Odpadami - realizacja Gminnego Programu Gospodarki Odpadami,
- ✓ Ochrona Środowiska realizacja programu ochrony środowiska,
- ✓ Gospodarka wodno – ściekowa,
- ✓ Poprawa efektywności energetycznej i jakości powietrza,
- ✓ Propagowanie postaw i zachowań proekologicznych.

Cel ogólny nr 3.6. : Animacja aktywności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.

Cel szczegółowy celu ogólnego 3.6.:

- ✓ tworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży.

1.2.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest częścią lokalnego systemu planowania i jego sporządzenie należy do zadań własnych gminy- na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie terytorialnym (Dz.U. 2016.446 j.t.).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy opracowane zostało w 1999 roku przez zespół autorski (mgr inż. arch. Maciej Mazurek oraz mgr Joanna Kłopocka) i uchwalone przez Radę Miejską w Prudniku dniu 28.10.1999 – Uchwałą nr XII/174/99 i zmienione przez Radę Miejską w Prudniku uchwałą nr LII/789/2010 z dnia 26.02.2010 r.

Celem opracowania studium było uzyskanie opracowania planistycznego umożliwiającego prowadzenie polityki przestrzennej, lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego uwzględniające zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.

Zakres problemowy podporządkowany celowi i charakterowi prawnemu studium zawiera zidentyfikowane uwarunkowania i szanse rozwoju gminy w aspekcie przestrzennym i ekologicznym.

W szczególności studium określiło:

- obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiska,

- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary zabudowane ze wskazaniem terenów kwalifikujących się do przekształceń,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, w tym obszary wskazane do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- obszary i obiekty kulturowe podlegające ochronie i zasady ich wykorzystania i użytkowania,
- kierunki rozwoju komunikacji,
- kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” określono, iż przez politykę przestrzenną należy rozumieć sposoby działania prowadzone świadomie dla osiągnięcia podstawowych celów rozwoju gminy, które podzielono na cele podstawowe czyli strategiczne oraz częściowe.

Cele strategiczne ukierunkowane zostały na:³

- utrzymanie stanu osiągniętego w wyniku dotychczasowego rozwoju (ochrona wartości zasobów naturalnych, dóbr kultury i sposobu zainwestowania wymagającego tylko adaptacji do nowych warunków rozwoju),
- zatrzymanie regresu i poprawa funkcjonowania istniejących struktur (poprawa funkcjonowania, modernizacja i restrukturyzacja dotychczasowych systemów infrastruktury i komunikacji, zwiększenie ich dyspozycyjności i wydolności),
- tworzenie warunków do rozwoju i otwarcia na przyszłość (wykorzystanie szans i rezerw oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi gminy).

Cele częściowe obejmują z kolei cele społeczne, ekonomiczne, ekologiczne, kulturowe oraz funkcjonalno – przestrzenne, które to cele są tożsame z trzema podstawowymi sferami rewitalizacji tj sferą: społeczną, ekonomiczną oraz przestrzenną.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik przyjęto założenie strategiczne, że celem generalnym rozwoju gminy będzie rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych w kształtowaniu procesów rozwojowych gminy.

Zgodnie z uchwalonym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik” efektem pożądanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zapisanych w przekroju podstawowych sfer gospodarowania winno być sukcesywne wypełnianie celów rozwoju gminy, ujętych w trzech globalnych blokach celów strategicznych, do których zaliczono:

- cele warunkujące poprawę jakości życia,
- cele stymulujące efektywność gospodarowania,
- cele zapewniające poprawę ładu przestrzennego.

Cele częściowe realizujące w/w cele strategiczne obejmują:

w sferze społecznej:

- zapewnienie miejsc pracy i perspektyw podnoszenia jakości życia,

³ „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy opracowane” mgr inż. arch. Maciej Mazurek, mgr Joanna Kłopocka – Uchwała nr XII/174/99 Rady Miejskiej w Prudniku z dnia 28.10.1999 r.

- poprawę standardów zamieszkania i wypoczynku,
- poprawę jakości i dostępności do usług podstawowych,
- rozwój infrastruktury społecznej ponad lokalnej zapewniającej pełnienie funkcji powiatowych i realizację intelektualnych aspiracji mieszkańców,
- upowszechnienie dostępności infrastruktury technicznej.

w sferze ekonomicznej:

- restrukturyzację własnościową i produktową istniejącego przemysłu,
- rozwój nowych przedsiębiorstw średnich i małych ,
- rozwój turystyki i usług turystycznych poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego,
- rozwój wymiany międzynarodowej z Republiką Czeską i Wspólnotą Europejską.

w sferze ekologii:

- poprawę jakości środowiska przyrodniczego,
- optymalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy do ukształtowania rozwoju gospodarczego i przestrzennego,
- zachowanie zasobów środowiska dla potrzeb odnowy biologicznej człowieka,
- ochronę środowiska przyrodniczego i środowiska człowieka przed powodzią,
- poprawę warunków wodnych i racjonalizację systemu gospodarowania wodą.

w sferze kulturowej:

- poprawę stanu, ochronę i racjonalne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego w obrębie miasta Prudnika na podstawie wymogów konserwatorskich,
- poprawę stanu i ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich oraz zapewnienie możliwości ich wykorzystania w dalszym rozwoju gminy,
- kształtowanie nowych wartości środowiska kulturowego poprzez zalecane w studium elementy kompozycji układów przestrzennych, formy zabudowy i elementy kształtowania krajobrazu.

w sferze ładu przestrzennego:

- uporządkowanie i wzbogacenie struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy,
- **modernizacja i rewitalizacja zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem śródmieścia miasta i obszarów przestrzeni publicznej na wsiach,**
- wyeliminowanie z obszarów zabudowy mieszkaniowej i usługowej obiektów i urządzeń funkcji obcej, uciążliwej dla otoczenia,
- wyeksponowanie walorów architektonicznych, urbanistycznych i krajobrazowych – w szczególności w obrębie śródmieścia miasta Prudnika,
- modernizacja układu dróg, ulic, placów i skrzyżowań,
- wzbogacenie i wyeksponowanie terenów zieleni publicznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określiło ponadto:

- kierunki rozwoju i zasady kształtowania osadnictwa,
- kierunki i zasady ochrony wartości środowiska kulturowego,

- kierunki rozwoju komunikacji,
- kierunki rozwoju przestrzennego funkcji mieszkaniowo – usługowych,
- kierunki rozwoju przestrzennego funkcji produkcyjnych.

W odniesieniu do przestrzeni miejskiej sformułowano następujące kierunki jej poprawy – przekształcenia i rehabilitację zabudowy miasta zgodnie z którymi:

1. Polityka przestrzenna realizowana poprzez działania średnio i długoterminowe zmierzać winna do rewitalizacji struktury funkcjonalno – przestrzennej miasta ukształtowanej w procesie wielowiekowego rozwoju z równoczesnym zabezpieczeniem rozwoju funkcji współczesnych wynikających z potrzeb mieszkańców i roli miasta w regionalnej sieci osadniczej.
2. Wszelkie działania inwestycyjne na obszarze miasta prowadzone winny być w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
3. W kształtowaniu przestrzennym miasta, szczególnie w odniesieniu do obszarów objętych strefami konserwatorskimi należy przestrzegać ściśle zaleceń i warunków konserwatorskich a w tym:
  - zachowanie sylwetki krajobrazowej i najważniejszych elementów układu przestrzennego i dominant wysokościowych,
  - zachowanie wartości krajobrazowych terenów przylegających do miasta i ochrona wartości widokowych.
4. Rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej obejmować winna remonty kapitalne i modernizacje zapewniające uzyskanie odpowiedniego standardu użytkowego mieszkań i wzbogacenie walorów ekologicznych miasta.
5. Ogólna poprawa ładu przestrzennego i higieny miasta wymaga stopniowego eliminowania funkcji uciążliwych i wprowadzenie w to miejsce elementów funkcji usługowej i zieleni.
6. Zadania szczegółowe przewidziane do realizacji w krótkim horyzoncie czasu winny objąć porządkowanie terenów, sukcesywne dozbrajanie w infrastrukturę techniczną i zabiegi estetyczne wpływające na wizerunek miasta.
7. Dla podniesienia atrakcyjności miasta i nadania mu nowej dynamiki rozwoju wskazana jest promocja i wyeksponowanie atutów rozwojowych tkwiących w zasobach historycznych i współczesnych oraz nawiązanie współpracy z odpowiednimi partnerami na rzecz rozwoju miasta.
8. W grupie zadań priorytetowych podnoszących warunki życia mieszkańców i ład przestrzenny plasują problemy komunikacyjne, których rozwiązanie wymaga pilnej budowy obwodnic miasta.
9. W kształtowaniu terenów rozwojowych miasta wyznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego winna być przestrzegana zasada strefowania funkcji mieszkaniowych, produkcyjnych i wypoczynkowych.

Kierunki i zasady ochrony wartości środowiska kulturowego:

1. Zamierzenia i działania związane z ochroną wartości środowiska historyczno – kulturowego i krajobrazowego powinny w jak największej mierze spełniać wymogi i wytyczne określone przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków.
2. Polityka przestrzenna gminy powinna zapewnić min:
  - ✓ ochronę terenów przed niekontrolowaną pod względem estetyki architektonicznej zabudową nie dostosowaną do środowiska kulturowego,
  - ✓ wyeliminowanie czynników degradujących układy historyczne jednostek osadniczych,
  - ✓ adaptowanie i modernizację elementów zabudowy krajobrazu,
  - ✓ zagospodarowanie obiektów opuszczonych,
  - ✓ bezwzględną odnowę historycznego układu przestrzennego i komunikacyjnego jednostek osadniczych.
3. Należy dążyć do respektowania warunków ochrony konserwatorskiej.
  - ✓ Dotyczy to głównie starszych układów urbanistycznych. Szczególnej ochronie podlegają obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków oraz w ewidencji zabytków.
4. Zakres działań preferowanych:
  - ✓ Zaleca się lokalizowanie (w uzgodnieniu z WKZ) poniższych funkcji:
  - ✓ dla obiektów mieszkaniowych : funkcję mieszkaniowo – usługową,
  - ✓ dla obiektów użyteczności publicznej : funkcję usługową, mieszkaniową
  - ✓ dla parków zakłada się utrzymanie funkcji pierwotnej bez możliwości wprowadzenia funkcji degradujących zieleń.

Kierunki rozwoju komunikacji:

Komunikacja drogowa – dla poprawy płynności ruchu, a przede wszystkim dla zmniejszenia jego uciążliwości przewiduje się min. podjęcie prac modernizacyjnych dróg krajowych na terenie miasta Prudnika polegających na budowie systemu obwodnic, ścieżek rowerowych, kanalizacji i chodników w terenach zabudowanych oraz wykonanie odnow nawierzchni dróg krajowych na terenie miasta Prudnika.

Miejsca postojowe – liczba miejsc postojowych w chwili obecnej jest niewystarczająca. Wobec faktu dynamicznie rozwijającej się motoryzacji niezbędne staje się wyposażenie tras dróg krajowych w odpowiednie zaplecze parkingowo – usługowe.

Kierunki rozwoju przestrzennego funkcji mieszkaniowo – usługowych gminy.

Zasady polityki przestrzennej:

- wykorzystanie do końca terenów mieszkaniowych objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego budownictwa jednorodzinnego,
- wykorzystanie terenów plombowych w ramach istniejącego zagospodarowania mieszkaniowego,

- uruchomienie w miarę potrzeb nowych zespołów zabudowy wielorodzinnej wynikających z obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego miasta, których łączna chłonność wynosi 3000 mieszkań,
- przeznaczenie terenów uwolnionych w obrębie śródmieścia w wyniku przebudowy – w pierwszej kolejności na cele usług centrotwórczych i zieleni.

Kierunki rozwoju przestrzennego funkcji produkcyjnych.

Rozwój funkcji produkcyjnej obejmujący przemysł, budownictwo, składy i magazyny winien opierać się min. na następujących zasadach:

- ✓ efektywne wykorzystanie wyznaczonych na obszarze miasta niezagospodarowanych dotąd terenów przemysłowo – składowych,
- ✓ maksymalne wykorzystanie istniejącej bazy przemysłowo- składowej na cele produkcyjne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik w konkluzji zawiera listę zadań priorytetowych o znaczeniu lokalnym, do których zaliczono min.:

- aktywizację gospodarczą gminy, w tym przyśpieszony rozwój miejsc pracy poprzez restrukturyzację przemysłu oraz tworzenie nowych zakładów wykorzystujących potencjalne tereny rozwojowe w mieście,
- rozwój infrastruktury społecznej o znaczeniu ponad lokalnym umacniającej funkcje powiatowe miasta Prudnika, w tym pełne zagospodarowanie terenów i obiektów po byłych koszarach,
- modernizację układu komunikacyjnego,
- modernizację przestrzeni publicznej w mieście,
- modernizację struktury funkcjonalno – przestrzennej miasta, rewitalizację zabudowy śródmiejskiej i peryferyjnej,
- rozbudowę infrastruktury technicznej.

2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH.

2.1. Sfera społeczna.

2.1.1. Ludność i trendy demograficzne.

Gminę Prudnik w roku 2015, zamieszkiwało 27 643 osoby (w tym 21 645 w mieście). Mieszkańcy gminy stanowili w tym okresie 2,8% ludności całego województwa opolskiego. W porównaniu do roku 2010, liczba mieszkańców gminy spadła o 3,1% przy średniej dla całego województwa w wysokości -2,1%, a dla kraju -0,2%. W szybszym tempie wyludnia się obszar miejski gminy, na którym liczba ludności spadła o 3,7%, podczas gdy na obszarze wiejskim spadek ten wynosił jedynie 0,7% a dynamizm tego zjawiska przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1: Ludność ogółem według faktycznego miejsca zamieszkania w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	15/10
POLSKA	38 529 866	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	38 437 239	-0,2%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	8 763 193	8 804 087	8 808 621	8 805 014	8 843 239	8 862 579	1,1%
POLSKA - MIASTA	23 416 505	23 385 828	23 336 289	23 257 909	23 216 352	23 166 429	-1,1%
OPOLSKIE	1 017 241	1 013 950	1 010 203	1 004 416	1 000 858	996 011	-2,1%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	546 699	544 503	542 364	539 387	537 508	534 492	-2,2%
OPOLSKIE - MIASTA	532 927	530 395	527 735	523 455	520 618	517 177	-3,0%
Prudnik – cała gmina	28 521	28 381	28 183	27 956	27 835	27 645	-3,1%
Prudnik- miasto	22 302	22 164	21 979	21 778	21 676	21 472	-3,7%
Prudnik - obszar wiejski	6 219	6 217	6 204	6 178	6 159	6 173	-0,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analiza powyższych danych dotyczących dynamiki zmiany liczby mieszkańców gminy w okresie ostatnich 5 lat, pozwala na zauważenie stałego trendu spadkowego, przy czym, charakterystyczne jest zjawisko systematycznego spadku liczby ludności rokrocznie o ok 200 osób.

Liczba mieszkańców gminy zmniejsza się, a ten sam kierunek zmian widoczny jest również w odniesieniu do obszarów wiejskich aczkolwiek w odniesieniu do tychże terenów ma on wymiar nieznaczny i bliski jest zeru.

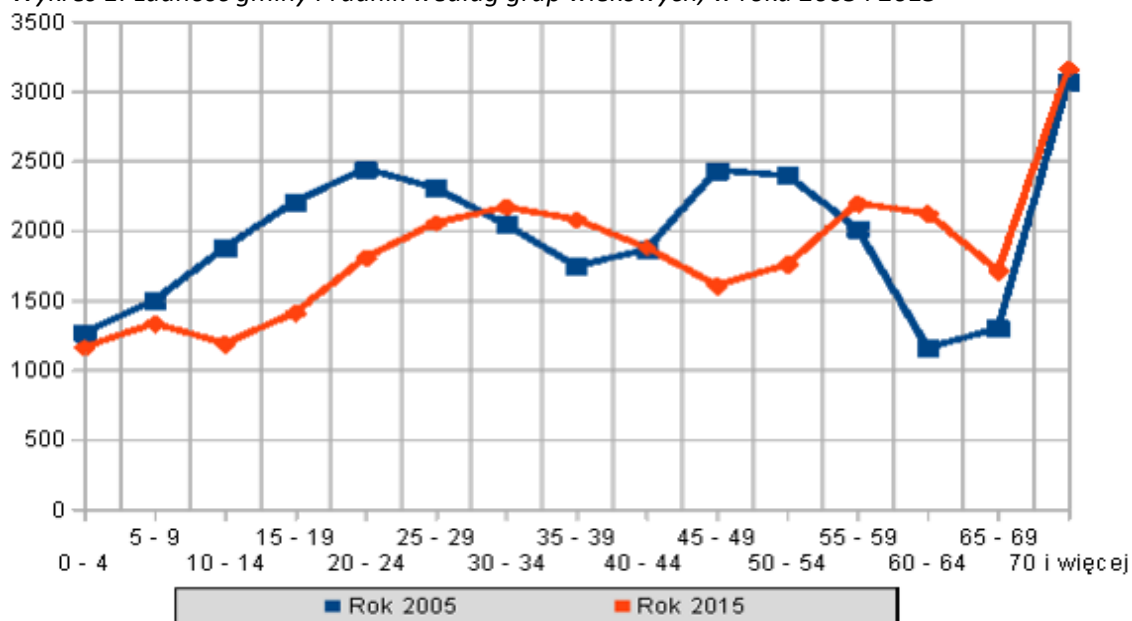
Poniżej przedstawiono analizę oraz zestawienia obrazujące strukturę wiekową mieszkańców gminy Prudnik odnoszące się do danych za rok 2005 oraz 2015.

Analizując dynamikę zmian w strukturze wiekowej populacji gminy Prudnik wg danych statystycznych za 2015 i 2005 wskazać należy na następujące zjawiska:

- we wszystkich grupach wiekowych od wieku 0 do 29 zauważalny jest spadek w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób w danej grupie wiekowej (najwyższy w przedziale 10-19 lat rzędu aż 36%) co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 spada w porównaniu z rokiem 2005 (np w grupach obejmujących wiek 10-24 nawet o 50%),
- w grupach wiekowych od wieku 30-44 zauważalny jest wzrost w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób w danej grupie wiekowej (najwyższy w przedziale 35-39 lat rzędu aż 19%) co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 rośnie w porównaniu z rokiem 2005 (np w grupach obejmujących wiek 10-24 nawet o 1/3),
- w kolejnych dwóch grupach wiekowych (obejmujących populację w wieku 45-55) ponownie zauważalny jest spadek w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób w danej grupie wiekowej (wyższy w przedziale 45-49 lat rzędu niemalże 34%) co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 spada w porównaniu z rokiem 2005 (np w grupie 45-49 o 50%),
- w kolejnych czterech grupach wiekowych od wieku 55 wzwyż ponownie zauważalny jest wzrost w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób we wszystkich czterech grupach wiekowych (najwyższy w przedziale 60-64 lat rzędu aż 83%) co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 ponownie rośnie w porównaniu z rokiem 2005 (np w grupie 60-64 niemalże o 100%).

Reasumując: powyższe dane uprawniają do postawienia tezy, iż na terenie gminy Prudnik od roku 2005 zauważalna jest stałe zjawisko starzenia się społeczeństwa.

Wykres 1: Ludność gminy Prudnik według grup wiekowych, w roku 2005 i 2015

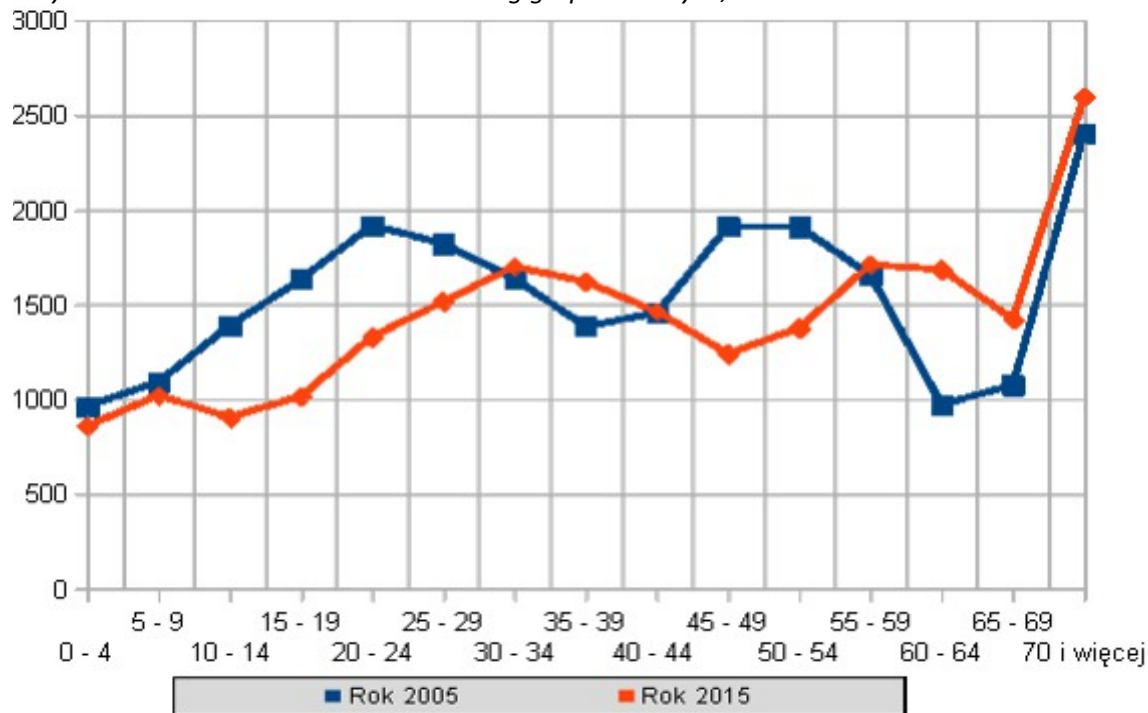
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analizując z kolei dynamikę zmian w strukturze wiekowej populacji miasta Prudnik wg danych statystycznych za 2015 i 2005 wskazać należy na następujące zjawiska:

- podobnie jak w przypadku danych odnoszących się do gminy również dane odnoszące się do miasta Prudnika wskazują że we wszystkich grupach wiekowych od wieku 0 do 29 również zauważalny jest spadek w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób w danej grupie wiekowej (najwyższy tym razem w przedziale 15-19 lat rzędu aż 38%), co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 spada w porównaniu z rokiem 2005 (np w grupach obejmujących wiek 20-24 również o 50%),
- w grupach wiekowych od wieku 30-44 zauważalny jest zauważalny jest wzrost w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób w danej grupie wiekowej (najwyższy w przedziale 35-39 lat rzędu 17%), co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 rośnie w porównaniu z rokiem 2005,
- w kolejnych dwóch grupach wiekowych (obejmujących populację w wieku 45-55) ponownie zauważalny jest spadek w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób w danej grupie wiekowej (wyższy w przedziale 45-49 lat rzędu niemalże 34%), co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 spada w porównaniu z rokiem 2005 (np w grupie 45-49 ten spadek oscyluje wokół wartości 50%),
- w kolejnych czterech grupach wiekowych od wieku 55 wzwyż ponownie zauważalny jest wzrost w roku 2015 w stosunku do roku 2005 liczby osób we wszystkich czterech grupach wiekowych (najwyższy w przedziale 60-64 lat rzędu tym razem 73%) co w konsekwencji powoduje, iż udział tych grup w strukturze ludności w roku 2015 ponownie rośnie w porównaniu z rokiem 2010 (np w grupie 60-64 o 87%).

Reasumując: powyższe dane odnoszące się do kształtowania się struktury społeczeństwa miasta potwierdzają dane odnoszące się struktury społeczeństwa gminy i potwierdzają tezę, iż nie tylko na terenie gminy Prudnik ale również i miasta od roku 2005 występuje stałe zjawisko starzenia się społeczeństwa.

Wykres 2: Ludność miasta Prudnik według grup wiekowych, w roku 2005 i 2015

Od lat na terenie gminy utrzymuje się nieznacznie większy udział kobiet w ogólnej ludności. W roku 2015 wyniósł 51,4% (51,8% w mieście i 51,1% na obszarach wiejskich), a więc był mniejszy niż w województwie opolskim (51,6%) oraz kraju (51,6%). W porównaniu do roku 2010, odsetek ten wzrósł o 0,1 p.p. Niezależnie od obszaru referencyjnego, odsetek kobiet jest większy w mieście Prudnik.

Tabela 2: Udział kobiet w ogólnej ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	51,6%	51,6%	51,6%	51,6%	51,6%	51,6%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	50,9%	50,9%	50,9%	50,9%	50,9%	50,9%
POLSKA - MIASTA	52,5%	52,5%	52,6%	52,6%	52,6%	52,6%
OPOLSKIE	51,7%	51,7%	51,6%	51,6%	51,6%	51,6%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	51,4%	51,4%	51,4%	51,4%	51,4%	51,4%
OPOLSKIE - MIASTA	52,3%	52,3%	52,4%	52,3%	52,4%	52,3%
Gmina Prudnik	51,3%	51,3%	51,4%	51,3%	51,3%	51,4%
Prudnik - miasto	51,6%	51,6%	51,7%	51,6%	51,8%	51,8%
Prudnik - obszar wiejski	51,0%	51,0%	51,1%	51,0%	51,0%	51,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba ludności przypadającej na 1 km² według ostatnich dostępnych danych, wyniosła w gminie Prudnik 226 osób, co oznacza spadek wobec roku 2010 (w liczbach bezwzględnych o 7 osób). Jest to więcej niż średnia dla województwa opolskiego (106 osób) jak i kraju (123 osoby). Niezależnie od

obszaru referencyjnego zauważyć należy, że gęstość zaludnienia jest zdecydowanie większa w mieście, gdzie na 1 km² na obszarze wiejskim przypada jedynie 61 osób, podczas gdy w mieście jest to ponad 1,0 tys. osób.

Tabela 3: Ludność na 1 km² w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	123	123	123	123	123	123
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	87	86	86	86	86	86
POLSKA - MIASTA	1 089	1 084	1 082	1 078	1 074	1 062
OPOLSKIE	108	108	107	107	106	106
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	106	106	106	105	105	104
OPOLSKIE - MIASTA	697	694	691	685	681	677
Gmina Prudnik	233	232	231	229	228	226
Prudnik - miasto	1 088	1 081	1 072	1 062	1 057	1 047
Prudnik - obszar wiejski	61	61	61	61	61	61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Niezwykle istotnymi wskaźnikami, pomocnymi w ocenie sytuacji demograficznej, jest udział ludności według ekonomicznych grup wieku. Wyróżniamy:

- wiek przedprodukcyjny - przedział wiekowy obejmujący osoby, które nie ukończyły 18 lub 15 roku życia w zależności od przyjętej klasyfikacji; jest to wiek, w którym ludzie zazwyczaj nie podejmują pracy z powodu kształcenia się lub nie mogą być zatrudnieni na mocy przepisów kodeksu pracy ze względu na zbyt niski wiek,
- wiek produkcyjny – przedział wiekowy, w którym ludzie zazwyczaj podejmują pracę. W zależności od przyjętej klasyfikacji wiek produkcyjny obejmuje: kobiety między 15 lub 18 a 59 rokiem życia oraz mężczyzn między 15 lub 18 a 64 rokiem życia.
- wiek poprodukcyjny - przedział wiekowy, w którym człowiek zwykle kończy już pracę zawodową; zgodnie z najczęściej stosowaną klasyfikacją w wieku poprodukcyjnym znajdują się kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej.

W roku 2015, w porównaniu do roku 2010, liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w Polsce zmniejszyła się o 4,5% i wyniosła niespełna 7 mln. W praktyce oznacza to zmniejszającą się liczbę ludności, która w perspektywie kolejnych kilku bądź kilkunastu lat, zasili rynek pracy. W miastach spadek ten był nieco mniejszy i wyniósł 3,2% (liczba ludności wyniosła 3,9 mln). Tym samym, zmniejszeniu uległ również udział ludności w tym wieku, w ogóle Polaków – w roku 2010 wynosił 18,8%, natomiast pięć lat później 18% (spadek o 4,5%).

W województwie opolskim, w roku 2015, w porównaniu do roku 2010, liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszyła się o 8,5% i wyniosła 159,4 tys. W miastach spadek ten był nieco wyższy i wyniósł 8,3% (liczba ludności wyniosła 79,7 tys.). Tym samym, zmniejszeniu uległ również udział ludności w tym wieku, w ogóle mieszkańców województwa – w roku 2010 wynosił 17,1%, natomiast pięć lat później 16% (spadek o 6,6%).

W samej gminie Prudnik, w roku 2015 zamieszkiwało ponad 4,5 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym, co wskazuje na spadek rzędu aż o 10,3% w stosunku do 2010 roku. Przełożyło się to na spadek udziału tej grupy ludności – w 2010 roku stanowiła 17,6%, natomiast według ostatnich

dostępnych danych, wartość wskaźnika to 16,3% (w mieście Prudnik wartość wskaźnika to 15,8%, a na obszarze wiejskim 1,1%). Wartość omawianego wskaźnika, jest niższa we wszystkich przekrojach (gmina, miasto, obszar wiejski) niż w odniesieniu do pozostałych obszarów referencyjnych.

Tabela 4: Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika
	%	%	%	%	%	%	2015/2010
POLSKA	18,8	18,5	18,3	18,2	18,0	18,0	-4,5%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	20,0	19,6	19,3	19,0	18,8	18,7	-6,5%
POLSKA - MIASTO	17,1	16,9	16,8	16,7	16,7	16,7	-2,1%
OPOLSKIE	17,1	16,8	16,6	16,3	16,2	16,0	-6,6%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	17,5	17,1	16,8	16,5	16,3	16,1	-7,8%
OPOLSKIE - MIASTO	16,3	16,0	15,8	15,6	15,5	15,4	-5,4%
Gmina Prudnik	17,6	17,4	16,9	16,7	16,6	16,3	-10,3%
Prudnik - miasto	16,9	16,6	16,2	16,1	16,0	15,8	-9,9%
Prudnik- obszar wiejski	20,4	20,1	19,5	19,0	18,6	18,2	-11,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W roku 2015, w porównaniu do roku 2010, liczba ludności w wieku produkcyjnym w Polsce zmniejszyła się o 3,3% i wyniosła 24 mln. Spadek w miastach był niemal dwa razy większy i wyniósł 6,1% (z 15,3 do 14,4 mln osób). Tym samym udział ludności w wieku produkcyjnym uległ zmniejszeniu z 64,4 do 62,4% (w miastach z 65,3 do 62%).

W województwie opolskim, w roku 2015, w porównaniu do roku 2010, liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 4,7% i wyniosła 635,6 tys. W miastach spadek był większy i wyniósł 7,6%. W konsekwencji, zmniejszeniu uległ również udział ludności w tym wieku, w ogóle mieszkańców województwa – w roku 2010 było to 65,6%, natomiast pięć lat później 63,8% (spadek o 2,7%).

Gminę Prudnik, w roku 2015 zamieszkiwały 17 104 osoby w wieku produkcyjnym, co wskazuje na spadek rzędu 5,9% w stosunku do 2010 roku (7,5% w mieście oraz 0,4% na obszarze wiejskim). Przełożyło się to na spadek udziału tej grupy ludności – w 2010 roku stanowiła ona 63,7%, natomiast według ostatnich dostępnych danych, wartość tego wskaźnika to 61,9%. Jest to wartość wyższa niż na pozostałych analizowanych obszarach referencyjnych. Niezależnie od poziomu agregacji, spadającym odsetkiem ludności w wieku produkcyjnym, charakteryzują się miasta a dane odnoszące się do miasta Prudnika (gdzie spadek wynosi aż 7,5% - stanowiąc niemalże dwukrotność wartości tego wskaźnika dla innych referencyjnych obszarów miejskich) potwierdza to niekorzystne zjawisko.

Tabela 5: Udział ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika
	%	%	%	%	%	%	2015/2010
POLSKA	64,4	64,2	63,9	63,4	63,0	62,4	-3,1%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	64,6	64,5	64,2	63,9	63,6	63,1	-2,3%
POLSKA - MIASTA	65,3	64,8	64,2	63,5	62,8	62,0	-5,1%
OPOLSKIE	65,6	65,4	65,1	64,7	64,3	63,8	-2,7%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	65,5	65,3	65,1	64,8	64,3	63,9	-2,4%
OPOLSKIE - MIASTA	65,9	65,4	64,8	64,1	63,4	62,7	-4,8%
Gmina Prudnik	63,7	63,3	63,1	62,7	62,3	61,9	-5,9%
Prudnik - miasto	63,6	63,0	62,6	62,1	61,7	61,1	-7,5%
Prudnik - obszar wiejski	64,3	64,4	64,6	64,7	64,5	64,5	-0,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W roku 2015, w porównaniu do roku 2010, liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w Polsce zwiększyła się o 16,7% i wyniosła 7,5 mln. W praktyce oznacza to szybko zwiększającą się liczbę ludności, która już opuściła rynek pracy i utrzymuje się ze świadczeń wypłacanych przez państwo. W miastach wzrost ten był nieco większy i wyniósł 19,7%. Tym samym, zwiększeniu uległ również udział ludności w tym wieku, w ogóle Polaków – w roku 2010 wynosił 16,8%, natomiast pięć lat później 19,6% (wzrost o 17%).

W województwie opolskim, w roku 2015, w porównaniu do roku 2010, liczba ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o 14,2% i wyniosła 201 tys. W miastach wzrost był dużo wyższy (19%), natomiast w gminach miejsko-wiejskich nieznacznie wyższy (14,8%). Tym samym, zwiększeniu uległ również udział ludności w tym wieku, w ogóle mieszkańców województwa – w roku 2010 wynosił 17,3%, natomiast pięć lat później 20,2% (wzrost o 16,6%).

W samej gminie Prudnik, w roku 2015 zamieszkiwało ponad 6,0 tys. osób w wieku poprodukcyjnym (w tym 4,9 tys. w mieście Prudnik i 1,1 tys. na obszarach wiejskich), co wskazuje na wzrost rzędu 13,5% w stosunku do 2010 roku. Przełożyło się to na rosnący udział tej grupy ludności – w 2010 roku stanowiła ona 18,6%, natomiast według ostatnich dostępnych danych, wartość tego wskaźnika za 2015 rok wynosi już 20,8%. Niekorzystny trend wzrostowy szczególnie szybko postępuje w mieście Prudnik – wartość omawianego wskaźnika, w przyjętym okresie czasowym, wzrosła tu aż do poziomu 13,8%.

Tabela 6: Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika
	%	%	%	%	%	%	2015/2010
POLSKA	16,8	17,3	17,8	18,4	19,0	19,6	17,0%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	15,4	15,9	16,4	17,0	17,6	18,2	18,0%
POLSKA - MIASTA	17,6	18,3	19,0	19,8	20,6	21,3	21,0%
OPOLSKIE	17,3	17,8	18,3	18,9	19,6	20,2	16,6%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	17,0	17,5	18,1	18,7	19,4	20,0	17,4%
OPOLSKIE - MIASTA	17,9	18,6	19,4	20,2	21,1	21,9	22,6%
Gmina Prudnik	18,6	19,3	20,0	20,6	20,1	20,8	13,5%
Prudnik - miasto	19,5	20,4	21,2	21,8	22,3	23,1	13,8%
Prudnik - obszar wiejski	15,4	15,5	15,9	16,2	17,0	17,3	11,8%

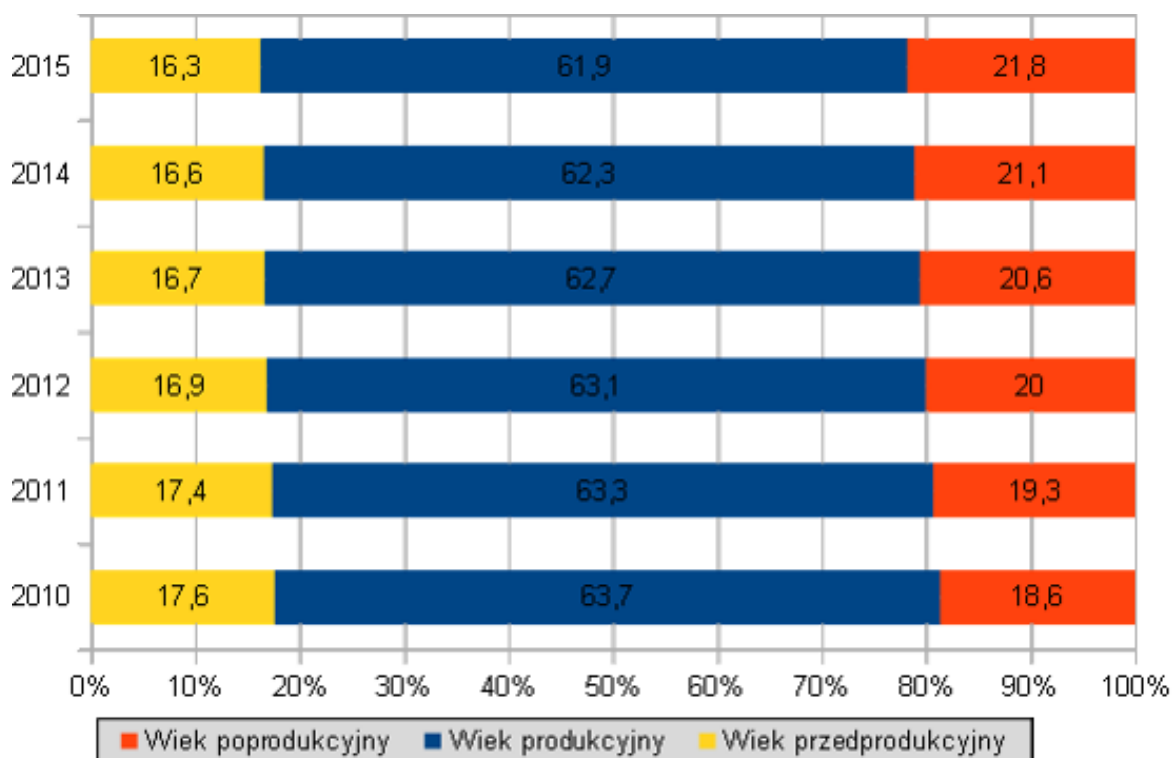
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę ludności zamieszkującej gminę Prudnik, z uwzględnieniem wyżej opisanych grup wiekowych, która wskazuje na bardzo niekorzystne zjawisko wyrażające się malejącym udziałem osób w wieku produkcyjnym, któremu towarzyszy wzrost osób, które opuściły już rynek pracy.

Jak wynika z danych przedstawionych w poniższym wykresie, w gminie Prudnik w roku 2015 ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 16,3%, produkcyjnym 61,9%, zaś poprodukcyjnym aż 21,8%.

Wykres 3: Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku dla gminy Prudnik w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ocenę sytuacji demograficznej uzupełniają wskaźniki obciążenia demograficznego.

Pierwszy z nich określa liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym.

W Polsce, w roku 2015, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 60,1 osób w wieku nieprodukcyjnym. Było to o 4,9 osoby więcej niż pięć lat wcześniej. Z większym wzrostem mamy do czynienia na obszarach miejskich – z 53,1 osób w 2010 do 61,3 w 2015 roku. W gminach miejsko-wiejskich kraju, obciążenie demograficzne wzrosło o 3,6 osoby.

Wzrost wartości tego wskaźnika widoczny jest również w województwie opolskim (z 52,5 do 56,7) oraz gminie Prudnik (z 56,9 do 61,6). O podobnym wzroście można mówić w przypadku obszarów miejskich. W mieście Prudnik, wartość omawianego wskaźnika wzrosła o 4,7 osoby, podczas gdy na obszarze wiejskim ten wskaźnik przybrał największą wartość (6,4).

Drugi ze wskaźników określa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W roku 2015 w kraju na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało aż 109,1 osób w wieku poprodukcyjnym. Było to o 20 osób więcej niż pięć lat wcześniej (podobny wzrost w miastach i gminach miejsko-wiejskich). Z jeszcze większym wzrostem mamy do czynienia w województwie opolskim – z 101 do 126,1 (25,1 osoby więcej).

W gminie Prudnik wartość wskaźnika wzrosła o 28 osób i w roku 2015 wyniosła 133,6 (146,2 w mieście Prudnik, wzrost o 30,4 osoby). Tym samym, w gminie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, była zdecydowanie wyższa niż na pozostałych obszarach referencyjnych.

Trzeci ze wskaźników określa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 osób

w wieku produkcyjnym. W roku 2015 w Polsce wyniósł 31,4. Było to o 5,4 osoby więcej niż pięć lat wcześniej. Większy wzrost odnotowano na obszarach miejskich – z 27 osób w 2010 do 34,4 w 2015 roku. Wzrost obciążenia demograficznego widoczny jest również w województwie opolskim – z 26,4 do 31,6 (większe obciążenie w miastach).

Wartość tego wskaźnika w przypadku gminy Prudnik wyniosła w 2015 roku 35,2 osoby, a zatem o 6 osób więcej niż w roku 2010 (37,8 w mieście a zatem o 7,1 osób więcej i 26,9 na obszarze wiejskim co oznacza 3 osoby więcej niż w roku 2010). Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, jest w gminie na wyższym poziomie niż w kraju czy województwie.

Tabela 7: Współczynnik obciążenia demograficznego w roku 2015

Jednostka terytorialna	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
POLSKA	60,1	109,1	31,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	58,4	97,7	28,9
POLSKA - MIASTA	61,3	127,6	34,4
OPOLSKIE	56,7	126,1	31,6
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	56,5	124,2	31,3
OPOLSKIE - MIASTA	59,5	142	34,9
Gmina Prudnik	61,6	133,6	35,2
Prudnik - miasto	63,6	146,2	37,8
Prudnik - obszar wiejski	55,0	95,5	26,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Spadek liczby urodzeń żywych na 1000 ludności (porównując lata 2010 i 2015) nastąpił we wszystkich analizowanych jednostkach terytorialnych. Największy miał miejsce na obszarze gmin miejsko-wiejskich kraju (12,2%). Jedynie w przypadku terenów wiejskich gminy Prudnik nie zanotowano spadku, gdzie tego wskaźnika w roku 2015 przybrała identyczną wartość jak w roku 2010. W całej gminie Prudnik wartość omawianego wskaźnika wynosi 8,1 (7,4 w mieście Prudnik), jest niższa niż średnia dla Polski jak i średnia dla województw opolskiego.

Tabela 8: Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	9,6
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	10,9	10,2	10,2	9,7	9,8	9,6
POLSKA - MIASTA	10,3	9,6	9,6	9,2	9,4	9,4
OPOLSKIE	9,0	8,6	8,8	8,2	8,6	8,3
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	9,0	8,7	8,7	8,2	8,6	8,1
OPOLSKIE - MIASTA	8,9	8,4	8,6	7,9	8,3	8,3
Gmina Prudnik	8,6	9,9	7,9	7,8	8,6	8,1
Prudnik - miasto	8,0	9,5	7,4	7,5	8,0	7,4
Prudnik - obszar wiejski	10,4	11,6	9,5	8,7	10,7	10,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Zarówno w kraju jak i województwie nastąpił wzrost liczby zgonów na 1000 ludności. Według ostatnich dostępnych danych, wynosi odpowiednio 10,27 oraz 10,48. Wskaźnik dla gminy Prudnik uległ spadkowi o 2,7% (większy spadek odnotowano na terenach wiejskich gminy 3,2%) i w roku 2015

wyniósł 11,06, a zatem jego wartość jest wyższa niż na pozostałych obszarach. Liczba zgonów na 1000 ludności jest wyższa również w mieście Prudnik od pozostałych innych analizowanych przekrojów wynosząc aż 11,43.

Tabela 9: Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	9,83	9,75	9,99	10,06	9,78	10,27
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	9,51	9,43	9,62	9,71	9,48	10,00
POLSKA - MIASTO	9,71	9,64	9,97	10,09	9,88	10,43
OPOLSKIE	9,70	9,57	10,06	10,20	9,78	10,48
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	10,01	9,71	10,05	10,47	9,91	10,64
OPOLSKIE - MIASTO	9,45	9,09	9,87	10,01	9,62	10,40
Gmina Prudnik	11,36	11,05	11,46	13,61	11,96	11,06
Prudnik - miasto	11,80	10,91	11,78	13,94	12,42	11,43
Prudnik - obszar wiejski	9,78	11,55	10,32	12,43	10,35	9,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

We wszystkich analizowanych jednostkach terytorialnych odnotowuje się ujemny przyrost naturalny, stanowiący różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. W kraju, województwie opolskim jak również i gminie Prudnik, przyrost jest niższy w miastach.. Analizując dane za rok 2015 widzimy, że przyrost naturalny tak w odniesieniu do gminy Prudnik (-3,0%) jak i miasta Prudnik (-4,0%) jest zdecydowanie niższy w odniesieniu do skali tego zjawiska analizowanego na poziomie całego województwa (-2,2%) jak też i innych miast województwa (-2,1%).

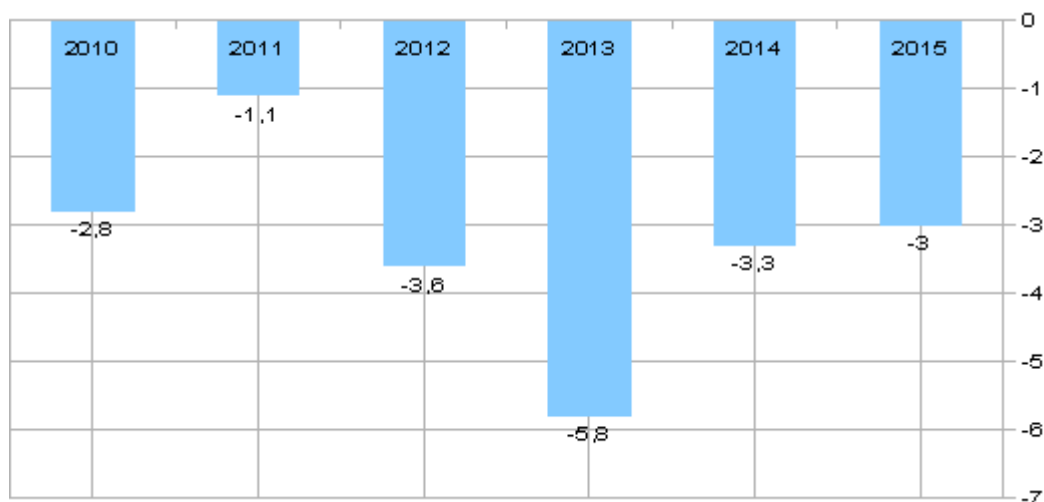
Tabela 10: Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,7
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,4	0,8	0,6	0,0	0,3	-0,4
POLSKA - MIASTA	0,6	0,0	-0,4	-0,9	-0,5	-1,1
OPOLSKIE	-0,7	-1,0	-1,2	-2,0	-1,2	-2,2
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-1,0	-1,0	-1,3	-2,3	-1,3	-2,6
OPOLSKIE - MIASTA	-0,5	-0,7	-1,2	-2,1	-1,3	-2,1
Gmina Prudnik	-2,8	-1,1	-3,6	-5,8	-3,3	-3,0
Prudnik - miasto	-3,8	-1,4	-4,4	-6,4	-4,4	-4,0
Prudnik - obszar wiejski	0,6	0,0	-0,8	-3,7	0,3	0,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analizując natomiast gminę Prudnik zauważyć należy, że obecny przyrost naturalny jest najwyższy (przyjmuje najniższą wartość ujemną) w całym analizowanym okresie. Wartość tego wskaźnika oscyluje wokół wysokiej wartości (ok.3,0), wyjątkiem jest rok 2013 gdzie wartość jego uległa niemalże podwojeniu, z kolei jego najniższą wartość (najwyższą wartość ujemną) odnotowano w roku 2011 (-1,1).

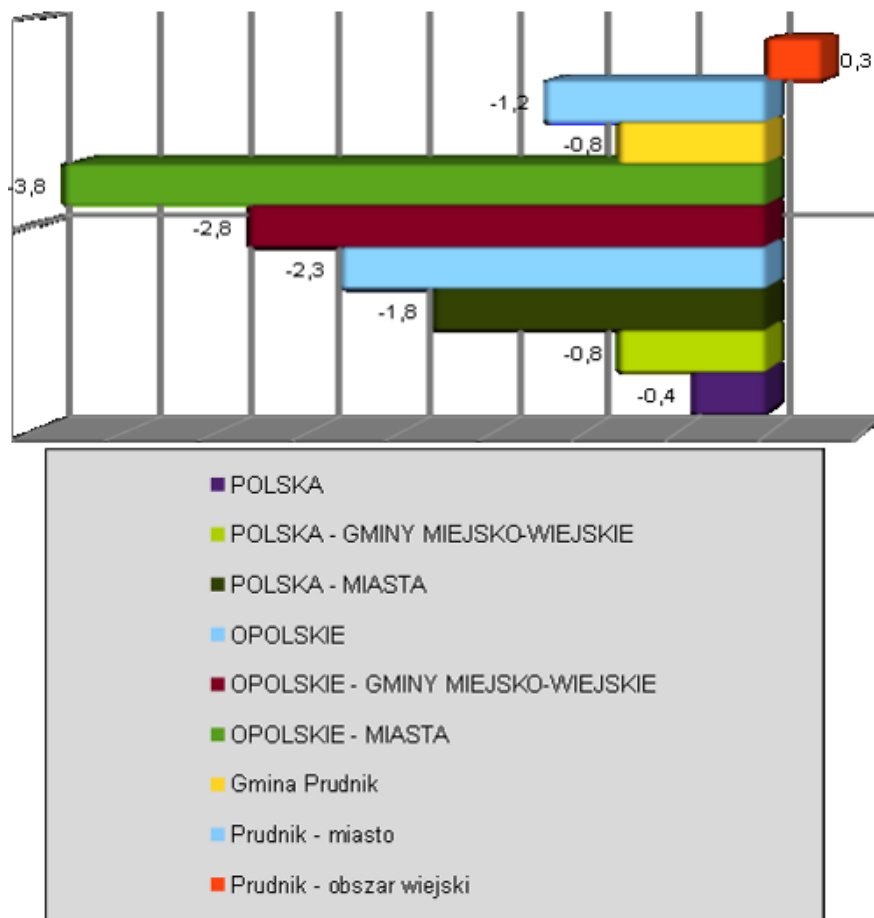
Wykres 4: Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w gminie Prudnik w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W większości analizowanych jednostek terytorialnych odnotowuje się ujemne saldo migracji na 1000 osób, czyli różnicę między napływem (imigracją) a odpływem (emigracją) ludności z danego obszaru w określonym czasie. Proces wyludniania jest szczególnie widoczny w mieście Prudnik, gdzie saldo wyniosło -1,2 (-0,8 w całej gminie) i było nieznacznie wyższe od średniej dla całego kraju.

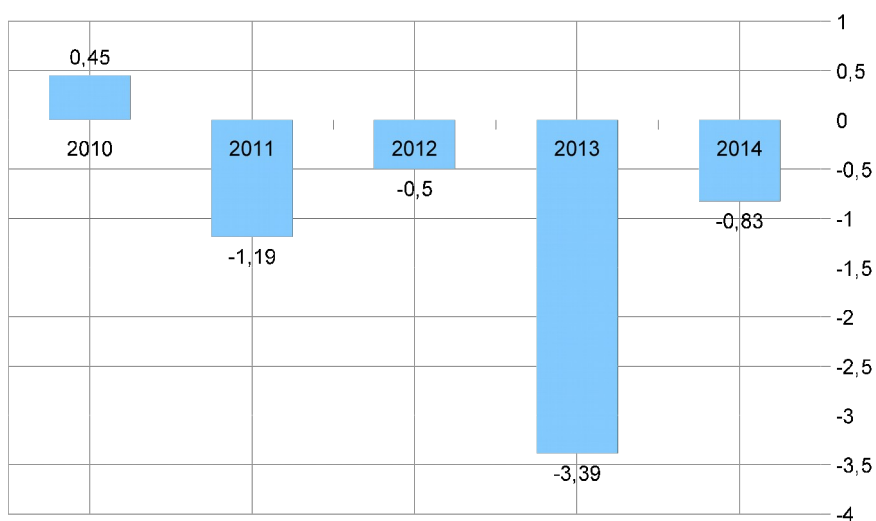
Wykres 5: Saldo migracji na 1000 osób w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W całej gminie Prudnik, jedynie poza 2010 rokiem w analizowanym okresie czasowym, saldo migracji pozostaje ujemne, przy czym najwyższą wartość w ilościach osób przyjęło w roku 2012 (-136), a najniższą w latach 2010-2011.

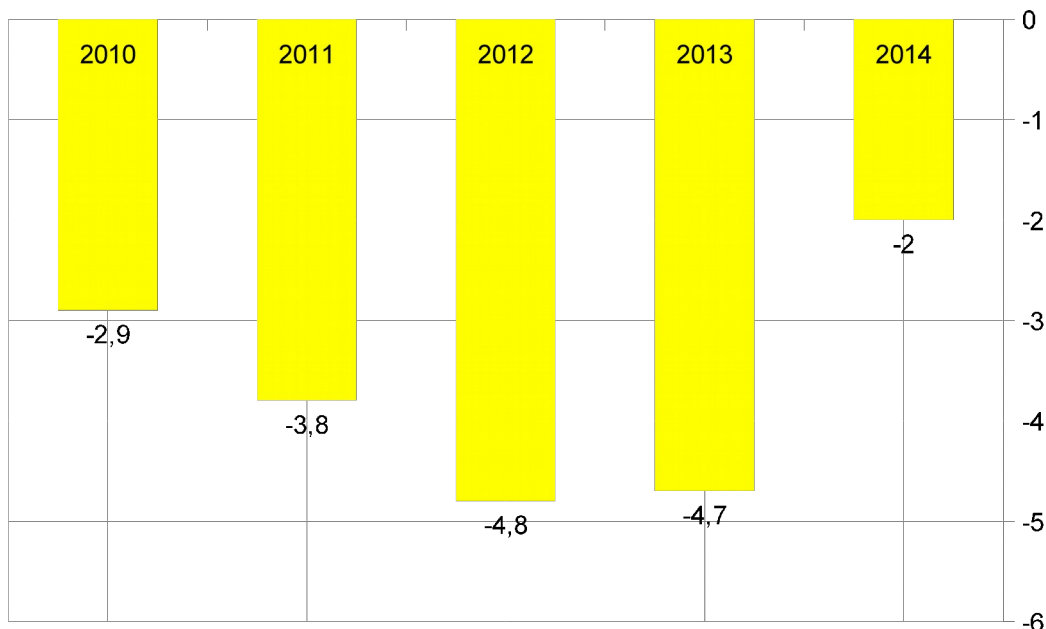
Wykres 6: Saldo migracji w gminie Prudnik w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W związku z powyższym, również wartość wskaźnika salda migracji na 1000 mieszkańców gminy pozostaje ujemna. Najniższą wartość odnotowano w 2014 roku (-2,0), zaś najwyższą, tak jak w przypadku salda migracji wyrażonego w liczba bezwzględnych, w latach 2011-2013.

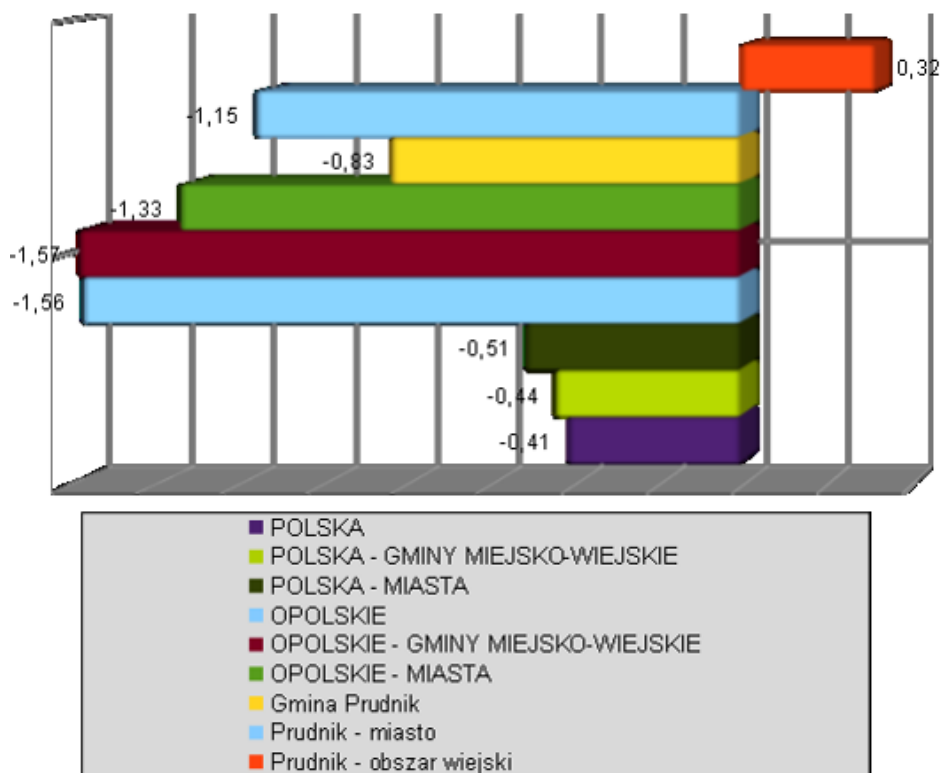
Wykres 7: Saldo migracji na 1000 osób w gminie Prudnik w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Najwyższą ujemną wartość salda migracji zagranicznych na 1000 osób, na obszarze analizowanych jednostek terytorialnych, w roku 2014 odnotowano na terenie miasta Prudnik (-1,15). Najniższa wartość tego wskaźnika odnosi się do kraju jak i polskich miast (-0,41 i -0,44). Zatem saldo migracji zagranicznych na terenie gminy Prudnik jak i miasta Prudnika jest zatem dużo – dwu i trzykrotnie – wyższe od wartości tego wskaźnika odnoszącego się do przekroju państwa jak i województwa opolskiego.

Wykres 8: Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W samej gminie, saldo migracji zagranicznych na 1000 osób, w przyjętym okresie czasowym (poza rokiem 2010) przyjmowało wartości ujemne. Najwyższą wartość osiągnęto w roku 2013 (-3,39), a najniższą – bliską zera - w roku 2010 (0,45).

Wykres 9: Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w gminie Prudnik w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.1.2. Bezrobocie i rynek pracy.

Rynek pracy charakteryzują z jednej strony poszukujący pracy zgodnej z ich wykształceniem, kwalifikacjami, doświadczeniem, a z drugiej strony przedsiębiorcy, którzy miejsca pracy tworzą i poszukują pracowników o określonych predyspozycjach. Z informacji oraz sprawozdań sporządzanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku wynika, że największe trudności w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia mają osoby nie posiadające wykształcenia w ogóle oraz posiadające wykształcenie podstawowe i gimnazjalne.

Wśród ofert pracy znikoma liczba proponuje pracę osobom bezrobotnym z tak niskim wykształceniem. Należy też wziąć pod uwagę zwiększoną dostępność do studiów licencjackich i wyższych od 2006 roku, kiedy to zostały obniżone wymagania podczas egzaminów maturalnych z 50% do 30%. Większa liczba maturzystów decyduje się na podjęcie dalszej edukacji na uczelniach wyższych. Brak miejsc pracy dla absolwentów szkół wyższych, czyli osób o określonych, wysokich kwalifikacjach sprawił, że są oni zainteresowani także pracą poniżej zdobytych kwalifikacji. Przedsiębiorcy nawet na stanowiska nie wymagające wysokich umiejętności, mogą przyjmować osoby z tytułem magistra lub licencjata. Tym samym miejsca pracy, które wcześniej mogły być atrakcyjne jedynie dla osób z niskim wykształceniem, znajdują się w obrębie zainteresowania bezrobotnych z wykształceniem wyższym. Absolwenci uczelni decydują się także na pozostanie w miejscach studiów, co z kolei wpływa na obniżenie potencjału demograficznego obszaru gminy.

W roku 2014, zarówno w Polsce jak i województwie opolskim, w porównaniu do roku 2010 odnotowuje się wzrost liczby osób pracujących na 1000 mieszkańców (wzrost odpowiednio o 3,1 i

3,0%). Przeciwną sytuację dostrzec można w odniesieniu do wszystkich poziomów gminy Prudnik.

Na początku okresu objętego analizą wskaźnik pracujących na 1000 mieszkańców dla gminy wynosił 189 (miasta Prudnik 231), natomiast w roku 2014 wskaźnik ten przybrał wartość 178 (dla miasta Prudnik 217) co oznacza istotny spadek tegoż wskaźnika o 6,1% dla gminy Prudnik (i 6,0% dla miasta Prudnika). Szczególnie niepokojącym jest fakt, iż na pozostałych rozpatrywanych przekrojach wyższego szczebla (kraj, województwo) wartość wskaźnika wzrosła przyjmując wartości dodatnie.

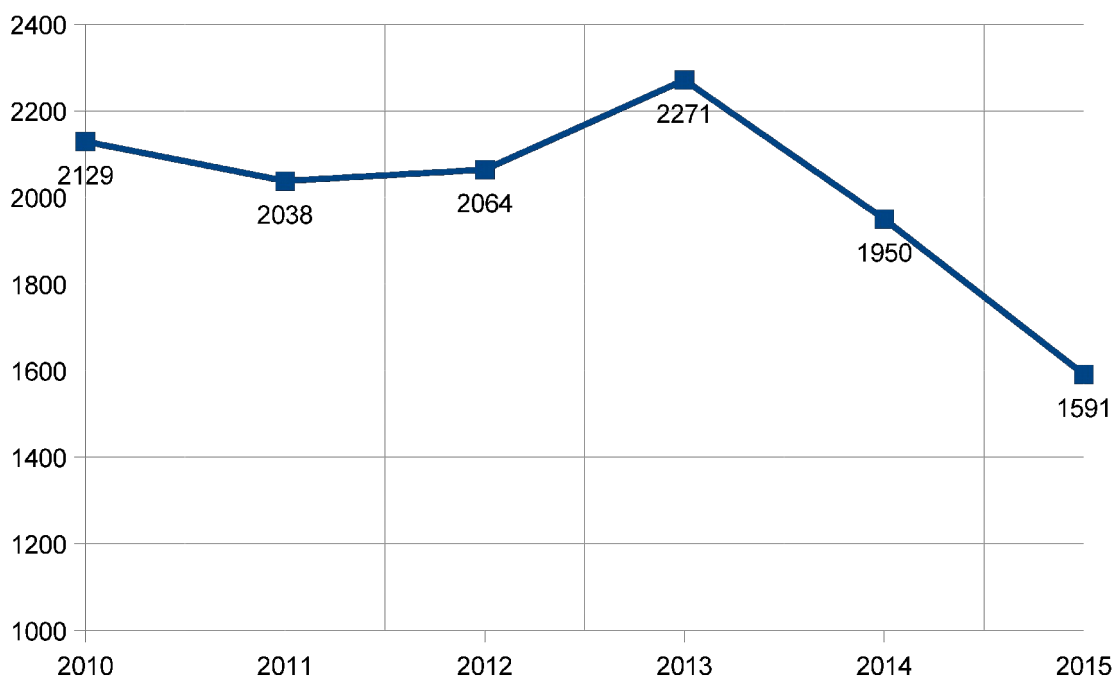
Tabela 11: Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika 2014/2010
POLSKA	223	224	223	226	230	3,1%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	178	179	178	181	186	4,5%
POLSKA - MIASTA	304	304	302	304	310	2,2%
OPOLSKIE	200	200	199	203	206	3,0%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	183	181	180	186	189	3,7%
OPOLSKIE - MIASTA	299	297	294	299	301	0,7%
Gmina Prudnik	189	167	180	177	178	-6,1%
Prudnik - miasto	231	203	218	218	217	-6,0%
Prudnik - obszar wiejski	39	37	43	36	39	0,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Zmalała liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkujących gminę – z 2 129 osób w roku 2010, do 1 591 w 2015 (spadek o 25,3%) aczkolwiek większy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano dla województwa opolskiego (spadek o 25,8%).

Wykres 10: Bezrobotni zarejestrowani ogółem w gminie Prudnik w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W gminie Prudnik udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym w ogóle mieszkańców w tym wieku, spadł z wysokiej wartości 11,7% do 9,3% i był najniższy w całym analizowanym okresie (najwyższy był w roku 2013). Biorąc pod uwagę wcześniej opisaną demografię, spadek

bezrobocia, poza zmianami zachodzącymi na rynku pracy, należy wiązać ze takimi czynnikami jak: spadek liczby ludności, zmniejszający się udział ludności w wieku produkcyjnym, czy ujemny przyrost naturalny.

Tabela 12: Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015 (%)

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5	6,5
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	9,1	9,2	9,7	9,8	8,3	7,1
OPOLSKIE	7,3	7,2	7,9	7,9	6,6	5,7
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	8,0	7,8	8,4	8,4	7,0	5,9
Gmina Prudnik	11,7	11,3	11,6	13,0	11,2	9,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Średni udział kobiet w ogóle bezrobotnych w gminie Prudnik w latach 2010-2015 oscylował wokół wartości 47-51%, przyjmując najwyższą wartość (51%) w roku 2015 a najniższą (46,9%) dwukrotnie tj w roku 2010 i 2012.

Na przestrzeni lat, zmianie ulegał również odsetek długotrwale bezrobotnych. Wahał się od 26,6% na początku przyjętego zakresu czasowego (tj 2010 roku), do 42,6% w roku 2014. Obecnie wynosi aż 40%, co wskazuje na istnienie relatywnie dużej grupy osób, których przywrócenie na rynek pracy może być bardzo trudne.

Mniej więcej 20% ogółu bezrobotnych w gminie Prudnik, stanowią osoby po 55 roku życia. Ich udział niemalże podwoił się w porównaniu do roku 2010, kiedy to jedynie 11% bezrobotnych reprezentowało tę kategorię wiekową. Spada natomiast odsetek bezrobotnych mieszkańców, którzy nie ukończyli 25. roku życia – z 22,4% w 2010 roku, do 15,1% w roku 2015. Strukturę (udział) osób bezrobotnych do 12 miesięcy wg poszczególnych grup wiekowych (wraz z dynamiką kształtowania się tego zjawiska) obrazuje poniższa tabela.

Tabela 13: Udział osób bezrobotnych do 12 miesięcy wg poszczególnych grup wiekowych w ilości ogółem osób bezrobotnych (struktura wiekowa osób bezrobotnych) w okresie 2010-2015

Grupa wiekowa	Udział osób bezrobotnych w ilości osób bezrobotnych ogółem (w %)						Dyna- mika 2015/ 2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
24 lata i mniej	22,4	20,7	19,8	20,9	17,9	15,1	-32,4%
25 - 34	26,3	25,9	27,8	26,9	26,5	26,5	0,7%
35 - 44	18,0	17,6	17,8	18,3	19,0	18,8	4,4%
45 - 54	21,4	22,3	20,4	19,1	19,9	20,1	-6,0%
55 lat i więcej	11,9	13,5	14,2	14,8	16,7	19,5	63,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.1.3. Pomoc społeczna i wspieranie rodziny

Zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu opieki społecznej prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku. Celem działania OPS w Prudniku jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia oraz integracji

ze środowiskiem.

Analiza danych Głównego Urzędu Statystycznego, nie pozwala na określenie jednoznacznego, stałego trendu odnoszącego się do zmiany liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego. Dotyczy to zarówno obszarów miejskich, jak i gmin miejsko-wiejskich.

W Polsce, w roku 2010, było to 762,2 tys. rodzin, natomiast cztery lata później 784,9 tys. (wzrost o 2%). W województwie opolskim wzrost wyniósł 6,5% (z 16,2 do 17,3 tys. rodzin), aczkolwiek w gminie Prudnik liczba takich gospodarstw pozostała niemalże na niezmiennym poziomie (spadek o jedynie 0,7%) choć zauważalny jest skokowy wzrost tej liczby w latach 2012 i 2013.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej spadła na wszystkich omawianych obszarach referencyjnych (porównując do roku 2010, aczkolwiek pomiędzy okresem 2010 a 2014, następował zarówno spadek jak i wzrost). Wyjątkiem jest województwo opolskie, na którym liczba pozostała niemal bez zmian. W roku 2010 wyniosła w Polsce 2,1 mln, natomiast cztery lata później 2 mln (spadek o 4%). W gminie Prudnik spadek ten wyniósł 11% (łączna liczba osób wyniosła 2991).

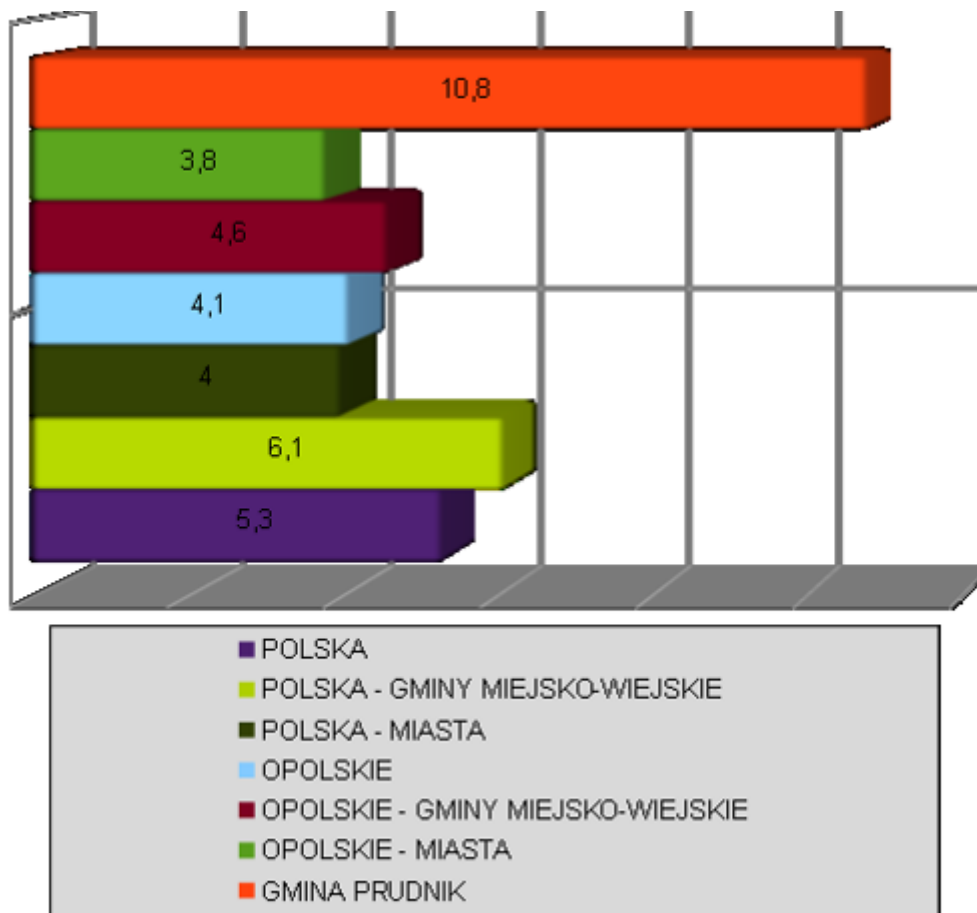
Tabela 14: Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego oraz liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014
	Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego				
POLSKA	769 152	724 845	815 842	849 232	784 893
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	195 774	185 583	207 992	217 151	200 339
POLSKA - MIASTA	0	0	437 172	455 734	423 876
OPOLSKIE	16 213	15 512	17 144	18 079	17 265
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	10 079	9 555	10 360	10 858	10 387
OPOLSKIE - MIASTA	0	0	8 960	9 388	8 938
Gmina Prudnik	890	853	943	923	884
Osoby korzystające z pomocy społecznej					
POLSKA	2 134 852	1 944 680	2 248 823	2 299 796	2 048 461
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	569 409	520 775	595 125	609 946	539 377
POLSKA - MIASTA	0	0	1 004 090	1 042 573	939 794
OPOLSKIE	41 175	38 196	42 563	44 701	41 184
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	25 432	23 188	25 378	26 494	24 463
OPOLSKIE - MIASTA	0	0	20 420	21 450	20 039
Gmina Prudnik	3 370	3 121	2 948	3 063	2 991

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Korzystnym zjawiskiem jest niewątpliwie spadający (aczkolwiek w sposób bardzo powolny) odsetek mieszkańców korzystających z pomocy, w ogóle osób zamieszkujących gminę Prudnik. W roku 2014 wyniósł 10,8% i był niemalże dwukrotnie wyższy niż wartość dla całego kraju (5,3%) i województwa opolskiego (4,1%). Cztery lata wcześniej wartość wskaźnika wynosiła odpowiednio: 11,8% dla gminy Prudnik, 5,5% dla kraju oraz 4% dla województwa.

Wykres 11: Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Z danych gminnych – zawartych w sprawozdaniach statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku - wynika, że w roku 2015, w gminie Prudnik przyznano świadczenia rodzinom w których ilość osób wynosiła 4401 osób. Było to 11% mniej niż w roku 2010 (4947 osób) przy czym łączna kwota świadczeń według ostatnich danych (2014) wyniosła 19 987 500 zł – 21% więcej niż w roku 2011.

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie Prudnik jest bezrobocie. W ostatnim analizowanym okresie, z tego tytułu świadczenia otrzymało 2 060 osób (132 mniej niż w roku 2010). W drugiej kolejności wskazać należy ubóstwo –w roku 2015, z tego powodu pomoc otrzymało 1 154 osoby (171 mniej niż w roku 2010). Trzecią z największych przyczyn korzystania z pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba. Według ostatnich dostępnych danych, z tego powodu świadczenia w roku 2015 otrzymało łącznie 427 mieszkańców gminy (81 mniej niż w 2010 roku). Połowę stanowiły osoby zamieszkujące Prudnik. Zarówno w całym analizowanym w poniższej tabeli okresie (lata 2010-2015) najrzadziej świadczeń udzielano z powodu narkomanii, klęski żywiołowej, przemocy w rodzinie, zdarzeń losowych sytuacji kryzysowej.

Tabela 15: Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Prudnik w latach 2010 – 2015 (liczba osób w rodzinach)

	Powody przyznania pomocy	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	UBÓSTWO	1 325	1 231	1 199	1 204	1 138	1 154
2	BEZDOMNOŚĆ	23	23	25	35	36	30
3	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	159	122	126	89	110	122
4	BEZROBOCIE	2 192	2 123	2 131	2 303	2 194	2 060
5	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	194	185	178	202	200	199
6	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	508	455	459	483	464	427
7	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH	404	388	359	305	300	244
8	PRZEMOC W RODZINIE	0	7	10	11	18	19
9	ALKOHOLIZM	73	82	76	93	98	95
10	NARKOMANIA	3	6	5	5	5	4
11	TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	13	12	6	5	8	13
12	BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	1	1	0	0	0	0
13	ZDARZENIE LOSOWE	37	11	18	19	15	11
14	SYTUACJA KRYZYSOWA	10	19	15	15	13	16
15	KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	5	4	0	0	0	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku

Tabela 16: Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Prudnik w latach 2010 – 2015 (liczba rodzin)

	Powody przyznania pomocy	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
		Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi
1	UBÓSTWO	547	94	514	83	503	88	518	94	486	80	500	88

2	BEZDOMNOŚĆ	15	1	16	0	16	1	25	2	23	1	20	1
3	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	32	10	24	9	25	9	18	5	21	6	28	4
4	BEZROBOCIE	850	123	843	119	849	131	922	154	892	148	839	144
5	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	94	13	88	11	88	10	96	18	97	15	112	14
6	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	314	16	299	21	282	17	289	20	294	18	279	19
7	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH	127	37	118	34	112	36	96	22	96	21	83	17
8	PRZEMOC W RODZINIE	0	0	2	1	3	1	3	1	5	1	7	1
9	ALKOHOLIZM	36	7	37	7	33	6	47	6	45	4	49	5
10	NARKOMANIA	3	0	4	0	3	0	4	0	4	0	3	0
11	TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	10	2	8	0	6	0	5	0	8	0	10	1
12	BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	ZDARZENIE LOSOWE	16	3	6	1	10	3	9	0	7	0	4	1
14	SYTUACJA KRYZYSOWA	4	1	7	2	5	0	6	1	4	0	5	1
15	KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku

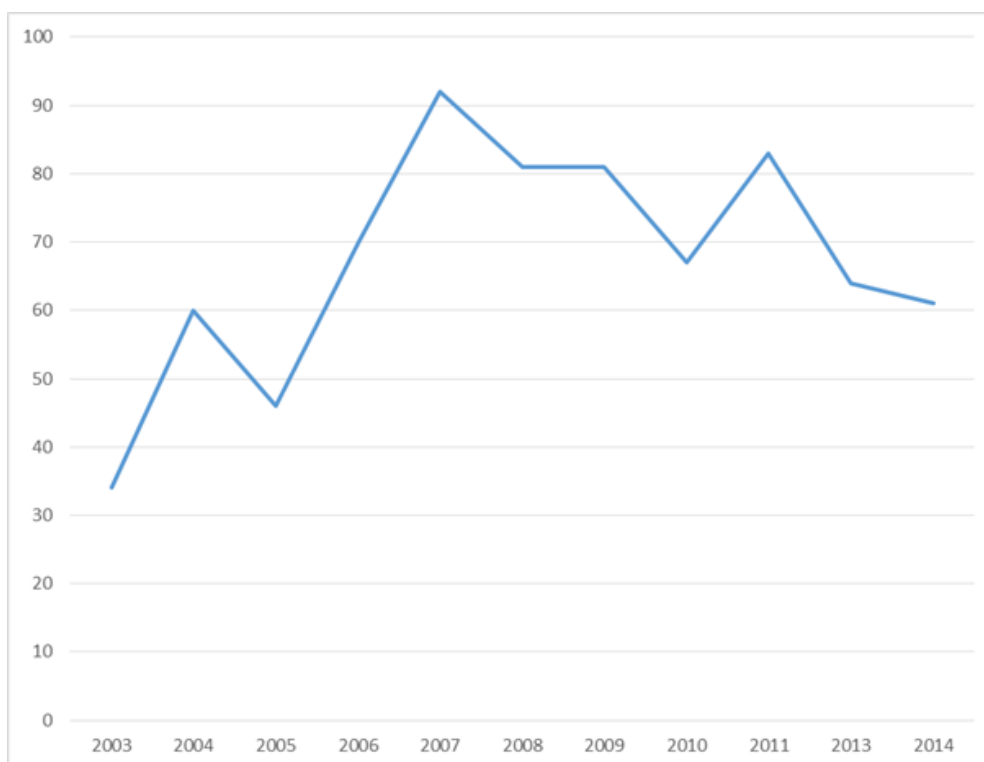
2.1.4.Przemoc.

Jak wynika z danych gminnych uzależnienia i przemoc są jednymi z najrzadszych powodów korzystania z pomocy społecznej przez mieszkańców gminy Prudnik. Nie oznacza to jednak, że problem ten nie występuje, czego dowodem jest chociażby liczba Niebieskich Kart

Liczba Niebieskich Kart w Gminie Prudnik na przestrzeni ostatnich jedenastu lat wahała się. W latach 2003-2005 liczba ta uległa wzrostowi i spadkowi. Od 2006 roku liczba Niebieskich Kart zaczęła systematycznie wzrastać, by w 2008 roku osiągnąć najwyższą wartość (92 Niebieskie Karty). W kolejnych dwóch latach liczba ta uległa niewielkiemu spadkowi ale pozostawała wciąż na wysokim poziomie. W 2011 roku liczba ta obniżyła się. Należy zwrócić uwagę także na fakt, że liczba Niebieskich Kart w latach 2008-2011 była prawie dwukrotnie wyższa niż w latach 2003-2006. W 2012 roku odnotowano wzrost w stosunku do roku 2011.

Od 2013 roku można zauważyć tendencję spadkową. W 2014 roku liczba Niebieskich Kart była najniższa w ostatnich ośmiu latach.

Wykres 12: Dynamika wydanych Niebieskich Kart na terenie Gminy Prudnik w latach 2003-2014.

Źródło: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Prudniku, Zespół Interdyscyplinarny w Prudniku.

2.1.5 Przestępczość

W całej Polsce w roku 2015, doszło do niemal 800 tys. przestępstw. Było to o 9,6% mniej niż w roku 2014 oraz o 24,8% mniej niż w roku 2013. Największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym (65,3%), których odnotowano w sumie 522,6 tys., oraz przeciwko mieniu (55%; zaliczane do przestępstw o charakterze kryminalnym) – 439,9 tys. odnotowanych. Najmniejszym udziałem charakteryzują się przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu (2,2%; zaliczane do przestępstw o charakterze kryminalnym), których odnotowano 17,3 tys.

W województwie opolskim doszło do ponad 19,9 tys. przestępstw. Było to o 11,9% mniej niż w roku 2014 oraz o 30,5% mniej niż w roku 2013. Tak jak w całym kraju, największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym (68%), których odnotowano w sumie niemal 13,6 tys., oraz przeciwko mieniu (53,7%) – 10,7 tys. odnotowanych. Najmniejszym udziałem charakteryzują się przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu (2,5%), których odnotowano 494.

Wraz z malejącą liczbą przestępstw spada wartość wskaźnika liczby przestępstw na 1000 mieszkańców. W ostatnim analizowanym okresie, wyniósł w kraju 20,8, a zatem był nieznacznie wyższy niż w województwie opolskim (19,95) i dużo wyższy niż w powiecie prudnickim (16,86). Jedyną kategorią przestępstw, w której powiat prudnicki odznacza się gorszą wartością wskaźnika niż kraj i województwo, są przestępstwa drogowe (2,59 w powiecie, 2,03 w województwie oraz 1,99 w kraju).

Tabela 17: Przestępstwa stwierdzone w latach 2012-2015

Jednostka terytorialna	Przestępstwa ogółem				O charakterze kryminalnym				O charakterze gospodarczym			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
POLSKA	1 119 803	1 063 487	885 139	799 786	781 340	711 193	605 313	522 561	141 483	154 430	162 042	167 733
Opolskie	29 909	28 661	22 617	19 927	19 588	17 716	15 196	13 554	3 653	4 602	4 099	3 400
Powiat prudnicki	1 494	1 752	1 396	951	986	907	825	635	135	375	331	88
Jednostka terytorialna	Drogowe				Przeciwko życiu i zdrowiu				Przeciwko mieniu			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
POLSKA	155 906	141 118	86 833	76 356	28 553	25 600	21 347	17 266	598 898	521 930	452 460	439 870
Opolskie	5 477	4 898	2 328	2 032	756	704	583	494	15 842	14 519	12 296	10 696
Powiat prudnicki	344	371	152	146	0	30	29	26	603	599	639	377

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 18: Przestępstwa stwierdzone na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015

Jednostka terytorialna	Przestępstwa ogółem				O charakterze kryminalnym				O charakterze gospodarczym			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
POLSKA	32,17	27,62	22,72	20,80	22,45	18,47	15,54	13,59	4,06	4,01	4,16	4,36
Opolskie	29,55	28,46	22,56	19,95	19,35	17,59	15,16	13,57	3,61	4,57	4,09	3,40
Powiat prudnicki	26,02	30,77	24,63	16,86	17,17	15,93	14,56	11,29	2,35	6,59	5,84	1,56
Jednostka terytorialna	Drogowe				Przeciwko życiu i zdrowiu				Przeciwko mieniu			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
POLSKA	4,48	3,67	2,23	1,99	0,82	0,66	0,55	0,45	17,21	13,56	11,61	11,00
Opolskie	5,41	4,86	2,32	2,03	0,75	0,70	0,58	0,49	15,65	14,42	12,26	10,71
Powiat prudnicki	5,99	6,51	2,68	2,59	0,00	0,53	0,51	0,46	10,50	10,52	11,28	6,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.2. Sfera gospodarcza.

W 2015 roku na terenie gminy Prudnik działalność prowadziło 2 390 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. Liczba przedsiębiorstw w gminie fluktuowała na przestrzeni lat 2010-2015: najwyższą wartość zarejestrowano w roku 2010 (2 449 przedsiębiorstw); najmniej natomiast w 2011 roku (365). Niemniej jednak, należy stwierdzić, że ogólna dynamika zmian w latach 2010-2015 była ujemna i w przypadku gminy Prudnik wynosiła -2,4% podczas gdy w odniesieniu do miasta Prudnik ten spadek był jeszcze większy i wyniósł -5,1%.

Ujemna dynamika zmian jest szczególnie istotna, biorąc pod uwagę dane ogólnopolskie i regionalne, bowiem w Polsce zanotowano w tym czasie wzrost o 5,4% a w województwie opolskim o 1,0%. Ponadto dynamika zmian dla wszystkich gmin miejsko-wiejskich w Polsce również była dodatnia i wynosiła 5,2%.

Co ciekawe, dynamika zmian była ujemna w samym Prudniku (-5,3%), podczas gdy na obszarach wiejskich gminy była dodatnia (15,7%).

Tabela 19: Liczba podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2010-2015

Jednostka terytorialna	Liczba podmiotów gospodarczych ogółem						Dyna- mika 2015/ 2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Polska	3 909 802	3 869 897	3 975 334	4 070 259	4 119 671	4 184 409	5,4%
Polska - gminy miejsko-wiejskie	766 500	760 616	779 963	795 575	806 410	819 268	5,2%
Polska - miasta	2 912 782	2 865 849	2 933 437	2 988 831	3 012 134	3 053 211	3,4%
Opolskie	99 118	97 560	98 741	100 038	100 077	100 432	1,0%
Opolskie - gminy miejsko-wiejskie	48 736	47 718	48 297	48 866	48 694	48 749	-0,1%
Opolskie - miasta	66 897	65 341	65 775	66 118	65 961	65 959	-1,4%
Gmina Prudnik	2 449	2 365	2 367	2 394	2 377	2 390	-2,4%
Prudnik - miasto	2 131	2 054	2 050	2 057	2 020	2 022	-5,1%
Prudnik - obszar wiejski	318	311	317	337	357	368	15,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Struktura podmiotów gospodarczych pod względem podstawowych profili działalności wykazuje podobieństwa pomiędzy ich procentowym udziałem w gminie Prudnik oraz w województwie i kraju. Jest też niemal identyczna, jak średnia dla wszystkich gmin miejsko-wiejskich w Polsce.

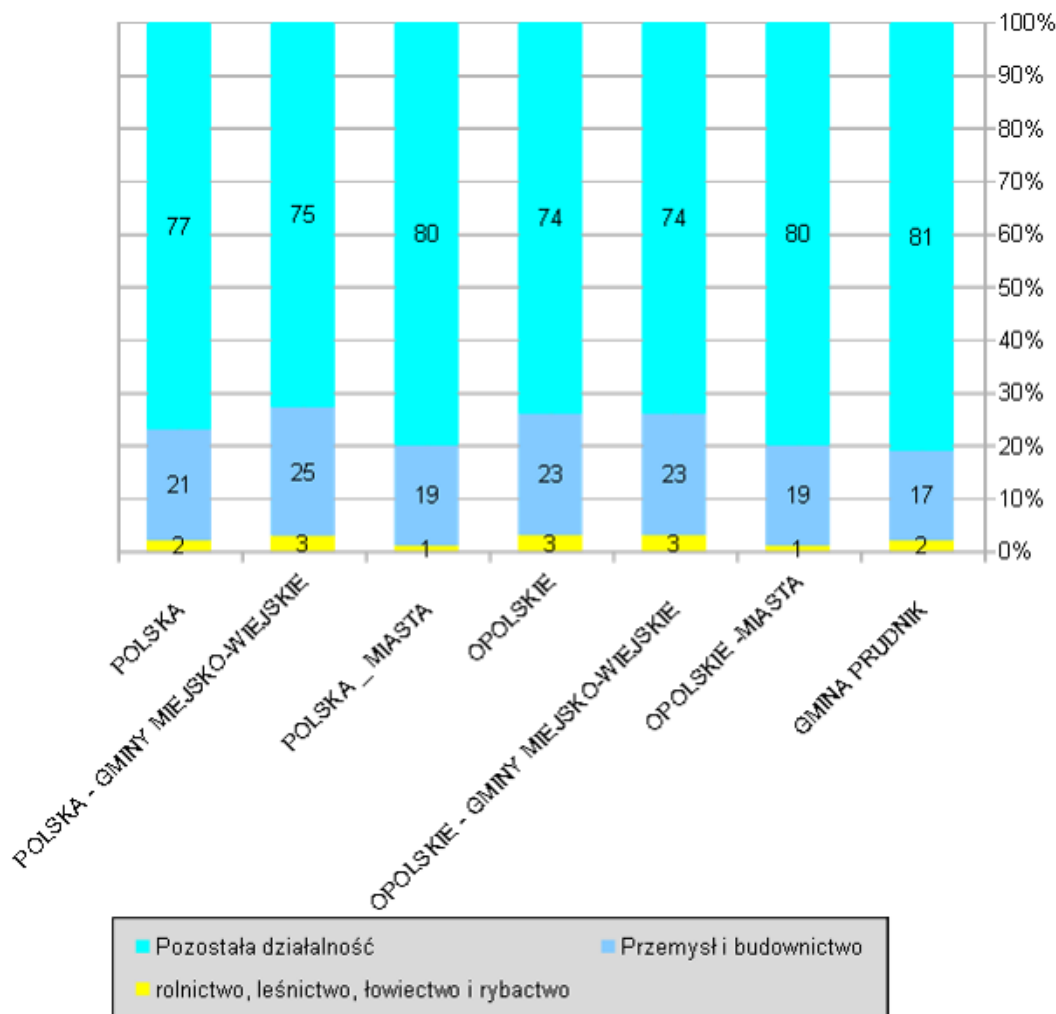
Rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem w gminie Prudnik zajmowało się w 2015 roku 48 podmiotów, co stanowiło 2% ogólnej liczby firm – stanowiło to taki sam odsetek, jak w całym kraju (2%) oraz nieco niższy niż średnia dla województwa opolskiego (3%). W mieście Prudnik taką działalność prowadziło 1% a na terenach wiejskich gminy 6% przedsiębiorstw.

Odsetek przedsiębiorstw działających w sektorze przemysłu i budownictwa (sekcje B-F PKD 2007) wynosi w gminie 17% wszystkich firm, co oznacza, że działalnością taką zajmowała się mniej niż jedna czwarta firma. Odsetek ten wyższy jest na obszarach wiejskich (29%) niż w mieście Prudnik (15%). Średnia dla gminy Prudnik jest niższa niż w Polsce (21%), czy też w województwie opolskim (23%).

Zarówno w gminie Prudnik, jak też na wszystkich innych szczeblach samorządu terytorialnego przeważają podmioty prowadzące pozostałą działalność (sekcje G-U PKD 2007), jednak ich udział jest

nieznacznie zróżnicowany. W gminie pozostałą działalność prowadzi 81% podmiotów gospodarczych, tj. więcej niż wynosiła średnia krajowa (77%) ale mniej niż średnia dla całego wojewódzka (84%).

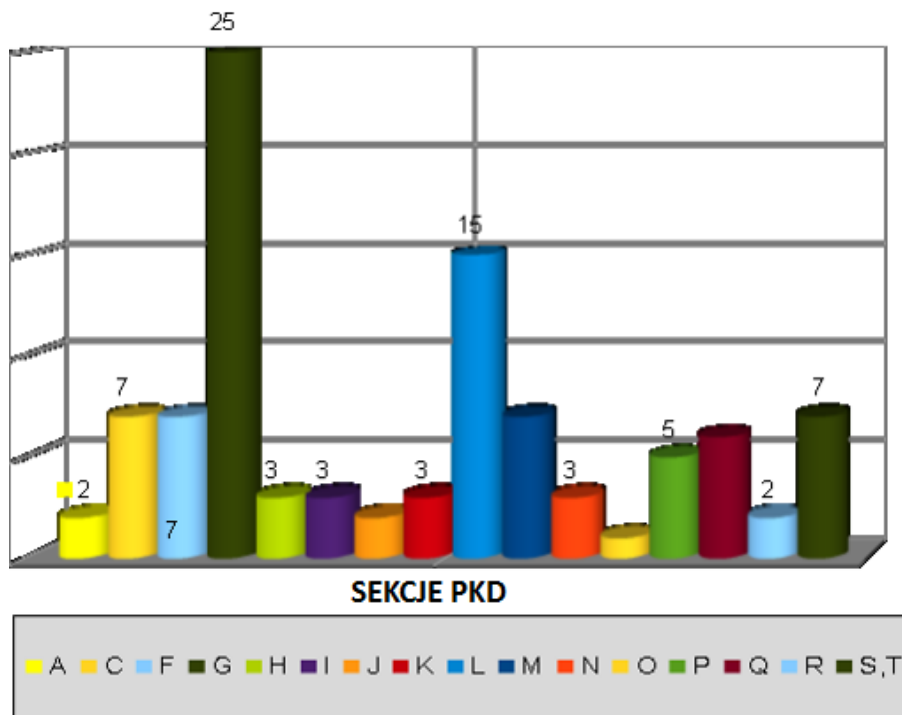
Wykres 13: Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31 XII 2015

Źródło: GUS/BDL

Biorąc pod uwagę sekcje działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności, na terenie gminy Prudnik wśród podmiotów gospodarczych najliczniej reprezentowane są jednostki działające w sekcji G, tj. „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – w 2015 roku działalnością taką zajmowało się 601 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 25% ogółu firm. Na kolejnych wiodących miejscach pod względem liczebności znalazły się sekcje: L, „działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” (361 podmioty, 15%) F, „budownictwo”, (226 podmiotów, 9%), M, „działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (176 podmiotów, 7%) oraz sekcja C, „przetwórstwo przemysłowe” (174 podmioty, 7%).

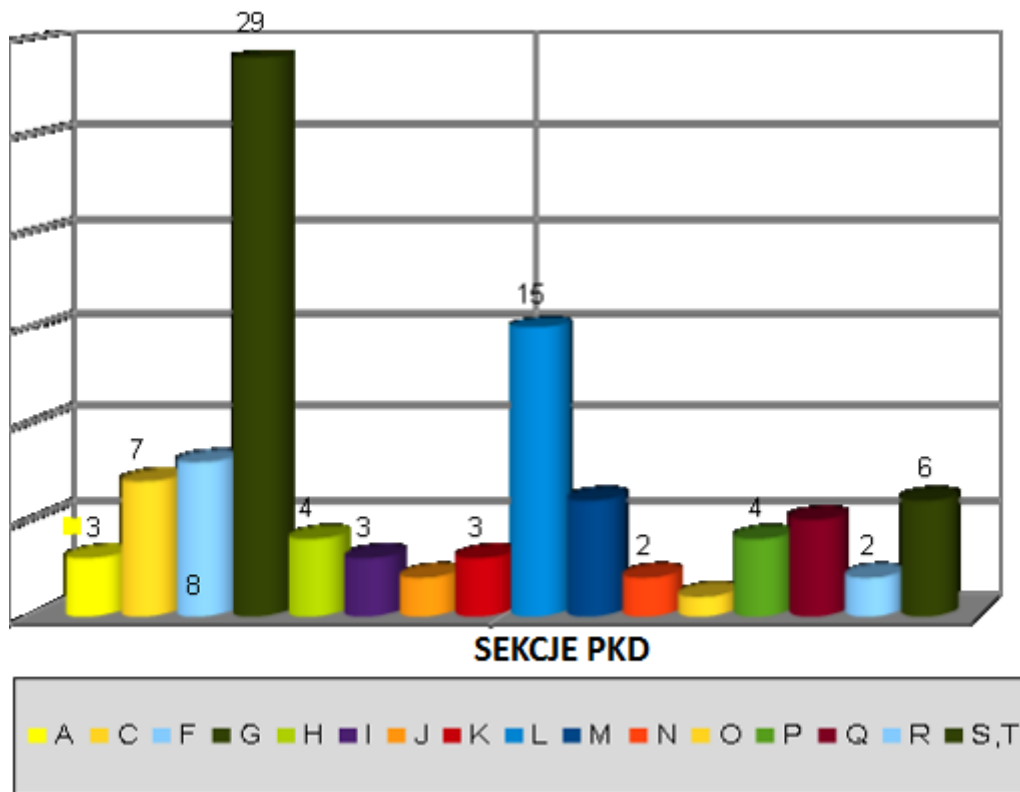
Wykres 14: Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Prudnik w roku 2015

Źródło: GUS/BDL

Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w gminie Prudnik w poszczególnych sekcjach PKD na przestrzeni lat 2010-2015 podlegała fluktuacjom, możliwe jest przy tym wskazanie sekcji z tendencją wzrostową oraz malejącą. W porównaniu z rokiem 2010 największą dynamiką wzrostu w analizowanym okresie cechowała się sekcja N (wzrost o 40% z 45 do 63 podmiotów); J (wzrost o 18,4% z 38 do 45 podmiotów); M (wzrost o 15,8% z 152 do 176 podmiotów) oraz P (wzrost o 12,1% z 99 do 111 podmiotów). Wzrost dotyczył również podmiotów prowadzących działalność w 5 innych sekcjach: F (o 10,2%), C (o 8,1%), F (o 7,7%), Q (o 7,1%), S i T (o 3,9%) oraz M (o 1,1%). W jednej sekcji (D) liczba podmiotów nie uległa zmianie). Zmniejszenie się liczby przedsiębiorstw dotknęło przede wszystkim sekcji B (spadek o 50% z 2 do 1 podmiotu). Spadki odnotowane także w siedmiu innych sekcjach: A (o 27,3%), K (o 23,7%), H (o 21,2%), G (o 16,2%), E (o 12,5%), O (o 4,5%) oraz I (o 2,2%).

Wykres 15: Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Prudnik w roku 2010

Źródło: GUS/BDL

Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 wskazuje na ogólne podobieństwo profili działalności przedsiębiorstw na każdym szczeblu samorządu terytorialnego, także w gminie Prudnik. We wszystkich typach jednostek administracyjnych największy jest udział podmiotów z sekcji G.

W przypadku tej sekcji najlepiej też uwidaczniają się różnice między analizowanymi jednostkami. W 2010 roku przedsiębiorstwa sekcji G stanowiły 29% wszystkich podmiotów w skali kraju, 28% w skali województwa opolskiego oraz 29% w gminie Prudnik.

W 2015 roku natomiast zarówno w skali kraju, w skali województwa, jak też w gminie Prudnik odnotowano nieznaczny spadek odsetka firm klasyfikujących się w tej branży. Działalność związaną z handlem hurtowym i detalicznym i naprawą pojazdów samochodowych (sekcja G) prowadziło 25,1% podmiotów zarejestrowanych w gminie oraz 26% w skali województwa opolskiego i kraju. W przypadku pozostałych sekcji różnice między gminą a innymi jednostkami były jeszcze mniejsze i nie znaczące statystycznie.

Tabela 20: Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD w roku 2010 i 2015 w poszczególnych typach jednostek administracyjnych

Sekcje wg PKD 2007	2010			2015		
	POLSKA	OPOLSKIE	PRUDNIK – CAŁA GMINA	POLSKA	OPOLSKIE	PRUDNIK – CAŁA GMINA
Sekcja A	4%	4%	2,7%	3%	3%	2,0%
Sekcja B	0%	0%	0,0%	0%	0%	0,0%
Sekcja C	11%	9%	6,6%	10%	9%	7,3%
Sekcja D	0%	0%	0,1%	0%	0%	0,1%
Sekcja E	0%	0%	0,3%	0%	0%	0,3%
Sekcja F	14%	13%	8,4%	14%	13%	9,5%
Sekcja G	29%	28%	29,3%	26%	26%	25,1%
Sekcja H	6%	5%	3,8%	6%	5%	3,1%
Sekcja I	3%	3%	3,3%	3%	3%	3,3%
Sekcja J	1%	1%	1,6%	2%	2%	1,9%
Sekcja K	3%	3%	3,3%	2%	3%	2,6%
Sekcja L	5%	8%	14,6%	6%	9%	15,1%
Sekcja M	6%	6%	6,2%	7%	7%	7,4%
Sekcja N	2%	2%	1,8%	2%	2%	2,6%
Sekcja O	1%	1%	0,9%	1%	1%	0,9%
Sekcja P	3%	3%	4,0%	3%	3%	4,6%
Sekcja Q	4%	4%	5,1%	5%	5%	5,6%
Sekcja R	2%	2%	1,6%	2%	2%	1,8%
Sekcje S i T	6%	6%	6,4%	7%	7%	6,7%
Sekcje U	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Źródło: GUS/BDL

Analiza wskaźników dotyczących natężenia podmiotów gospodarczych wskazuje, że gmina Prudnik cechuje się niższym poziomem przedsiębiorczości w porównaniu z krajem czy województwem.

W 2015 roku w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w gminie Prudnik przypadało 865 podmiotów wpisanych do rejestru REGON. Była to wartość znacznie niższa niż wynosi średnia krajowa (1 089 podmiotów) czy średnia wojewódzka (1 008 podmiotów). Również na tle innych gmin miejsko-wiejskich kraju, województwa i powiatu sytuacja przedstawia się niekorzystnie, ponieważ tam wskaźniki podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności przyjmowały wartości wyższe niż w gminie Prudnik. Średnia dla wszystkich gmin miejsko-wiejskich w kraju wynosiła 924 podmioty, a w województwie opolskim 912 podmiotów.

Zauważalne jest również zróżnicowanie natężenia poziomu przedsiębiorczości w samej gminie w zależności od tego, czy rozpatrujemy miasto Prudnik, czy tereny wiejskie gminy. W Prudniku w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców przypadały 942 przedsiębiorstwa (więcej niż wynosi średnia dla miast w skali kraju, województwa i powiatu), a na terenach wiejskich gminy Prudnik było to jedynie 596 podmiotów.

Tak obliczany poziom natężenia przedsiębiorczości nie zmieniał się istotnie na przestrzeni lat

2010-2015. Mimo niewielkiego wzrostu (0,7%) w analizowanym okresie możemy mówić o stagnacji gospodarczej gminy – podczas, gdy we wszystkich pozostałych typach jednostek administracyjnych dynamika zmian w latach 2010-2015 była dodatnia i zazwyczaj kilkuprocentowa, w gminie Prudnik wynosiła zaledwie 0,7%. Było to wielokrotnie mniej niż wynosi średnia ogólnokrajowa dynamika zmian (5,5%), czy też średnia dla województwa opolskiego (2,6%). Również na tle innych gmin miejsko-wiejskich tempo wzrostu natężenia przedsiębiorczości w gminie Prudnik było bardzo małe – dla gmin miejsko-wiejskich w skali kraju wynosiła bowiem 4,3% a w skali województwa 1,6%.

Tempo i kierunek zmian zróżnicowane były również w samej gminie – o ile na terenach wiejskich gminy dynamika zmian liczby przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015 była dodatnia i wynosiła aż 16,6%, o tyle w samym Prudniku była ujemna, spadek wyniósł -1,4%. Oznacza to, że wspomniany wyżej spadek liczby przedsiębiorstw wyrażany jest nie tylko w liczbach bezwzględnych, ale również w przeliczeniu w stosunku do liczby mieszkańców gminy.

Tabela 21: Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności						Dynamika 2015/ 2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	1 015	1 004	1 032	1 057	1 071	1 089	5,5%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	875	864	885	904	912	924	4,3%
POLSKA – MIASTA	1 244	1 225	1 257	1 285	1 297	1 318	4,3%
OPOLSKIE	974	962	977	996	1 000	1 008	2,6%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	891	876	890	906	906	912	1,6%
OPOLSKIE - MIASTA	1 255	1 232	1 246	1 263	1 267	1 275	0,9%
Gmina Prudnik	859	833	840	856	854	865	0,7%
Prudnik - miasto	956	927	933	945	932	942	-1,4%
Prudnik - obszar wiejski	511	500	511	545	580	596	16,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2015 roku ukształtował się w gminie Prudnik na poziomie 62 i była to wartość oscylująca wokół wartości najniższej na przestrzeni lat 2010-2015. Zauważalna jest tendencja spadkowa, która w całym okresie 2010-2015 wynosiła aż -16,54%. Pogorszenie sytuacji w tym zakresie nastąpiło we wszystkich jednostkach, co oznacza, że stałe zmniejszanie się liczby nowo rejestrowanych jednostek nie jest domeną gminy.

Niekorzystnym zjawiskiem jest jednak przede wszystkim to, że mimo postępujących z roku na rok spadków tych wartości, wskaźnik nowo rejestrowanych przedsiębiorstw jest znacznie wyższy w skali kraju (94 na 10 tys. ludności), województwa (67) niż w gminie Prudnik (62). W gminie są one również niższe biorąc pod uwagę wyłącznie gminy miejsko-wiejskie kraju (79).

Tabela 22: Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	104	90	93	95	93	94	-11,0%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	94	79	82	81	81	79	-14,5%
POLSKA - MIASTA	122	104	109	110	106	108	-13,0%
OPOLSKIE	84	68	68	74	68	67	-18,5%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	76	62	64	68	62	60	-19,1%
OPOLSKIE - MIASTA	101	81	81	86	80	80	-21,1%
Gmina Prudnik	74	60	60	69	58	62	-16,54%
Prudnik - miasto	73	64	64	68	53	59	-19,25%
Prudnik - obszar wiejski	75	48	48	69	76	70	-7,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wskaźnik jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w gminie Prudnik w 2015 roku wyniósł 58, co było wartością niższą niż w kraju (76) czy województwie (63). Oznacza to, że na terenie gminy likwidowanych było relatywnie mniej przedsiębiorstw niż w innych jednostkach. Wskaźnik podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015 podlegał licznym fluktuacjom, przyjmując wartości niższe i wyższe – wyraźnie widoczne jest jednak maksimum przypadające na 2011 rok, w którym we wszystkich jednostkach nastąpiło najwięcej wykreśleń jednostek z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności (88 w gminie Prudnik).

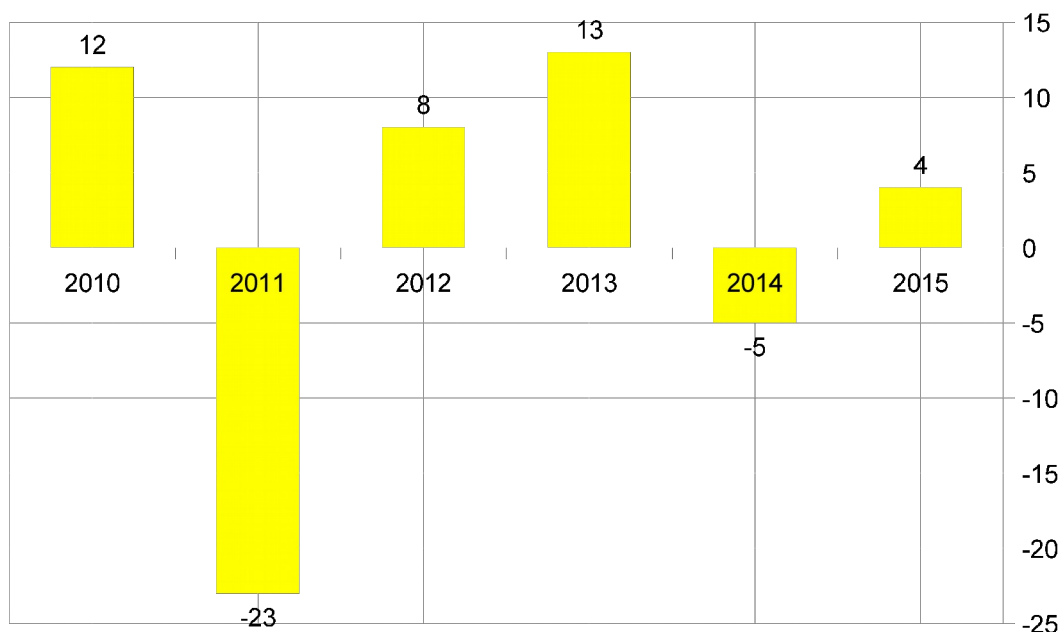
Tabela 23: Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	62	100	65	70	79	76	28,3%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	57	89	60	64	71	69	23,5%
POLSKA - MIASTA	74	121	77	83	94	88	25,8%
OPOLSKIE	49	83	55	60	66	63	35,2%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	46	79	51	56	63	58	36,5%
OPOLSKIE - MIASTA	62	105	68	75	79	76	27,4%
Gmina Prudnik	62	88	52	56	63	58	-7,42%
Prudnik - miasto	68	96	54	60	67	56	-18,18%
Prudnik - obszar wiejski	40	59	45	42	48	63	58,16%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na podstawie powyższych danych określono saldo jednostek nowych i wykreślonych na 10 tys. ludności. W 2015 roku saldo takie było dodatnie i wynosiło 4, co oznacza, że o 4 przedsiębiorstwa więcej zostało nowo zarejestrowanych niż wykreślonych. Krytycznym z punktu analizowanego wskaźnika był rok 2011, gdy we wszystkich jednostkach (także w skali kraju, województwa) saldo było ujemne: najtrudniejszą sytuację odnotowano w skali województwa opolskiego (-15), lepiej przedstawiała się ona w kraju (-10). W gminie Prudnik wyniosło ono natomiast -23 i był to najniższy wynik w analizowanym okresie 2010-2015.

Wykres 16: Saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności dla Gminy Prudnik w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wskazuje na relatywnie niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy na tle mieszkańców innych jednostek. W 2015 roku na 100 ludności gminy Prudnik w wieku produkcyjnym przypadało 9,2 osób prowadzących działalność gospodarczą. W skali kraju wskaźnik przyjął wartość znacznie wyższą (12,4), zaś w województwie opolskim o około jedną trzecią wyższą (11,2). Wskaźnik ten przybiera też różne wartości w samej gminie – wyższy jest w Prudniku (9,7) niż na obszarach wiejskich gminy (7,7). Analiza wartości wskaźnika osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015 nie wskazuje na rozwój ani na kurczenie się stopnia przedsiębiorczości w gminie – wskaźnik przyjmował rokrocznie wartości mieszczące się w granicach 8,8-9,2.

Tabela 24: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2015-2010

Jednostka terytorialna	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	11,9	11,6	11,9	12,1	12,2	12,4	4,5%
OPOLSKIE	11,1	10,8	10,9	11,1	11,2	11,2	1,7%
Gmina Prudnik	9,2	8,8	8,8	9,0	9,0	9,2	0,4%
Prudnik - miasto	9,9	9,5	9,5	9,7	9,5	9,7	-2,8%
Prudnik - obszar wiejski	6,4	6,2	6,3	6,9	7,4	7,7	20,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.3. Sfera środowiskowa.

2.3.1. Uwarunkowania przestrzenno - środowiskowe: wybrane wskaźniki.

Gmina miejsko-wiejska Prudnik rozciąga się na obszarze o powierzchni 12 226 ha (122,2 km²), co stanowi 1,3% powierzchni województwa opolskiego .

Grunty zabudowane i zurbanizowane w 2014 roku w gminie Prudnik zajmowały obszar o powierzchni 1 022 ha, stanowiąc 8,4% ogólnej powierzchni gminy. Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w mieście Prudnik był niemalże 5-krotnie wyższy (24,6%) niż na terenach wiejskich gminy (5,1%). Ich udział w ogólnej powierzchni na terenie gminy był nieznacznie wyższy niż wynosi średnia krajowa (5,2%) oraz wojewódzka (6,1%)⁰. Należy dodać, iż w porównaniu do 2012 roku powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie zwiększyła się o 65 ha, co oznacza wzrost na poziomie 6,8%.

Tabela 25: Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2012-2014

Jednostka terytorialna	Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem			Dynamika 2014/2012
	2012	2013	2014	
POLSKA	5,1%	5,1%	5,2%	2,8%
OPOLSKIE	6,0%	6,0%	6,1%	1,0%
Gmina Prudnik	7,8%	8,4%	8,4%	6,8%
Prudnik - miasto	24,7%	24,7%	24,6%	-0,6%
Prudnik - obszar wiejski	4,4%	5,1%	5,1%	15,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Tereny mieszkaniowe w gminie Prudnik zajmowały w 2014 roku obszar o powierzchni 233 ha, tj. o 2 ha mniej niż w 2013 roku, lecz o 67 ha więcej niż w 2012 roku. Udział terenów mieszkaniowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych w gminie od 2012 roku zwiększył się, z 17,3% w 2012 roku do 22,8% w 2014 roku, co oznacza wzrost aż o 31,4%. Wartość obserwowana w 2014 roku, tj. 22,8%, była wyższa niż w kraju (19,3%) cz też w województwie (18,2%).

Podobnie jak w odniesieniu do sytuacji w kraju czy województwie gminę Prudnik cechuje na przestrzeni lat 2012-2014 zwiększający się udział terenów mieszkaniowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych.

Tabela 26: Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2012-2014

Jednostka terytorialna	Grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów mieszkaniowych			Dynamika 2014/2012
	2012	2013	2014	
POLSKA	18,7%	19,0%	19,3%	7,5%
OPOLSKIE	17,3%	17,7%	18,2%	8,7%
Gmina Prudnik	17,3%	22,8%	22,8%	31,4%
Prudnik - miasto	31,0%	30,8%	30,8%	-0,7%
Prudnik - obszar wiejski	2,0%	15,1%	15,1%	652,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2014 roku powierzchnia obszarów przemysłowych w gminie Prudnik wynosiła 47 ha, o 1 ha mniej niż w 2012 roku. Tym samym udział tej kategorii w ogóle gruntów zabudowanych i

zurbanizowanych zwiększył się w analizowanym okresie z 17,3% do 22,8%, co oznacza wzrost o 31,4%. Zwiększanie się odsetka powierzchni terenów przemysłowych w ogóle gruntów zabudowanych i zurbanizowanych charakterystyczne jest nie tylko dla gminy Prudnik, ale też dla innych jednostek. W skali kraju, czy województwa wzrost ten jest jednak procentowo dużo mniejszy (w kraju nastąpiło zwiększenie odsetka terenów przemysłowych o 7,5% a w województwie opolskim o 8,7%.

Dodać należy, że w mieście Prudnik tereny przemysłowe stanowiły niemal jedną trzecią powierzchni gruntów zabudowanych (30,8%), a na terenach wiejskich gminy 15,1%.

Tabela 27: Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2012-2014

Jednostka terytorialna	Grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów przemysłowych			Dynamika 2014/2012
	2012	2013	2014	
POLSKA	18,7%	19,0%	19,3%	7,5%
OPOLSKIE	17,3%	17,7%	18,2%	8,7%
Gmina Prudnik	17,3%	22,8%	22,8%	31,4%
Prudnik - miasto	31,0%	30,8%	30,8%	-0,7%
Prudnik - obszar wiejski	2,0%	15,1%	15,1%	652,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Tereny rekreacji i wypoczynku w gminie Prudnik w 2014 roku zlokalizowane były na obszarach zajmujących łącznie 76 ha. Powierzchnia ta od roku 2012 uległa zmianie zmniejszeniu o 2 ha tj o 8,8%, w innych jednostkach również nastąpił spadek jej udziału w ogóle gruntów zabudowanych – w kraju o 6,0% a w województwie opolskim o 4,6%.

Pozytywnym jest fakt, że udział terenów rekreacji i wypoczynku w ogólnej powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie Prudnik znacznie odbiegał od tego obserwowanego w innych jednostkach. O ile odsetek ten w skali kraju wynosił 4,0% a w skali województwa opolskiego 6,0% to w gminie Prudnik przyjął wartość wyższą wartość tj 7,4%. Warto dodać, że była ona znacznie wyższa w Prudniku (11,1%) niż na terenach wiejskich gminy (zaledwie 3,9%).

Tabela 28: Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2012-2014

Jednostka terytorialna	Grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów rekreacji i wypoczynku			Dynamika 2014/2012
	2012	2013	2014	
POLSKA	4,1%	4,1%	4,0%	-2,6%
OPOLSKIE	6,2%	6,1%	6,0%	-2,1%
Gmina Prudnik	8,2%	7,4%	7,4%	-8,8%
Prudnik - miasto	11,2%	11,0%	11,1%	-1,2%
Prudnik - obszar wiejski	4,7%	3,8%	3,9%	-7,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej zajmowały w 2015 roku 51,54 ha powierzchni gminy Prudnik, w tym 42,34 ha znajdowało się w mieście Prudnik, a 9,2 ha na terenach wiejskich gminy. W porównaniu z rokiem 2011 powierzchnia ta w gminie zwiększyła się o 7,24 hektara. Co istotne, znaczny wzrost nastąpił w na terenach wiejskich (o 8,4 ha) natomiast na terenie miasta Prudnika nastąpił niewielki spadek o 1,16 ha.

Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni gminy ogółem wyniósł 0,4%, co było wartością dwukrotnie wyższą od średniej dla kraju i województwa (0,2%).

Należy przy tym zwrócić uwagę na bardzo duże różnice pomiędzy Prudnikiem, w którym tereny zielone stanowiły 2,1% powierzchni miasta, a terenami wiejskimi gminy, na których zajmowały tylko 0,1%. Miasto Prudnik na tle innych miast w Polsce i województwie opolskim charakteryzuje się porównywalnym odsetkiem terenów zielonych położonych na jego terenie. W porównaniu do wspomnianych 2,1% w Prudniku, odsetek ten w innych miastach Polski wynosi 2,2% a w miastach województwa opolskiego 1,9%.

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat odsetek terenów zielonych w stosunku do ogólnej powierzchni gminy nie uległ zmianom.

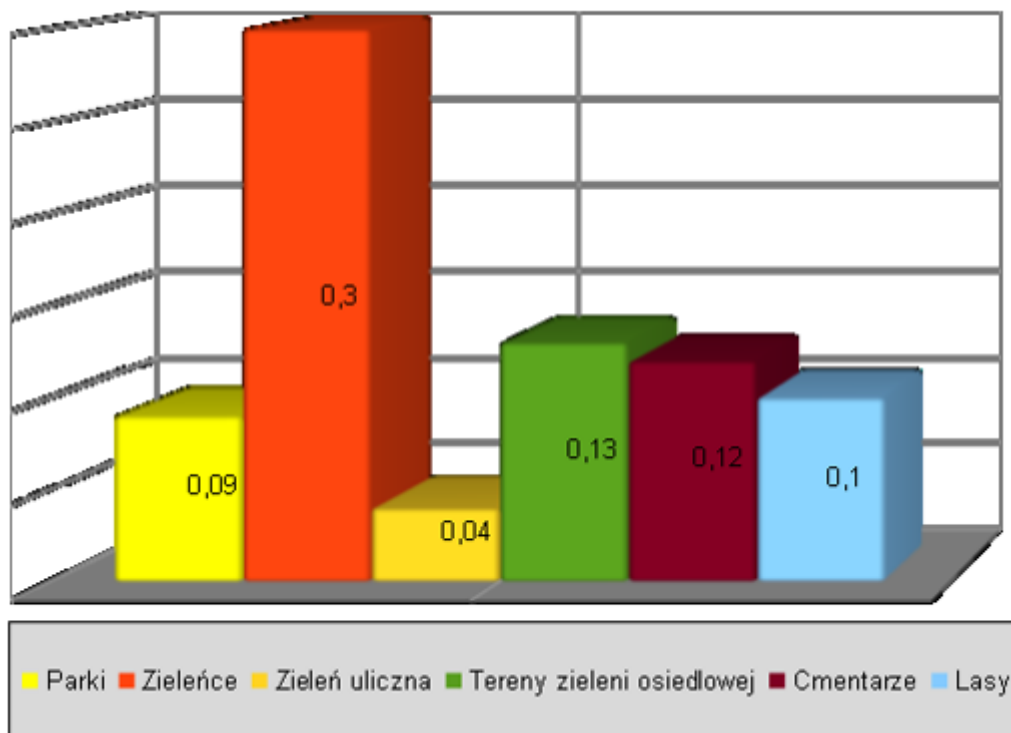
Tabela 29: Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%
OPOLSKIE	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%
Gmina Prudnik	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	0,0%
Prudnik - miasto	2,1%	2,1%	2,1%	2,0%	2,0%	2,1%	0,0%
Prudnik - obszar wiejski	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	10,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wśród terenów zielonych znajdowało się 11,47 ha (0,09% powierzchni ogółem) parków spacerowo-wypoczynkowych, 24,53 ha (0,2%) zieleńców, 4,5 ha (0,04%) zieleni ulicznej, 15,54 ha (0,13%) terenów zieleni osiedlowej, oraz 14,64 ha (0,12%) cmentarzy.

Wykres 17: Odsetek terenów zielonych w powierzchni ogółem w gminie Prudnik – stan na 31 XII 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na tle poszczególnych typów jednostek administracyjnych gmina Prudnik wyróżniała się relatywnie wyższym odsetkiem zieleńców, zieleni osiedlowej, parków i cmentarzy tak w odniesieniu do wartości tego wskaźnika odnoszących się do kraju, województwa i innych gmin miejsko wiejskich.

Parki stanowiły 0,09% powierzchni gminy (0,07% w kraju i 0,09% w skali województwa oraz 0,06 w gminach miejsko-wiejskich); zieleńce – 0,30% (0,03% w kraju i tyleż w skali województwa oraz w gminach miejsko-wiejskich); zieleń uliczna – 0,04% (0,05% w kraju i 0,03% w skali województwa oraz 0,02% w gminach miejsko-wiejskich); zieleń osiedlowa – 0,13% (0,08% w kraju, 0,06% w skali województwa oraz 0,04% w gminach miejsko-wiejskich), cmentarze – 0,12% (0,06% w kraju i tyleż w skali województwa oraz 0,05% w gminach miejsko-wiejskich).

W związku z faktem, że omawiane typy terenów zielonych znajdują się przede wszystkim na terenach zabudowanych, warto zwrócić uwagę na samo miasto Prudnik. Na tle innych miast kraju (0,07), czy województwa (0,09) miasto Prudnik charakteryzuje się bardzo wysokim odsetkiem powierzchni parków (0,56%) do powierzchni ogółem. Powierzchnia zieleńców w mieście Prudnik (1,8%) jest natomiast wielokrotnie wyższa niż w miastach kraju (0,35%) czy województwa opolskiego (0,26%). Zieleń uliczna miasta Prudnika (0,22%) zajmuje mniejszą powierzchnię niż w innych miastach tak kraju jak i województwa opolskiego. Zieleni osiedlowej (3,38%) w Prudniku jest blisko dziewięć razy więcej niż w innych miastach kraju ale porównywalnie do zieleni osiedlowej w innych miastach województwa opolskiego.

Tabela 30: Tereny zielone – udział w powierzchni ogółem wg stanu na 31.12.2014 roku

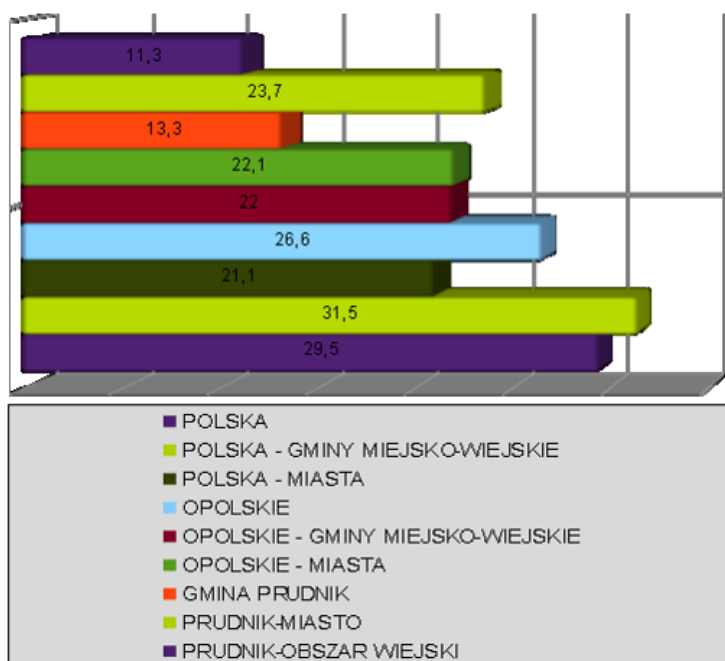
Jednostka terytorialna	Tereny zielone wg stanu na 31.12.2014 - udział do powierzchni ogółem				
	parki	zieleńce	zieleń uliczna	zieleń osiedlowa	cmentarze
POLSKA	0,07%	0,03%	0,05%	0,08%	0,06%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,06%	0,03%	0,02%	0,04%	0,05%
POLSKA - MIASTA	0,80%	0,35%	0,62%	1,06%	0,38%
OPOLSKIE	0,09%	0,03%	0,03%	0,06%	0,06%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,09%	0,04%	0,01%	0,08%	0,06%
OPOLSKIE - MIASTA	0,91%	0,26%	0,38%	0,72%	0,27%
Gmina Prudnik	0,09%	0,30%	0,04%	0,13%	0,12%
Prudnik - miasto	0,56%	1,80%	0,22%	0,74%	0,36%
Prudnik - obszar wiejski	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Prudnik na tle pozostałych jednostek administracyjnych wyróżnia się niewielkim poziomem lesistości. Lasy zajmują 13,3% powierzchni gminy, 23,7% powierzchni Prudnika oraz 11,3% powierzchni terenów wiejskich gminy. Wartość odnosząca się do gminy Prudnik jest wartością niemalże dwukrotnie niższą niż średnia lesistość kraju (29,5%), czy województwa opolskiego (26,6%). Również na tle innych gmin miejsko-wiejskich (31,5%) lesistość gminy Prudnik jest zdecydowanie niższa.

Samo miasto Prudnik, w którym lasy zajmują 23,7% powierzchni charakteryzuje się natomiast wyższym stopniem lesistości na tle innych miast kraju (21,1%) czy województwa opolskiego (22,1%).

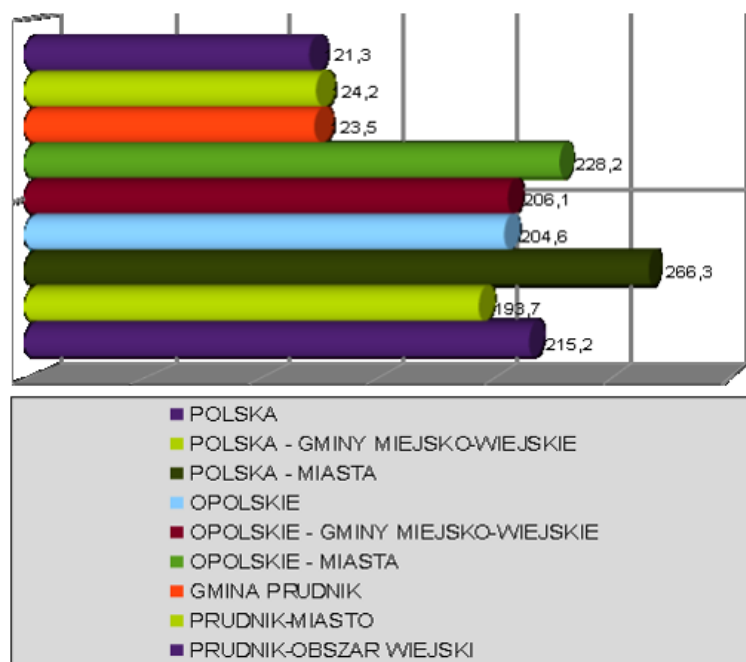
Wykres 18: Lesistość obszarów w 2014 roku (% powierzchni)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2014 roku na 1 mieszkańca gminy Prudnik przypadało ponad 123 kg odpadów zmieszanych. Oznacza to, że 1 mieszkaniec gminy średnio produkował znacznie mniej odpadów niż przeciętny mieszkaniec kraju (215 kg) czy województwa (205 kg). Jest to również wartość znacznie mniejsza niż w innych gminach miejsko - wiejskich w kraju (194 kg) i w województwie (206 kg). Bardzo mała – w porównaniu z innymi przekrojami - ilość wytwarzanych odpadów zmieszanych dotyczy zarówno miasta Prudnik (124 kg), jak i terenów wiejskich gminy (121 kg).

Wykres 19: Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg – stan na 31 XII 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Korzystnym zjawiskiem jest natomiast stałe zmniejszanie się w ostatnich 4 latach ilości odpadów zmieszanych w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W latach 2010-2014 nastąpił spadek tej liczby o 47%, czyli przeciętny mieszkaniec wytworzył o 111 kg odpadów zmieszanych więcej niż 5 lat wcześniej. Zjawisko to potwierdza tendencję występującą w kraju, czy województwie opolskim wyrażającą się zmniejszaniem się liczby odpadów zmieszanych na 1 mieszkańca. W skali kraju w latach 2010-2014 nastąpił spadek tej liczby o 9,7%, a w skali województwa o 13,8%. Również w innych gminach miejsko-wiejskich kraju czy województwa opolskiego w 2014 roku wytwarzano mniej odpadów zmieszanych na 1 mieszkańca niż w roku 2010 (odpowiednio o 1,5% i 5,0% mniej) choć dynamika spadku nie jest tak znacząca jak w gminie Prudnik.

Szczególnie duży spadek liczby odpadów zmieszanych wytwarzanych przez 1 mieszkańca dotyczy terenów wiejskich gminy Prudnik, na których w 2014 roku zanotowano spadek o więcej niż połowę takich odpadów w przeliczeniu na mieszkańca niż w 2010 roku (121 kg wobec 274 kg).

Tabela 31: Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Odpady zmieszane na 1 mieszkańca (w kg)					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	238,3	229,5	222,5	212,9	215,2	-9,7%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	196,7	191,1	187,9	185,6	193,7	-1,5%
POLSKA - MIASTA	316,9	302,3	291,5	272,9	266,3	-16,0%
OPOLSKIE	237,5	232,3	222,5	214,5	204,6	-13,8%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	217,1	222,2	206,1	208,4	206,1	-5,0%
OPOLSKIE - MIASTA	300,6	286,9	274,6	256,9	228,2	-24,1%
Gmina Prudnik	234,5	217,5	182,5	136,7	123,5	-47,32%
Prudnik - miasto	223,2	209,0	207,8	149,8	124,2	-44,37%
Prudnik - obszar wiejski	274,9	248,0	92,7	90,7	121,3	-55,87%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.4. Sfera funkcjonalna.

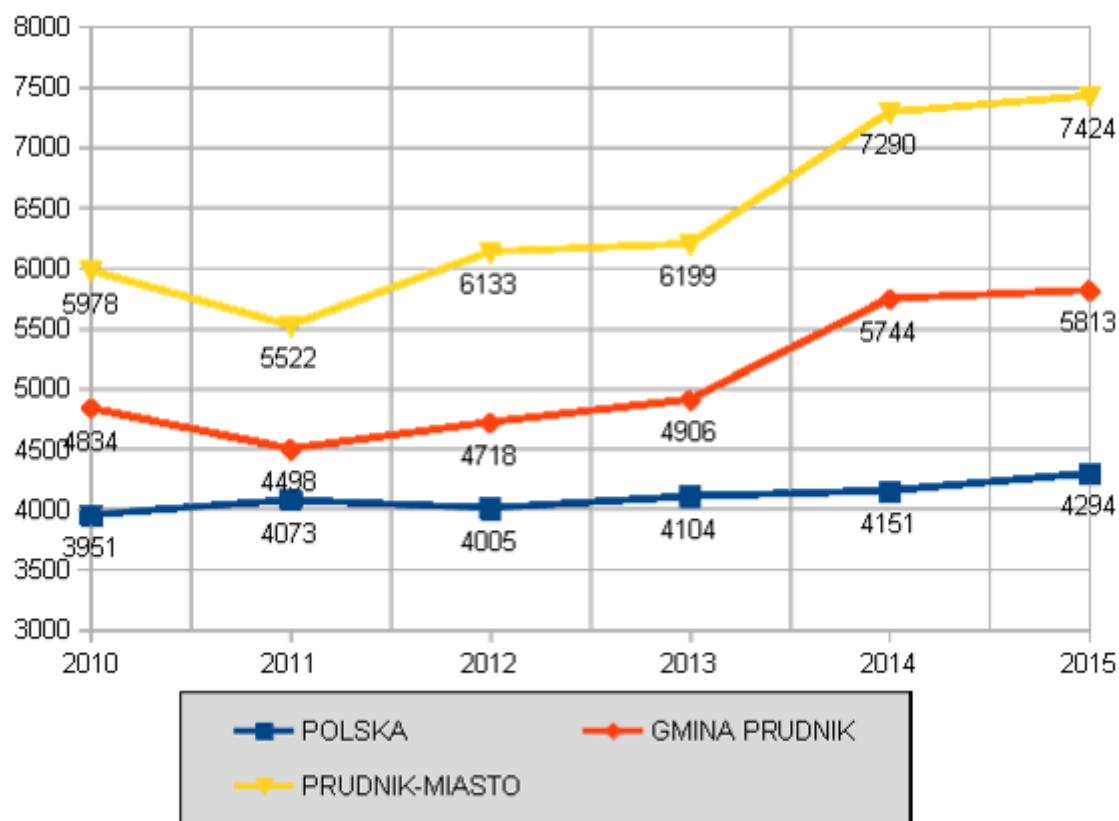
2.4.1. Opieka zdrowotna.

W 2015 roku na terenie gminy Prudnik nie funkcjonowała żadna przychodnia podległa samorządowi terytorialnemu. Wszystkie świadczenia opieki zdrowotnej odbywały się w zakładach opieki zdrowotnej o innej strukturze własności.

W placówkach medycznych zlokalizowanych na terenie gminy Prudnik udzielono w 2015 roku łącznie 241 004 porad lekarskich. Liczba udzielanych porad lekarskich podlegała w latach 2010-2015 fluktuacjom, zauważalne jest jednak stały ich wzrost od roku 2011. Wartość maksymalną zaobserwowano natomiast w roku 2015.

W strukturze wszystkich udzielonych w gminie Prudnik porad, porady udzielone w mieście Prudnik stanowią aż 99,4% podczas gdy porady udzielone na terenie wiejskim gminy stanowią jedynie 0,6%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w całej gminie Prudnik w 2015 roku udzielono 5 813 porad lekarskich, co było wartością znacznie wyższą niż w skali kraju (4 294 porady), województwa opolskiego (4 231 porad). Wskaźnik porad lekarskich na 1000 mieszkańców okazał się również wyższy niż średnia dla gmin miejsko wiejskich: kraju (4 437 porad) czy województwa opolskiego (5 623 porad).

Wykres 20: Porady lekarskie na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Podobnie, jak liczba bezwzględna udzielonych porad lekarskich wskaźnik ten najwyższy był w roku 2015 (5 813 porad), a najniższy w 2011 (4 498); ogólnie w latach 2010-2015 wskaźnik ten zwiększył się aż o 20,3%. Jest to tendencja identyczna z tendencją odnoszącą do kraju, czy województwa opolskiego, gdzie liczba udzielonych porad na 1000 mieszkańców również ulega systematycznemu wzrostowi.

Tabela 32: Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Porady lekarskie na 1000 mieszkańców						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	3 951	4 073	4 005	4 104	4 151	4 294	8,7%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4 056	4 186	4 052	4 197	4 249	4 437	9,4%
POLSKA - MIASTA	4 865	5 024	4 989	5 117	5 202	5 395	10,9%
OPOLSKIE	3 862	3 889	3 873	4 013	4 104	4 231	9,6%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4 093	4 158	4 149	4 344	4 381	4 479	9,4%
OPOLSKIE - MIASTA	5 289	5 356	5 405	5 666	5 781	6 022	13,9%
Gmina Prudnik	4 834	4 498	4 718	4 906	5 744	5 813	20,3%
Prudnik - miasto	5 978	5 522	6 133	6 199	7 290	7 424	24,2%
Prudnik - obszar wiejski	735	829	685	388	362	256	-65,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na przestrzeni lat 2010-2015 liczba aptek ogólnodostępnych zlokalizowanych na terenie gminy nie ulegała zmianom. W kraju, w województwie, jak też w powiecie opolskim w latach 2010-2015 obserwowany był natomiast stały rozwój sieci aptek i punktów aptecznych. W kraju nastąpił wzrost o 12,7%, w województwie opolskim o 13,9%. Również w innych gminach miejsko-wiejskich w kraju, i województwie obserwowany był wzrost tej liczby.

Mimo braku zmian w liczbie aptek zlokalizowanych na terenie gminy, podobnie, jak w całym kraju, w gminie Prudnik obserwowany jest spadek liczby ludności przypadającej na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny. W przypadku gminy Prudnik związane jest to ze stałym zmniejszaniem się liczby ludności gminy.

W 2010 roku na 1 aptekę w gminie przypadało 3 169 mieszkańców, zaś w 2015 roku było to 2 765 osób. Znacznie niższe wartości wskaźnika stwierdzane były w skali kraju (2 738) a porównywalne w skali województwa opolskiego (2 759), a także w innych gminach miejsko-wiejskich kraju (2 769) i województwa (2 672).

Tabela 33: Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	3 093	2 988	2 915	2 850	2 799	2 738	-11,5%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 259	3 122	3 021	2 917	2 850	2 769	-15,0%
POLSKA - MIASTA	2 471	2 373	2 315	2 267	2 227	2 167	-12,3%
OPOLSKIE	3 209	3 000	2 928	2 829	2 819	2 759	-14,0%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 274	3 008	2 885	2 795	2 771	2 672	-18,4%
OPOLSKIE - MIASTA	2 258	2 096	2 038	1 968	1 957	1 860	-17,6%
Powiat opolski - MIASTO	-	-	2 328	2 315	2 303	2 023	-13,1%
Gmina Prudnik	3 169	3 548	3 131	2 796	2 784	2 765	-12,8
Prudnik - miasto	2 478	2 771	2 442	2 178	2 168	2 147	-13,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.4.2. Edukacja.

Infrastrukturę edukacyjną na terenie gminy Prudnik tworzą: placówki przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne. W zależności od jednostki organem prowadzącym jest gmina Prudnik, Starostwo Powiatowe w Prudniku.

Gmina Prudnik na tle innych jednostek charakteryzuje się wysokim i rosnącym w skali analizowanego okresu odsetkiem dzieci objętych opieką żłobkową; do żłobka uczęszczało (w roku 2015) bowiem 15,7% dzieci, co stanowi wartość ponad dwukrotnie wyższą niż średnia krajowa (6,8%), czy czterokrotna średnia dla wszystkich gmin miejsko-wiejskich w Polsce (3,8%). Wysoki odsetek dzieci do lat 3 objętych opieką żłobkową jest jednak cechą charakterystyczną dla całego województwa opolskiego, w którym dotyczy 11,2% dzieci, w tym 8,8% w gminach miejsko-wiejskich województwa.

Analiza danych dotyczących opieki żłobkowej w latach 2010-2014 wskazuje na rozwój infrastruktury i wzrost zainteresowania instytucjonalnymi formami opieki nad dziećmi do lat 3. Wskazuje na to rosnący systematycznie odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach – z 10,5% w 2010 roku do wspomnianych 15,7% w 2015 roku. Zjawisko to występowało we wszystkich jednostkach, niezależnie również od typu obszaru.

Tabela 34: Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach (w %)						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	2,6	3,0	3,8	4,8	5,9	6,8	124,2%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,2	1,2	1,8	2,5	3,2	3,8	174,3%
POLSKA - MIASTA	4,5	5,1	6,4	7,8	9,5	10,7	109,7%
OPOLSKIE	4,3	4,7	7,2	8,7	9,7	11,2	125,2%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3,9	4,0	6,1	7,2	7,6	8,8	95,3%
OPOLSKIE - MIASTA	8,2	9,2	13,9	16,6	18,4	21,1	122,9%
Gmina Prudnik	10,5	10,7	11,3	15,3	16,3	15,7	49,8%
Prudnik - miasto	13,9	14,5	15,5	20,3	21,8	21,3	52,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2014 roku odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Prudnik wynosił 85,4%, tj. najwięcej w analizowanym okresie. Podobnie, jak w innych jednostkach, z roku na rok obserwowany był stały wzrost odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, co należy wiązać z poprawą dostępu do wychowania przedszkolnego. Wzrost ten był jednak mniejszy niż w skali kraju czy województwa, co związane jest z relatywnie dobrą sytuacją gminy w tym zakresie; sytuacja w gminie okazała się bowiem nieco bardziej korzystna niż w kraju ale porównywalna z sytuacją w województwie, gdzie odsetki dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosiły odpowiednio 79,4% i 86,5%.

Tabela 35: Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat (w %)					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	62,6	69,2	69,7	74,1	79,4	26,9%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	58,0	65,1	65,8	70,3	76,1	31,1%
POLSKA - MIASTA	78,8	84,0	83,7	87,6	92,9	18,0%
OPOLSKIE	76,6	78,9	77,9	81,0	86,5	13,0%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	75,5	78,2	78,2	80,9	85,5	13,2%
OPOLSKIE - MIASTA	88,7	90,3	89,0	92,9	100,6	13,4%
Gmina Prudnik	71,5	74,1	77,9	80,8	85,4	11,6%
Prudnik- miasto	68,1	71,4	75,5	82,1	87,1	21,7%
Prudnik - obszar wiejski	83,6	84,0	85,9	77,0	80,9	18,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na 1 miejsce w placówkach wychowania przedszkolnego w gminie Prudnik przypadało w 2014 roku 0,86 dziecka w wieku 3-5 lat, co oznacza, że miejsc było nieznacznie więcej niż dzieci w tym wieku. Wskaźnik ten szczególnie w latach 2012-2014 ulegał stałej tendencji spadkowej od 0,97 w roku 2012 do 0,86 w roku 2014.

Średnia liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego dla gminy okazała się wartością niższą od średniej krajowej (1,17 dzieci na 1 miejsce), jak też i wojewódzkiej (0,93 dzieci na 1 miejsce).

W porównaniu do innych gmin miejsko-wiejskich w kraju wskaźnik dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w gminie Prudnik okazał

się niższy niż w tych gminach Polsce (1,26) czy też (0,97).

Analizowany wskaźnik w latach 2010-2014 wykazywał się pewnymi fluktuacjami, przyjmując wartości nieznacznie niższe lub wyższe, jednak gmina Prudnik (poza jej obszarem wiejskim) charakteryzuje się spadkiem liczby dzieci przypadających na 1 miejsce w placówce wychowania przedszkolnego.

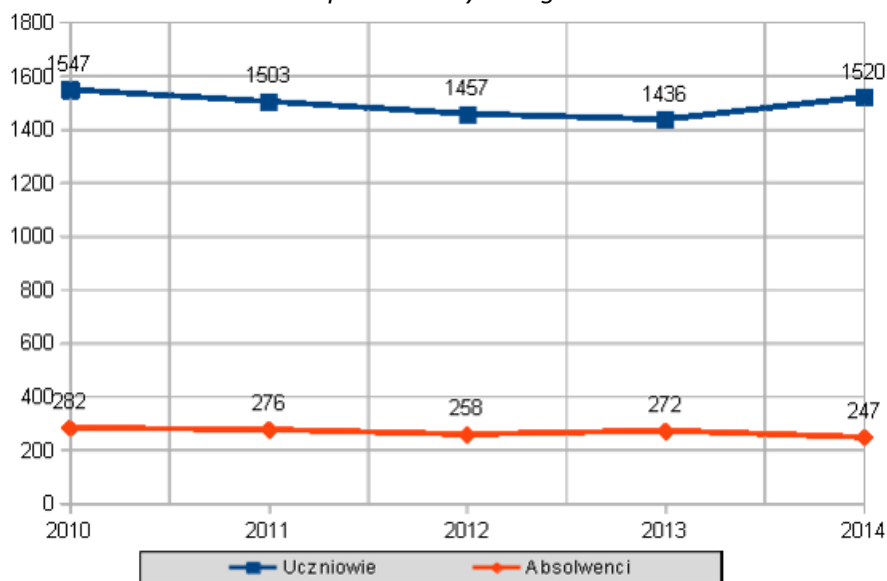
Tabela 36: Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	1,35	1,34	1,31	1,24	1,17	-13,6%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,47	1,44	1,42	1,33	1,26	-14,5%
POLSKA – MIASTA	1,01	1,01	1,00	0,95	0,91	-9,8%
OPOLSKIE	0,94	0,95	0,97	0,95	0,93	-1,4%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,99	0,99	1,01	0,98	0,97	-2,4%
OPOLSKIE - MIASTA	0,80	0,81	0,81	0,79	0,77	-3,9%
Gmina Prudnik	0,97	0,94	0,97	0,85	0,86	-11,0
Prudnik – miasto	1,09	1,05	0,98	0,82	0,84	-22,6
Prudnik - obszar wiejski	0,71	0,70	0,93	0,94	0,93	32,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego do szkół podstawowych na terenie gminy Prudnik w 2014 roku uczęszczało łącznie 1 520 uczniów, zaś ukończyło je 247 absolwentów. W latach 2010-2014 liczba uczniów gminnych szkół podstawowych fluktuowała. Początkowo liczba uczniów zmniejszała się, do minimalnego poziomu 1 436 osób w 2013 roku, by następnie wzrosnąć do 1 520 osób w 2014 roku. W całym analizowanym okresie liczba uczniów zmniejszyła się o 27 osób. Od 2012 roku obserwowany był również systematyczny spadek liczby absolwentów edukacji na etapie podstawowym – maksymalnie, 282 absolwentów zaobserwowano w 2010 roku, zaś minimalnie, 247 absolwentów w 2014 roku.

Wykres 21: Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w gminie Prudnik w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na jeden oddział w szkole podstawowej w gminie Prudnik w 2014 roku przypadało 19,0 uczniów i była to wartość nieznacznie niższa niż w latach 2011-2013 w 2011 roku.

Klasy w szkołach podstawowych w gminie Prudnik były bardziej liczne niż w skali gmin miejsko-wiejskich województwa i kraju (odpowiednio 16,4 i 17,6 osób na oddział). Relatywnie większe liczbowo klasy występują w samym Prudniku (21,0 osób) niż na terenach wiejskich gminy (15,0 osób).

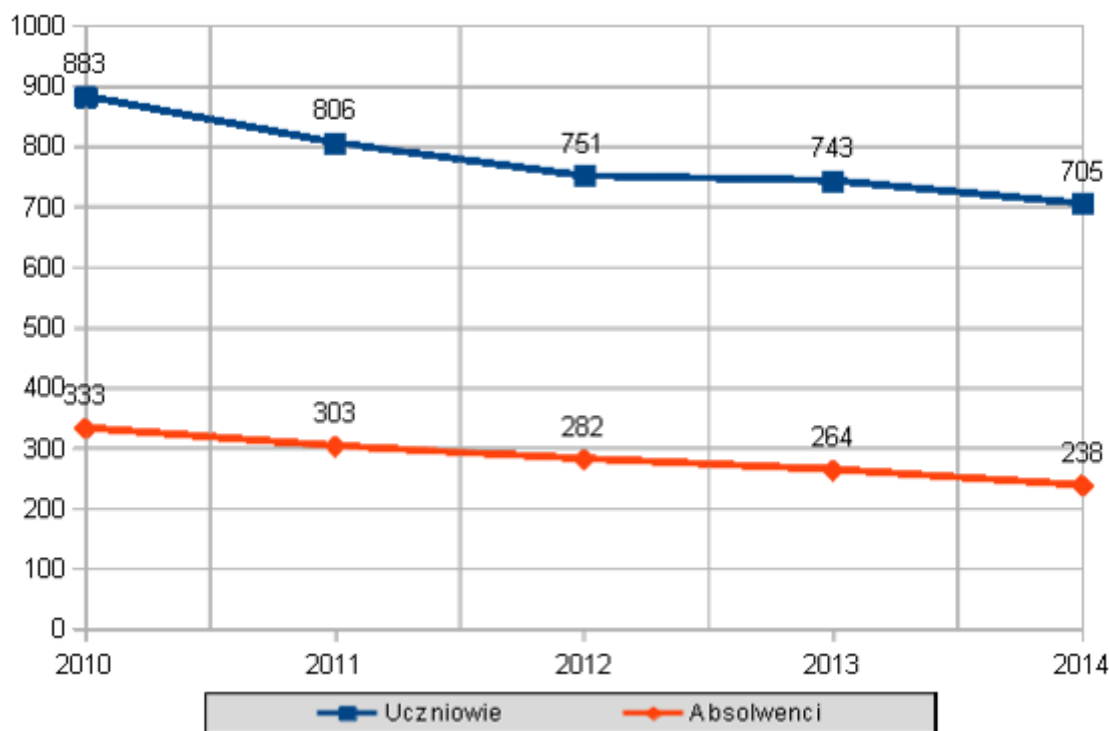
Tabela 37: Uczniowie szkoły podstawowej przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Uczniowie szkoły podstawowej przypadający na 1 oddział (klasę)			
	2011	2012	2013	2014
POLSKA	18,0	18,1	18,1	18,1
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	17,4	17,5	17,5	17,6
POLSKA – MIASTA	20,9	21,0	20,9	20,7
OPOLSKIE	16,7	16,5	16,4	16,5
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	16,6	16,4	16,2	16,4
OPOLSKIE - MIASTA	20,5	20,6	20,4	20,2
Gmina Prudnik	20,0	20,0	20,0	19,0
Prudnik – miasto	22,0	22,0	21,0	21,0
Prudnik - obszar wiejski	14,0	14,0	14,0	15,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2014 roku do gminnych szkół gimnazjalnych uczęszczało 705 uczniów, zaś edukację na tym poziomie ukończyły 238 osób. W latach 2010-2014 liczba uczniów i absolwentów gimnazjów stale się zmniejszała. W przypadku uczniów ich liczba zmniejszyła się o 178 osób, a w przypadku absolwentów o 98 osoby.

Wykres 22: Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w gminie Prudnik w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gimnazja w gminie Prudnik cechują się wysoką liczebnością klas w porównaniu z pozostałymi analizowanymi jednostkami. W 2014 roku na jeden oddział gimnazjalny w gminie Prudnik przypadało 25 uczniów, podczas gdy w skali kraju oraz skali województwa opolskiego było to 21,3 uczniów. Również wskaźniki dotyczące gmin miejsko-wiejskich w kraju i województwie opolskim wskazywały na wyższą liczebność oddziałów w tych jednostkach (odpowiednio 21,0 i 21,4 uczniów).

Spadek liczby uczniów szkół gimnazjalnych w latach 2010-2014 niestety nie spowodował zmniejszenia się liczby uczniów w klasach w gminie Prudnik.

Tabela 38: Uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę)					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	21,7	21,6	21,6	21,5	21,3	-2,1%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	21,5	21,4	21,4	21,2	21,0	-2,4%
POLSKA – MIASTA	22,4	22,3	22,3	22,2	22,0	-1,4%
OPOLSKIE	21,6	21,5	21,8	21,5	21,3	-1,5%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	21,8	21,9	21,9	21,8	21,4	-1,6%
OPOLSKIE - MIASTA	22,4	22,3	22,7	22,5	22,2	-1,0%
Gmina Prudnik	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	0,00%
Prudnik – miasto	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	0,00%
Prudnik - obszar wiejski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.4.2. Kultura, sport, rekreacja.

Głównym organizatorem życia kulturalnego na terenie gminy jest samorządowa instytucja kultury, Prudnicki Ośrodek Kultury i Biblioteki Publicznej, należący do statystycznej kategorii domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice. Sytuacja ta nie ulegała zmianie na przestrzeni lat 2010-2015. Oznacza to, że na 1 placówkę kulturalną w gminie przypadało w 2015 roku 2 765 osób. Liczba ta zmniejszała się w latach 2011-2015, co związane było ze zmniejszaniem się liczby ludności zamieszkującej gminę. Przedstawiona wartość jest niska – niemalże trzy razy niższa niż średnia krajowa (9 444 osoby) i niemalże dwa razy niższa niż średnia dla województwa opolskiego (4 654 osoby). Oznacza to, że dostęp do kultury w gminie Prudnik – w porównaniu ze wszystkimi przekrojami - jest relatywnie wysoki.

Tabela 39: Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę					Dynamika 2015/2011
	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	10 393	9 957	9 868	9 574	9 444	-7,9%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	8 122	7 816	7 827	7 488	7 229	-7,8%
POLSKA – MIASTA	15 887	15 694	15 704	15 592	15 475	-1,9%
OPOLSKIE	4 760	4 834	4 586	4 508	4 654	-5,3%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4 221	4 204	4 350	4 555	4 568	7,9%
OPOLSKIE - MIASTA	11 285	11 228	11 137	11 077	10 775	-1,8%
Gmina Prudnik	2 838	2 818	2 796	2 784	2 765	-2,6%
Prudnik - miasto	11 082	10 990	10 889	10 838	10 736	-3,1%
Prudnik – obszar wiejski	777	776	772	770	772	-0,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, iż w 2014 roku na terenie gminy Prudnik działalność prowadziło 38 grup artystycznych. Ich liczba wzrosła w porównaniu z 2013 rokiem (7), lecz w ogólnym rozrachunku na przestrzeni lat 2010-2014 spadła o 6 grup, co oznacza spadek rzędu 13%. Zmiany liczby działających grup artystycznych w gminie warunkowały zmiany wartości wskaźnika grup artystycznych na 10 tys. mieszkańców. Wskaźnik ten spadł w latach 2011-2013 (z 15,7 do 11,1), by w 2014 roku wrosnąć do poziomu 13,6. W porównaniu z rokiem 2011 oznacza to jednak spadek liczby grup artystycznych na 10 tys. ludności o 13,7%.

Na tle kraju gmina Prudnik charakteryzuje się bardzo dobrą sytuacją w zakresie omawianego wskaźnika grup artystycznych na 10 tys. mieszkańców, we wszystkich pozostałych analizowanych jednostkach wskaźnik przyjmował wartości dużo niższe niż w gminie – średnia dla kraju była przy tym trzykrotnie niższa (4,1 grup na 10 tys. mieszkańców).

Tabela 40: Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców				Dynamika 2014/2011
	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	3,7	4,0	4,0	4,1	11,3%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	5,0	5,4	5,5	5,6	10,6%
POLSKA – MIASTA	3,8	4,1	4,1	4,1	7,3%
OPOLSKIE	5,3	5,8	5,9	6,5	23,2%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	6,0	6,6	6,7	6,4	5,6%
OPOLSKIE - MIASTA	6,2	6,8	7,0	6,8	10,3%
Gmina Prudnik	15,7	13,6	11,1	13,6	-13,6%
Prudnik - miasto	10,8	10,0	7,3	10,1	-6,3%
Prudnik – obszar wiejski	32,2	25,8	24,3	26,0	-19,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba imprez artystycznych odbywających się na terenie gminy Prudnik w latach 2011-2015 wykazywała tendencję malejącą z 520 imprez artystycznych w 2011 roku do 423 imprez w 2015 roku (spadek o 18,75%). Największa ich liczba przypadła na rok 2014 (599 imprez) a najmniejsza na 2015 (423 imprezy).

W związku ze znaczącym spadkiem liczby imprez artystycznych, jakie odbywały się na terenie gminy, zmalał również wskaźnik imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców. W 2010 roku na 10 tys. ludności gminy przypadały niemal 185 imprezy artystyczne, podczas gdy w 2015 roku było to 151 imprez. Była to jednakże wartość wyższa od średniej dla całego kraju (56,6 imprez), czy województwa opolskiego (81,9). Również w innych gminach miejsko-wiejskich kraju i województwa wskaźnik liczby imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców był niższy (odpowiednio 70,9 i 87,9).

Tabela 41: Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców					Dynamika 2015/2011
	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	48,2	50,6	53,5	57,5	56,6	19,3%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	64,2	65,9	67,9	73,1	70,9	13,8%
POLSKA – MIASTA	53,4	55,9	57,6	62,3	62,3	16,7%
OPOLSKIE	82,6	78,2	86,6	87,3	81,9	5,7%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	103,1	94,5	99,7	99,9	87,9	-3,1%
OPOLSKIE - MIASTA	75,9	73,7	84,0	83,9	80,9	10,6%
Gmina Prudnik	185,7	207,9	188,6	213,9	151,1	-18,7%
Prudnik - miasto	107,3	98,6	95,9	106,4	95,0	-11,4%
Prudnik – obszar wiejski	473,3	608,3	528,3	608,3	356,7	-24,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Jednym ze statutowych zadań Prudnickiego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej, jest rozwój czytelnictwa na terenie gminy poprzez:

- gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem publikacji dotyczących regionu,
- udostępnianie zbiorów na miejscu oraz wypożyczanie ich do domu,
- prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,

- popularyzacja książki i czytelnictwa – działalność kulturalno-edukacyjna,
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.

Na tle kraju gmina Prudnik wyróżnia się dobrym dostępem do sieci bibliotecznej – liczba ludności przypadającej na 1 placówkę biblioteczną w 2015 roku wynosiła 4 608, co było wartością wyższą niż średnia krajowa (4 113) oraz średnia dla gmin miejsko-wiejskich w Polsce (3 492). Dostęp ten jest jednak również relatywnie lepszy niż w innych częściach województwa – średnia dla województwa opolskiego wynosiła 3 018 a dla wszystkich gmin miejsko-wiejskich województwa 3 126.

W latach 2010-2015 wskaźnik ludności na 1 placówkę biblioteczną w gminie, jak też w mieście Prudnik, przyjmował coraz wyższe wartości, co wynikało nie ze zmiany liczby placówek, lecz z ubytku ludności zamieszkującej gminę Prudnik. Ogółem w gminie zwiększył się on z 4 074 osób w 2010 roku do 4 608 osób w 2015 roku, co oznacza wzrost na poziomie 13,1% i podobna sytuacja zauważalna jest w przypadku przekroju kraju, jak i województwa gdzie liczba osób przypadających na 1 bibliotekę w 2015 roku była wyższa niż w 2010; wzrost zauważalny był również w odniesieniu do innych gmin miejsko-wiejskie w Polsce.

Tabela 42: Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	3 940	3 990	4 072	4 103	4 100	4 113	4,1%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 271	3 349	3 435	3 489	3 471	3 492	6,1%
POLSKA – MIASTO	7 000	7 061	7 139	6 801	6 733	6 725	-3,8%
OPOLSKIE	3 028	3 063	3 061	3 025	3 033	3 018	0,2%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 142	3 203	3 190	3 136	3 181	3 126	1,2%
OPOLSKIE - MIASTO	6 579	6 714	6 680	6 158	6 273	6 084	-4,7%
Gmina Prudnik	4 074	4 054	4 026	3 994	4 639	4 608	13,1%
Prudnik – miasto	7 434	7 388	7 326	7 259	10 838	10 736	44,4%
Prudnik - obszar wiejski	1 555	1 554	1 551	1 545	1 540	1 543	-0,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Prudniku oraz jej filie dysponują relatywnie dużym księgozbiorem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W 2015 roku na 1000 mieszkańców gminy przypadało 3 468 woluminów i wielkość ta jest podobna do wartości tegoż wskaźnika odnoszącego się do kraju (3 380 woluminów) i województwa opolskiego (3 860 woluminów). Również w porównaniu do innych gmin miejsko-wiejskich wskaźnik księgozbioru bibliotek na 1000 ludności w gminie Prudnik przyjmował wartości porównywalne do gmin miejsko-wiejskich kraju (3 445 woluminów na 1000 mieszkańców) i województwa (3 443 woluminy).

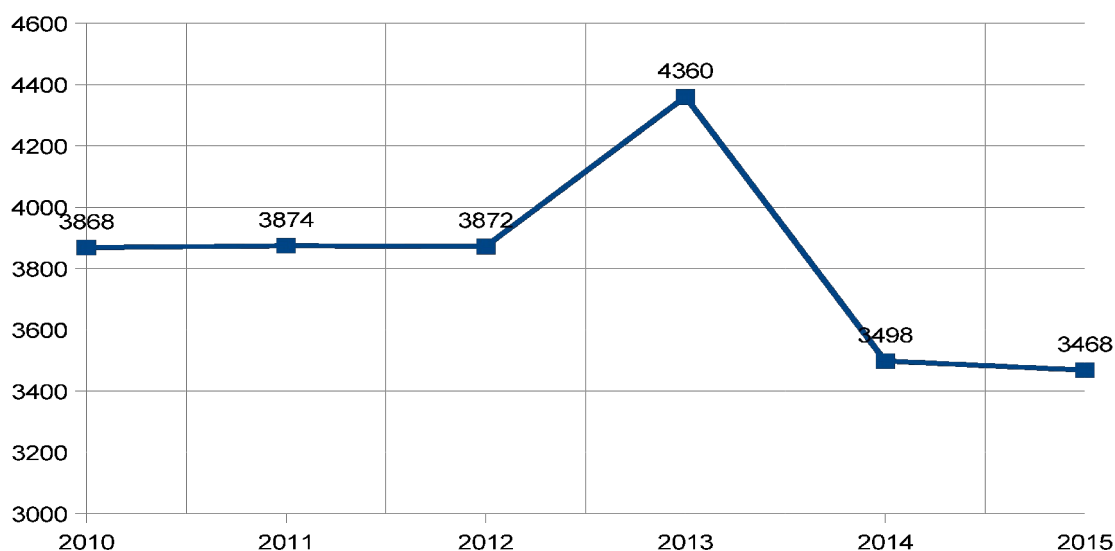
Tabela 43: Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności (liczba woluminów)						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	3 458	3 439	3 416	3 402	3 398	3 380	-1,8%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 599	3 558	3 517	3 503	3 477	3 445	-3,4%
POLSKA – MIASTA	3 385	3 379	3 378	3 378	3 396	3 392	0,3%
OPOLSKIE	4 023	3 968	3 929	3 961	3 887	3 860	-3,4%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 604	3 559	3 510	3 571	3 465	3 443	-3,8%
OPOLSKIE - MIASTA	3 921	3 852	3 829	3 940	3 888	3 916	-0,9%
Gmina Prudnik	3 868	3 874	3 782	4 360	3 498	3 468	-10,3%
Prudnik – miasto	3 516	3 541	3 436	4 196	3 108	3 055	-13,1%
Prudnik - obszar wiejski	5 129	5 060	5 007	4 936	4 872	4 903	-4,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na przestrzeni lat 2010-2013 zasób księgozbioru Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Prudniku i jej filiach systematycznie się zwiększał z 3 868 woluminów na 1000 ludności w roku 2010 do 4 360 woluminów w roku 2013, by w roku 2014 ulec spadkowi do poziomu 3 498 a w roku 2015 do poziomu 3 468 woluminów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy.

Wykres 23: Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w gminie Prudnik

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Mimo dużego zasobu księgozbioru i licznych filii Biblioteki Publicznej, wśród mieszkańców gminy Prudnik znajduje się relatywnie najmniej czytelników bibliotek publicznych w porównaniu do sytuacji w kraju czy w województwie.

W 2015 roku na 1000 mieszkańców gminy Prudnik przypadało 116 czytelników bibliotek publicznych, co stanowiło wartość znacznie niższą niż w kraju (162 czytelników) i województwie opolskim (157 czytelników). Również na tle innych gmin miejsko-wiejskich wskaźnik czytelnictwa w gminie Prudnik jest relatywnie niski – w gminach miejsko-wiejskich w kraju wynosił on bowiem 147 a w województwie opolskim 139.

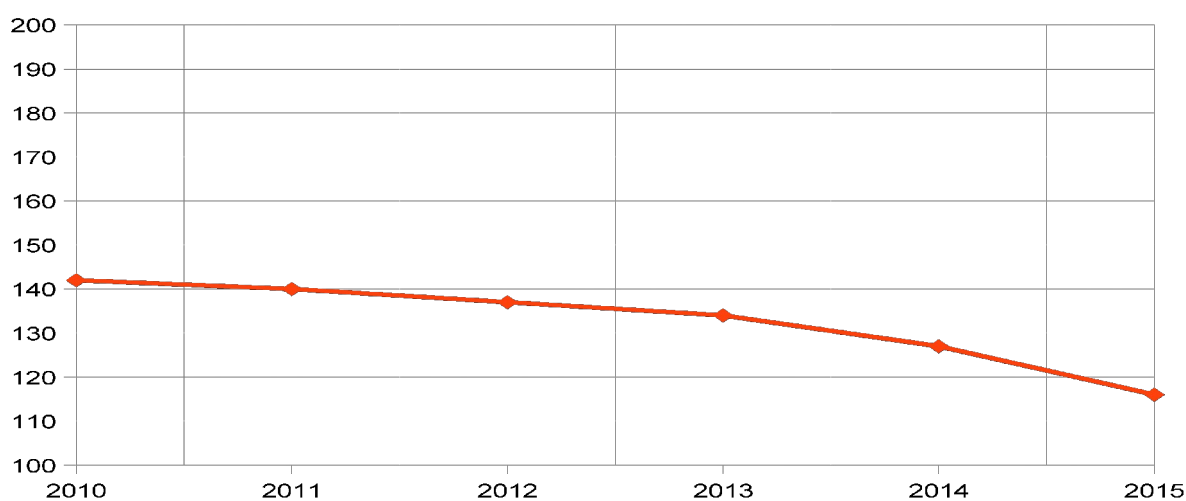
Tabela 44: Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	169	168	168	167	164	162	-3,0%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	155	152	151	150	148	147	-4,7%
POLSKA - MIASTA	207	206	207	207	202	200	-2,1%
OPOLSKIE	152	161	162	161	157	157	2,9%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	147	147	147	145	141	139	-4,3%
OPOLSKIE - MIASTA	197	215	220	218	212	213	8,0%
Gmina Prudnik	142	140	137	134	127	116	-18,4%
Prudnik – miasto	145	145	142	139	130	116	-19,7%
Prudnik - obszar wiejski	131	124	121	117	120	114	-13,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wskaźnik czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców gminy wykazywał się w latach 2010-2015 systematycznym spadkiem, poczynając od wartości 142 w 2010 roku do 116 w 2015 roku. Oznacza to spadek liczby czytelników o 19,4% na przestrzeni ostatnich pięciu lat, który pogłębił negatywne zjawisko dotyczące niskiego stopnia stanu czytelnictwa na terenie gminy w porównaniu z innymi jednostkami.

Wykres 24: Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w Gminie Prudnik

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Pozytywnym jest natomiast fakt, że mimo relatywnie niskiej liczby czytelników bibliotek publicznych w gminie Prudnik, osoby te wypożyczają więcej książek niż czytelnicy w Polsce. W roku 2015 przeciętny czytelnik bibliotek gminnych wypożyczał rocznie 20 woluminów, podczas gdy w kraju wskaźnik przyjmował niższe wartości: 18,0 wolumina na 1 czytelnika. W województwie opolskim również jego wartość była niższa: 18,8 woluminu na 1 czytelnika. Co istotne, w samym Prudniku czytelnicy wypożyczają średnio więcej woluminów (20,9) niż na obszarach wiejskich gminy (16,5) i jest to wartość wyższa niż w innych miastach polski (17,8), czy województwa (19,1).

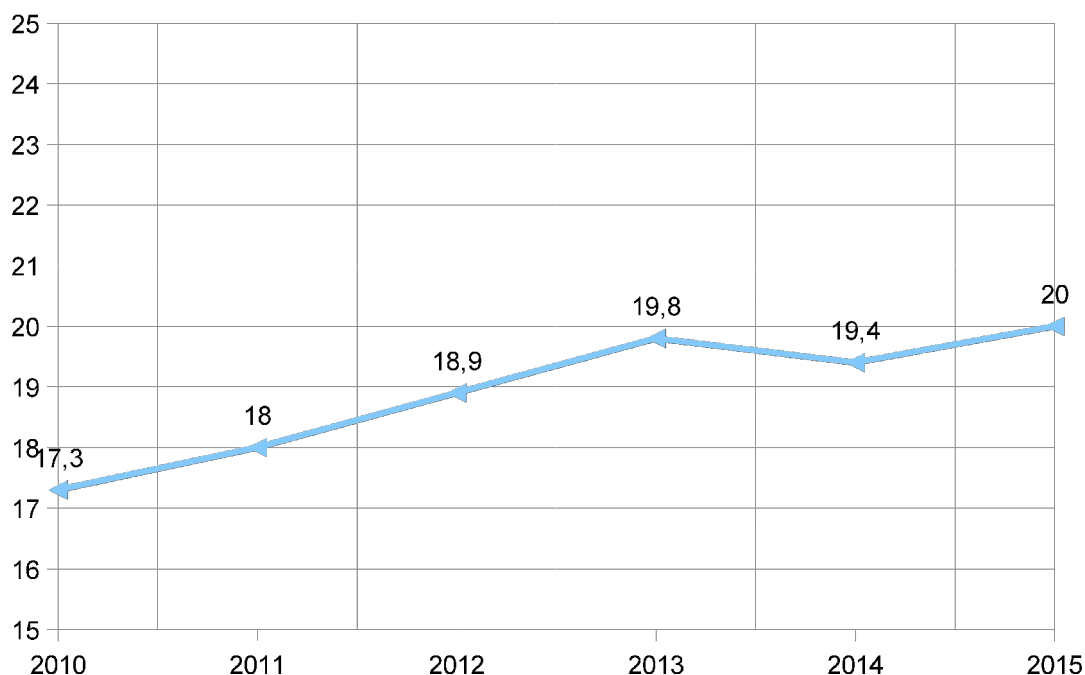
Tabela 45: Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika (w liczbie woluminów)						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	18,4	18,6	18,9	18,5	18,3	18,0	-0,8%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	19,7	20,1	20,3	19,9	19,7	19,2	0,2%
POLSKA - MIASTA	18,0	18,2	18,6	18,2	18,0	17,8	0,2%
OPOLSKIE	20,2	18,9	18,8	18,9	19,3	18,8	-4,4%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	18,3	18,6	18,8	19,1	19,7	19,2	7,7%
OPOLSKIE - MIASTA	21,4	19,5	19,3	19,3	19,9	19,1	-6,9%
Gmina Prudnik	17,3	18,0	18,9	19,8	19,4	20,0	15,2%
Prudnik – miasto	16,4	17,7	18,9	19,6	19,6	20,9	28,1%
Prudnik - obszar wiejski	21,2	19,3	18,8	20,3	18,8	16,5	-22,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba wypożyczeń księgozbioru w przeliczeniu na 1 czytelnika bibliotek publicznych w gminie Prudnik w latach 2010-2015 ulegała fluktuacjom, wskazując jednak w latach 2011-2015 tendencję wzrostową.

Wykres 25: Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w gminie Prudnik

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na infrastrukturę sportową i rekreacyjną na terenie gminy składają się ogólnodostępne boiska, siłownie zewnętrzne, basen, sale sportowe, korty tenisowe i place zabaw. Ofertę rekreacyjną uzupełniają liczne trasy rowerowe. W 2014 roku na terenie gminy Prudnik działalność prowadziło 8 klubów sportowych, liczących łącznie 514 członków i 499 osób ćwiczących.

Liczba klubów sportowych w gminie w 2014 roku była dwa razy większa, jak w 2010 roku. Znacznemu zwiększeniu uległa liczba członków klubów w latach 2010-2014, która zwiększyła się aż o

834% z 55 w do liczby 514 w 2014 roku. Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych również ulegała pozytywnym zmianom. Najwyższą wartość 499 osób ćwiczących przyjęła w roku 2014. Ogólnie jednak w latach 2010-2014 zaobserwowano wzrost liczby ćwiczących aż o 134% z liczby 213 osób w roku 2010 do 499 osób w 2014 roku. Wśród ćwiczących znaczny odsetek stanowiły dzieci i młodzież do lat 18. W 2014 roku ćwiczyło 377 osób w tym wieku, co stanowi wartość aż o 120% wyższą niż w roku 2010.

Tabela 46: Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w gminie Prudnik w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2012	2014	Dynamika 2014/2010
kluby sportowe				
POLSKA	13 278	14 307	14 009	5,5%
OPOLSKIE	382	513	486	27,2%
Gmina Prudnik	4	4	8	100,0%
Prudnik - miasto	4	4	7	75,0%
członkowie klubów sportowych				
POLSKA	895 380	921 602	941 476	5,1%
OPOLSKIE	20 597	29 042	29 775	44,5%
Gmina Prudnik	55	80	514	834,5%
Prudnik - miasto	55	80	469	752,7%
ćwiczący ogółem w klubach sportowych				
POLSKA	860 954	906 940	919 256	6,8%
OPOLSKIE	21 121	28 484	27 455	30,0%
Gmina Prudnik	213	210	499	134,3%
Prudnik - miasto	213	210	454	113,1%
ćwiczący do lat 18 w klubach sportowych				
POLSKA	614 570	640 810	644 386	4,9%
OPOLSKIE	13 060	16 965	15 900	21,7%
Gmina Prudnik	171	169	377	120,5%
Prudnik - miasto	171	169	362	111,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Prudnik wyróżniała się na tle pozostałych jednostek relatywnie niskimi wartościami wskaźnika klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. W 2014 roku wynosił on dla 2,9, podczas gdy średnia krajowa kształtowała się na poziomie 3,6 klubów sportowych a średnia wojewódzka – 4,9 klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. Sytuacja wygląda szczególnie niekorzystnie na tle innych gmin miejsko-wiejskich województwa opolskiego, w których wskaźnik ten przybiera wartość 5,0, tj. niemalże dwukrotnie wyższą niż w gminie Prudnik.

Co więcej, na przestrzeni lat 2010-2014 wskaźnik ten nie uległ zasadniczej zmianom (zerowy wzrost), podczas gdy w województwie wzrósł o niemal jedną trzecią – wzrost o 29,3% (z 3,8 do 4,9).

Tabela 47: Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców			Dynamika 2014/2010
	2010	2012	2014	
POLSKA	3,4	3,7	3,6	5,6%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4,1	4,4	4,3	3,9%
POLSKA - MIASTA	3,1	3,3	3,3	8,2%
OPOLSKIE	3,8	5,1	4,9	29,3%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4,1	5,3	5,0	22,2%
OPOLSKIE - MIASTA	3,5	4,3	4,0	15,7%
Gmina Prudnik	1,4	1,4	2,9	100,00%
Prudnik – miasto	1,8	1,8	3,2	75,0%
Prudnik- obszar wiejski	0,0	0,0	1,7	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Podobna sytuacja dotyczyła wskaźnika członków klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. W latach 2010-2014 jego wartość dla gminy Prudnik wzrosła (ogólny wzrost aż o 834%), ale przez cały okres pozostawała poniżej średniej dla innych jednostek. W 2014 roku na 10 tys. mieszkańców gminy przypadało 184 członków klubów sportowych, podczas gdy w kraju było to 245 osób a w województwie 297 osób. W gminach miejsko-wiejskich kraju i województwa wskaźnik ten również był wyższy (odpowiednio 253 i 286). Dane te oznaczają, że gmina Prudnik charakteryzuje się znacznie mniejszym natężeniem członkostwa w klubach sportowych niż inne jednostki.

Tabela 48: Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców			Dynamika 2014/2010
	2010	2012	2014	
POLSKA	232	239	245	5,3%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	246	252	253	2,9%
POLSKA - MIASTA	251	262	273	8,7%
OPOLSKIE	202	287	297	46,8%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	211	273	286	35,4%
OPOLSKIE - MIASTA	219	293	298	36,3%
Gmina Prudnik	20	29	184	834,5%
Prudnik – miasto	25	36	213	752,7%
Prudnik - obszar wiejski	0	0	75	-

Źródło: GUS/BDL

Również w przypadku wskaźnika ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców wartości osiągnięte w gminie Prudnik są niższe niż w pozostałych jednostkach. Na 10 tys. mieszkańców gminy w 2014 roku przypadało 178 osób ćwiczących w klubach sportowych. Choć była to wartość wyższa niż w 2010 roku, nadal pozostawała na poziomie niższym niż wynosiła średnia krajowa (239 osób ćwiczących na 10 tys. mieszkańców) czy wojewódzka (274 osoby ćwiczące na 10 tys. mieszkańców). Również na tle innych gmin miejsko-wiejskich analizowany wskaźnik był najniższy, ponieważ na 10 tys. ludności w gminach miejsko-wiejskich w kraju ćwiczyło w klubach sportowych 250 osób, w województwie opolskim 278. Dane te wskazują, że gmina Prudnik charakteryzuje się znacznie mniejszym natężeniem osób ćwiczących w klubach sportowych niż inne jednostki.

Tabela 49: Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców			Dynamika 2014/2010
	2010	2012	2014	
POLSKA	223	235	239	6,9%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	242	254	250	3,3%
POLSKA - MIASTA	244	259	269	10,3%
OPOLSKIE	208	282	274	32,1%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	222	282	278	25,4%
OPOLSKIE - MIASTA	231	299	287	24,0% G
Gmina Prudnik	76	75	178	134,3%
Prudnik – miasto	97	95	206	113,1%
Prudnik - obszar wiejski	0	0	75	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Jeszcze bardziej niekorzystnie przedstawiała się sytuacja dotycząca dzieci i młodzieży w wieku do lat 18 ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców. W gminie Prudnik na 10 tys. mieszkańców ćwiczyło 135 osób do 18 roku życia, podczas gdy w kraju średnia wynosiła 167 osób, a w województwie 159. Sytuacja w tym zakresie uległa mimo wszystko znacznej zmianie w porównaniu z rokiem 2010, kiedy to w gminie Prudnik ćwiczyło jedynie 61 osoby do 18 roku życia w przeliczeniu na 10 tys. Mieszkańców podczas w roku 2014 tych osób było już 165 (wzrost o 125%).

Tabela 50: Ćwiczący do 18 lat w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

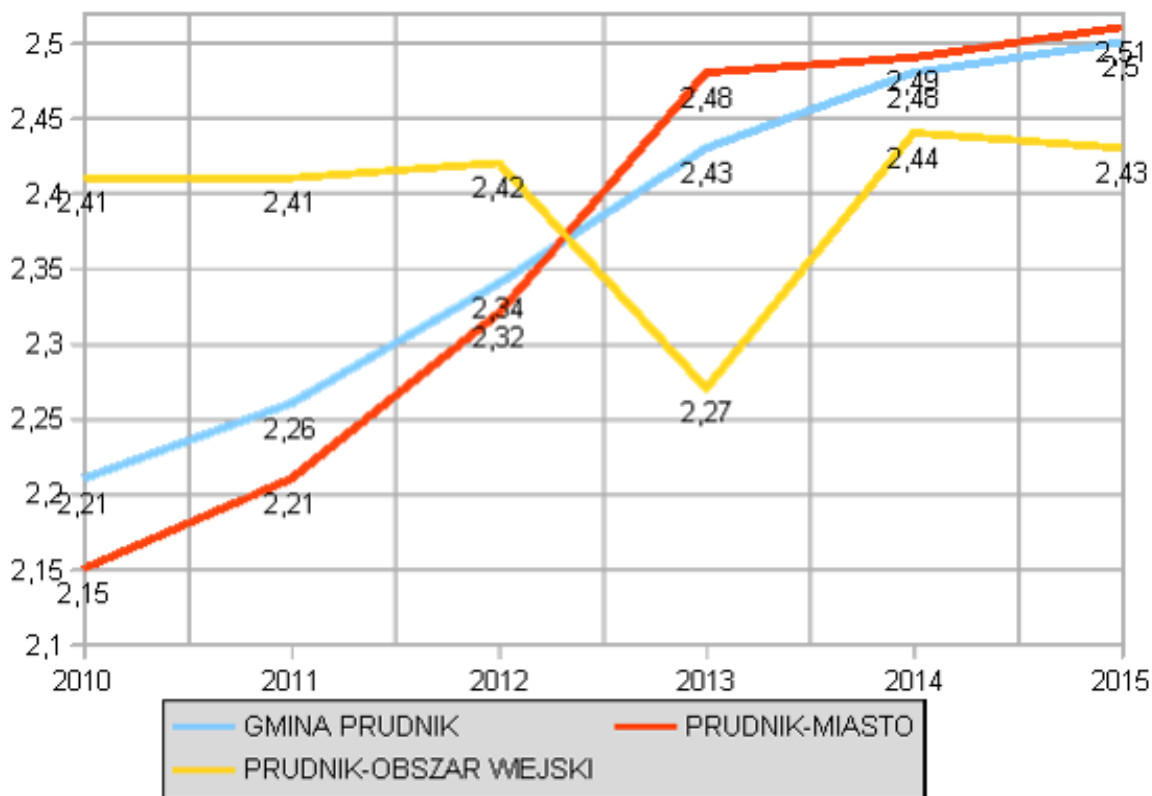
Jednostka terytorialna	Ćwiczący do 18 lat w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców			Dynamika 2014/2010
	2010	2012	2014	
POLSKA	160	166	167	5,0%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	174	179	176	1,5%
POLSKA - MIASTA	179	190	195	8,9%
OPOLSKIE	128	168	159	23,7%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	139	171	166	19,2%
OPOLSKIE - MIASTA	154	196	189	22,5%
Gmina Prudnik	61	60	135	120,5%
Prudnik – miasto	78	77	165	111,7%
Prudnik - obszar wiejski	0	0	25	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.4.3. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców gminy w 2015 roku odnotowano 25 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych funkcjonujących na terenie gminy. W latach wcześniejszych (2010-2014) odnotowano również stały wzrost omawianego wskaźnika – w 2010 roku przypadało 22 stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10.000 mieszkańców.

Wykres 26: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne w gminie Prudnik na 1000 mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2015 roku w gminie Prudnik (25) znacznie odbiegała na jej niekorzyść od tej obserwowanej w skali kraju (35) i województwa opolskiego (34). Nagromadzenie fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w stosunku do liczby ludności na terenie gminy było również niższe niż w innych gminach miejsko-wiejskich w kraju (30) czy województwie opolskim (31). Dane te oznaczają, że gmina Prudnik charakteryzuje się niższym stopniem aktywności społecznej mieszkańców niż inne jednostki.

Zwrócić należy także uwagę na fakt, że omawiany wskaźnik był porównywalny w Prudniku oraz na terenach wiejskich gminy, co oznacza podobne natężenie liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na obu typach obszarów.

Tabela 51: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	27	28	30	32	33	35	21,9%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	24	25	26	28	29	30	20,5%
POLSKA - MIASTA	30	31	33	35	37	39	23,7%
OPOLSKIE	27	28	29	30	32	34	18,9%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	25	26	28	29	30	31	16,9%
OPOLSKIE - MIASTA	27	29	30	32	34	36	23,0%
Gmina Prudnik	22	22	23	24	25	25	13,0%
Prudnik – miasto	22	22	23	25	25	25	16,8%
Prudnik - obszar wiejski	24	24	24	23	24	24	0,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.4. Sfera techniczna.

2.4.1. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa.

Gmina Prudnik jest obszarem o wysokim stopniu zwodociągowania – w 2014 roku z sieci wodociągowej korzystało 97,1% populacji gminy (97,3% populacji miast oraz 96,6% mieszkańców terenów wiejskich gminy). W pozostałych analizowanych jednostkach administracyjnych dostęp do sieci wodociągowej również był powszechny (w skali kraju obejmował 91,6% mieszkańców, a w skali woj. opolskiego 96,6%).

Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w gminie Prudnik w latach 2010-2014 praktycznie się nie zmieniał i oscylował wokół wartości 97,0%.

Tabela 52: Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (w %)					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	87,4	87,6	87,9	88,0	91,6	4,8%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	84,7	84,9	85,2	85,4	90,4	6,7%
POLSKA - MIASTA	95,3	95,4	95,4	95,5	96,4	1,2%
OPOLSKIE	94,5	94,5	94,6	94,6	96,6	2,2%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	94,1	94,1	94,2	94,2	96,5	2,6%
OPOLSKIE - MIASTA	97,5	97,5	97,5	97,5	98,1	0,6%
Gmina Prudnik	97,0	97,0	97,0	97,1	97,1	0,1%
Prudnik - miasto	97,2	97,2	97,2	97,3	97,3	0,1%
Prudnik - obszar wiejski	96,3	96,3	96,3	96,4	96,6	0,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dostęp do sieci kanalizacyjnej, w porównaniu z siecią wodociągową, jest mniej powszechny zarówno w gminie Prudnik, jak też w innych jednostkach. Dostęp do sieci kanalizacyjnej jest jednak dla mieszkańców gminy Prudnik znacznie bardziej powszechny niż ma to miejsce w skali kraju czy województwa. Z sieci kanalizacyjnej korzystało bowiem w 2015 roku 76,9% mieszkańców gminy podczas gdy w kraju wartość ta wynosiła 68,7% a w województwie opolskim 69,7%.

Wysoki wskaźnik dostępu do sieci kanalizacyjnej w gminie związany jest ze wzrostem odsetka ludności korzystającej z niej na przestrzeni lat 2010-2014 – w roku 2010 z sieci kanalizacyjnej korzystało 75,8% mieszkańców gminy, co przy wartości 76,9% w roku 2014 oznacza wzrost o 1,5%.

Tabela 53: Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (w %)					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	62,0	63,5	64,3	65,1	68,7	10,8%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	51,2	52,9	54,0	55,0	60,2	17,6%
POLSKA - MIASTA	86,1	86,7	87,0	87,4	89,3	3,7%
OPOLSKIE	59,2	60,8	61,8	63,3	69,7	17,7%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	57,2	59,1	60,1	62,0	67,8	18,5%
OPOLSKIE - MIASTA	87,3	87,7	87,6	88,1	90,5	3,7%
Gmina Prudnik	75,8	76,0	76,3	76,3	76,9	1,5%
Prudnik - miasto	89,1	89,1	89,1	89,2	89,2	0,1%
Prudnik - obszar wiejski	28,4	29,1	30,7	31,0	33,7	18,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2014 roku z oczyszczalni ścieków korzystało 21 415 mieszkańców gminy Prudnik co oznacza, że zbiorowy odbiór ścieków obejmuje zdecydowaną większość mieszkańców gminy, tj. 86% (w samym Prudniku odsetek ten wynosi 96%). Wartość tego wskaźnika w gminie jest wyższa niż wynosi średnia dla kraju oraz województwa – w kraju z oczyszczalni ścieków korzysta bowiem 73% mieszkańców a w województwie opolskim 75%. Oznacza to, że dostęp do oczyszczalni ścieków w gminie w przeliczeniu na liczbę mieszkańców posiada więcej osób niż w innych jednostkach. Sytuacja w gminie Prudnik w tym zakresie wygląda jeszcze lepiej, biorąc pod uwagę inne gminy miejsko-wiejskie w kraju (64%).

Tabela 54: Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków ogółem (w %)						Dynamika 2015/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
POLSKA	65%	66%	69%	70%	71%	73%	10,5%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	55%	57%	59%	61%	62%	64%	12,1%
POLSKA - MIASTA	88%	88%	92%	93%	94%	95%	6,7%
OPOLSKIE	66%	68%	69%	71%	72%	75%	9,2%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	63%	66%	66%	69%	70%	73%	11,0%
OPOLSKIE - MIASTA	95%	96%	96%	95%	95%	96%	0,2%
Gmina Prudnik	85%	85%	91%	98%	85%	86%	-2,5%
Prudnik - miasto	99%	99%	98%	97%	97%	96%	-6,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Z sieci gazowej korzysta 70,5% mieszkańców gminy Prudnik. Sieć ta dostępna jest jedynie na obszarze miasta Prudnika (korzysta z niej 90,5% mieszkańców miasta); inne miejscowości gminy nie są do niej podłączone.

Wartości te sprawiają, że na tle pozostałych jednostek administracyjnych gmina Prudnik wyróżnia się stosunkowo wysokim odsetkiem ludności korzystającej z sieci gazowej. W skali kraju podłączona jest do niej ponad połowa mieszkańców (52,2%), w tym 41,1% w gminach miejsko-wiejskich. W skali województwa opolskiego natomiast korzysta z niej 41,9% mieszkańców (42,0% w gminach miejsko-wiejskich).

Na przestrzeni lat 2010-2014 odsetek mieszkańców gminy korzystających z sieci gazowej nie uległ zasadniczym zmianom – zanotowano wzrost rzędu 4% (w skali mieszkańców Prudnika wzrost ten nieznacznie większy i wyniósł 4,4%). Brak znaczących zmian w tym zakresie jest charakterystyczny dla całego kraju.

Tabela 55: Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej (w %)					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	52,5	52,5	52,4	52,4	52,2	-0,6%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	40,1	40,3	40,9	41,1	41,1	2,5%
POLSKA – MIASTA	72,9	72,7	72,4	72,3	71,7	-1,6%
OPOLSKIE	41,6	41,6	42,0	42,0	41,9	0,7%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	41,3	41,4	42,1	42,0	42,0	1,7%
OPOLSKIE – MIASTA	76,5	76,5	77,2	77,2	77,2	0,9%
Gmina Prudnik	67,8	67,6	70,6	70,4	70,5	4,0%
Prudnik – miasto	86,7	86,6	90,6	90,4	90,5	4,4%
Prudnik - obszar wiejski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.4.2. Zasoby mieszkaniowe.

W gminie Prudnik w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2014 roku znajdowało się 380,3 mieszkań, co było wartością wyższą niż wynosi średnia krajowa (363,4 mieszkania na 1000 ludności) i wojewódzka (349,9 mieszkań). Podobnie wygląda sytuacja w przypadku analizy samych gmin miejsko-wiejskich. Wskaźnik dla gminy Prudnik jest wyższy niż średnia dla gmin miejsko-wiejskich w kraju (324,9 mieszkania) i województwie (342,2 mieszkania).

Sytuacja w zakresie mieszkalnictwa stopniowo się poprawia we wszystkich jednostkach, czego wyrazem są rosnące wskaźniki mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców. W przypadku kraju wzrost wskaźnika wyniósł 3,9% (w tym 3,3% w gminach miejsko-wiejskich), w przypadku województwa – 3,5% (w tym 3,2% w gminach miejsko-wiejskich) zaś w przypadku gminy Prudnik – 3,1% (w tym 3,2% w Prudniku oraz 3,0% na terenach wiejskich gminy).

Tabela 56: Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Mieszkania na 1000 mieszkańców					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	349,6	352,6	356,1	359,9	363,4	3,9%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	314,6	316,8	319,4	322,2	324,9	3,3%
POLSKA – MIASTA	388,1	391,9	396,5	401,4	405,9	4,6%
OPOLSKIE	338,1	340,6	343,4	347,0	349,9	3,5%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	331,5	333,9	336,4	339,6	342,2	3,2%
OPOLSKIE – MIASTA	374,9	378,1	381,6	386,2	390,1	4,0%
Gmina Prudnik	368,9	371,0	374,3	378,2	380,3	3,1%
Prudnik – miasto	390,8	393,4	397,1	401,3	403,4	3,2%
Prudnik - obszar wiejski	290,4	291,3	293,4	296,7	299,1	3,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Mieszkania znajdujące się na terenie gminy Prudnik są statystycznie mniejsze niż w kraju, jak również w innych miastach rozważanych na poziomie kraju jak i województwa. W gminie Prudnik przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2014 roku kształtowała się na poziomie 71,1 m² podczas gdy w skali kraju było to 73,4 m² zaś w województwie – 80,3 m².

Mniejsze mieszkania są charakterystyczne dla miast, większe natomiast dla terenów wiejskich. Nie inaczej jest w gminie Prudnik – w samym Prudniku przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 63,8 m², a na terenach wiejskich gminy 105,7 m². Mieszkania w Prudniku były jednak mniejsze niż wynosi średnia dla miast Polski (64,2 m²) czy województwa opolskiego (66,5 m²).

Warto również dodać, iż przeciętne mieszkania są coraz większe – ich powierzchnia, niezależnie od lokalizacji, wzrasta z każdym rokiem. Dynamika wzrostu jest jednak bardzo niska i nie przekracza 1%.

Tabela 57: Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	72,3	72,6	72,8	73,1	73,4	1,5%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	78,7	79,1	79,5	79,9	80,2	1,9%
POLSKA – MIASTA	63,6	63,8	63,9	64,1	64,2	0,9%
OPOLSKIE	79,4	79,6	79,8	80,1	80,3	1,1%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	78,7	78,9	79,1	79,3	79,6	1,1%
OPOLSKIE – MIASTA	65,9	66,0	66,2	66,3	66,5	0,9%
Gmina Prudnik	70,5	70,6	70,8	71,0	71,1	0,9%
Prudnik – miasto	63,5	63,5	63,6	63,8	63,8	0,5%
Prudnik - obszar wiejski	104,7	104,8	104,9	105,3	105,7	1,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Mieszkańcy gminy Prudnik mają w swoich mieszkaniach przeciętnie taką samą powierzchnię użytkową jak mieszkańcy kraju czy województwa. Wskaźnik ten bowiem dla gminy Prudnik w 2014 roku wynosił 27,1 metrów kwadratowych w przeliczeniu na 1 osobę, podczas gdy w skali kraju na 1 osobę przypadało 26,7 m² powierzchni mieszkania a w skali województwa opolskiego 28,1 m².

Na uwagę zasługuje fakt, że przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę jest znacznie wyższa na obszarach wiejskich gminy (31,6 m²) niż w samym Prudniku (25,8 m²).

Podobnie jak obserwujemy wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania, tak też rokrocznie zwiększa się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę. W tym przypadku wzrost jest jednak nieco wyższy – w gminie Prudnik wyniósł 4,2% podczas gdy w skali kraju wyniósł on 5,5%.

Tabela 58: Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę					Dynamika 2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	25,3	25,6	25,9	26,3	26,7	5,5%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	24,8	25,1	25,4	25,7	26,1	5,2%
POLSKA – MIASTA	24,7	25,0	25,4	25,7	26,1	5,7%
OPOLSKIE	26,8	27,1	27,4	27,8	28,1	4,9%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	26,1	26,3	26,6	26,9	27,2	4,2%
OPOLSKIE – MIASTA	24,7	25,0	25,2	25,6	25,9	4,9%
Gmina Prudnik	26,0	26,2	26,5	26,8	27,1	4,2%
Prudnik – miasto	24,8	25,0	25,3	25,6	25,8	4,0%
Prudnik - obszar wiejski	30,4	30,5	30,8	31,2	31,6	3,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.4.3. Ścieżki rowerowe.

Gmina Prudnik charakteryzuje się bardzo wysokim zagęszczeniem ścieżek rowerowych w porównaniu do kraju czy województwa. W przeliczeniu na 10 tys. kilometrów kwadratowych powierzchni obszaru na terenie gminy znajduje się 834 kilometrów ścieżek rowerowych. Jest to wartość niemal trzykrotnie wyższa niż wskaźnik dla całego kraju (298,9 km), czy województwa opolskiego (299,8 km). Również biorąc pod uwagę gminy miejsko-wiejskie w kraju (199,8 km) czy województwie opolskim (320,1 km), wskaźniki w gminie Prudnik są zdecydowanie wyższe.

Wskaźnik ścieżek rowerowych na 10 tys. km² w latach 2011-2014 uległ na terenie gminy zdecydowanym zmianom w wyniku przeprowadzonych inwestycji w zakresie budowy ścieżek rowerowych. Aczkolwiek w innych jednostkach przybywało jednak ścieżek – wzrost ich liczby w przeliczeniu na 10 tys. km² powierzchni w skali kraju wyniósł 61,6%, a w skali województwa 12,2%. To przyrost jaki został odnotowany w gminie Prudnik (od poziomu 0) był najbardziej spektakularny.

Tabela 59: Ścieżki rowerowe na 10 tys. km² w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Ścieżki rowerowe na 10 tys. km ² (w km)				Dynamika 2014/2011
	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	184,9	222,4	247,1	298,9	61,6%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	114,5	143,0	165,8	199,8	74,5%
OPOLSKIE	267,2	314,5	267,1	299,8	12,2%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	319,1	418,7	303,8	320,1	0,3%
Gmina Prudnik	0,0	768,9	834,3	834,3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Zagęszczenie ścieżek rowerowych na danym obszarze może być mierzone nie tylko w odniesieniu do jego powierzchni, ale także liczby zamieszkującej go ludności. W 2014 roku w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w gminie Prudnik znajdowało się 3,7 km ścieżek rowerowych. Stanowi to wartość niemal o 50% większą niż w skali kraju (2,4 km), czy gmin miejsko-wiejskich kraju (2,3 km). Różnica jeszcze bardziej się pogłębia w trakcie porównania wskaźnika dla gminy ze wskaźnikiem dla województwa opolskiego (2,8 km), czy gmin miejsko-wiejskich województwa (3,1 km).

Na przestrzeni lat 2011-2014 w gminie Prudnik zaobserwowano znaczący wzrost wskaźnika ścieżek rowerowych na 10 tys. ludności w wyniku przeprowadzonych inwestycji w zakresie budowy ścieżek rowerowych. Podobnie, jak w przypadku przeliczania długości ścieżek rowerowych do powierzchni obszaru, tak i w tym przypadku, nastąpił natomiast znaczny wzrost tego wskaźnika w skali kraju, a także województwa – w skali kraju o 61,9%, a w skali województwa opolskiego o 13,7% aczkolwiek przyrost jaki został odnotowany w gminie Prudnik (od poziomu 0) był najbardziej spektakularny.

Tabela 60: Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności (w km) w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności (w km)				Dynamika 2014/2010
	2011	2012	2013	2014	
POLSKA	1,5	1,8	2,0	2,4	61,9%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,3	1,7	1,9	2,3	75,4%
OPOLSKIE	2,5	2,9	2,5	2,8	13,7%
OPOLSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3,0	4,0	2,9	3,1	1,6%
Gmina Prudnik	0,0	3,3	3,6	3,7	-

Źródło: GUS/BDL

2.5. Zestawienie trendów i zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym, gospodarczym oraz przestrzenno – środowiskowym.

2.5.1. Podsumowanie trendów i zjawisk o charakterze społecznym.

Zjawisko/Wskaźnik	Jednostka terytorialna samorządu	Ocena w odniesieniu do zmiany 2014/2010 w %			Trend Prudnik
		PRUDNIK	POLSKA	OPOLSKIE	
Dynamika zmian liczby ludności wg miejsca zamieszkania	GMINA	-3,1	1,1	-2,2	Negatywny
	MIASTO	-3,7	-1,1	-3,0	
Dynamika zmian odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności (%)	GMINA	-10,3	-6,5	-7,8	Negatywny
	MIASTO	-9,9	-2,1	-5,4	
Dynamika zmian odsetka osób w wieku produkcyjnym do ogółu ludności	GMINA	-5,9	-2,3	-2,4	Negatywny
	MIASTO	-7,5	-5,1	-4,8	
Dynamika zmian odsetka osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu ludności	GMINA	13,5	18,0	17,4	Negatywny
	MIASTO	13,8	21,0	22,6	
Dynamika zmian wielkości przyrostu naturalnego na 1000 ludności	GMINA	-3,0	-0,4	-2,6	Negatywny
	MIASTO	-4,0	-1,1	-2,1	
Dynamika zmian wielkości salda migracji na 1000 ludności	GMINA	-2,0	-0,8	-2,8	Negatywny
	MIASTO	-2,9	-1,8	-3,8	
Dynamika zmian odsetka osób korzystających z pomocy społecznej do ogółu ludności'	GMINA	10,8	4,6	6,1	Negatywny
	MIASTO		3,8	4,0	
Dynamika zmian odsetka bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	GMINA	9,3	5,71	5,9	Negatywny

2.5.2 Podsumowanie trendów i zjawisk o charakterze gospodarczym.

Zjawisko/Wskaźnik	Jednostka terytorialna samorządu	Ocena w odniesieniu do zmiany 2015/2010 w %			Trend Prudnik
		PRUDNIK	POLSKA	OPOLSKIE	
Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych	GMINA	-2,4	5,2	-0,1	Negatywny
	MIASTO	-5,1	3,4	-1,4	
Dynamika zmian liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności	GMINA	0,7	4,3	1,6	Negatywny
	MIASTO	-1,4	4,3	0,9	
Dynamika zmian liczby jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	GMINA	-16,5	-14,5	-19,1	Negatywny
	MIASTO	-19,2	-13,0	-21,1	
Dynamika zmian liczby jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności	GMINA	-7,4	23,5	36,5	Pozytywny
	MIASTO	-18,2	25,8	27,4	

2.5.3. Podsumowanie trendów i zjawisk o charakterze przestrzenno – środowiskowym.

Zjawisko/Wskaźnik	Jednostka terytorialna samorządu	Ocena w odniesieniu do zmiany 2015/2010 w %			Trend Prudnik
		PRUDNIK	POLSKA	OPOLSKIE	
Dynamika udziału terenów zielonych w powierzchni ogółem	GMINA	0,12	0,05	0,06	Pozytywny
	MIASTO	0,36	0,05	0,27	
Dynamika zmian ilości odpadów zmieszanych na 1 mieszkańca w kg	GMINA	-47,3	-1,5	-5,0	Pozytywny
	MIASTO	-44,3	-16,0	-24,1	
Dynamika zmian ilości porady lekarskich na 1000 mieszkańców	GMINA	20,3	9,4	9,4	Negatywny
	MIASTO	24,2	10,9	13,9	
Dynamika zmian ilości dzieci objętych opieką w żłobkach	GMINA	49,8	174,3	95,3	Pozytywny
	MIASTO	52,5	109,7	122,9	

Dynamika zmian ilości dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	GMINA	11,6	31,1	13,2	Pozytywny
	MIASTO	21,7	18,0	13,4	
Dynamika zmian ilości dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	GMINA	-11,0	-14,5	-2,4	Pozytywny
	MIASTO	-22,6	-9,8	-3,9	
Dynamika zmian liczby mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę	GMINA	-2,6	-7,8	7,9	Pozytywny
	MIASTO	-3,1	-1,9	-1,8	
Dynamika zmian ilości czytelników bibliotek publicznych na 1000 ludności	GMINA	-18,4	-4,7	-4,3	Negatywny
	MIASTO	-19,7	-2,1	8,0	
Dynamika zmian ilości fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	GMINA	13,0	20,6	16,9	Pozytywny
	MIASTO	16,8	23,7	23,0	
Dynamika zmian odsetka ludności korzystającej z sieci wodociągowej	GMINA	0,1	6,7	2,6	Stabilizacja na wysokim poziomie
	MIASTO	0,1	1,2	0,6	
Dynamika zmian odsetka ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	GMINA	1,5	17,6	18,5	Stabilizacja na wysokim poziomie
	MIASTO	0,1	3,7	3,7	
Dynamika zmian odsetka ludności korzystającej z sieci gazowej	GMINA	4,0	2,5	1,7	Stabilizacja na wysokim poziomie
	MIASTO	4,4	-1,6	0,9	
Dynamika zmian ilości mieszkań na 1000 mieszkańców	GMINA	3,1	3,3	3,2	Pozytywny
	MIASTO	3,2	4,6	4,0	
Dynamika zmian przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę	GMINA	4,2	5,2	4,2	Pozytywny
	MIASTO	4,0	5,7	4,9	

2.6. Identyfikacja problemów.

2.6.1. Identyfikacja problemów w sferze przestrzennej.

Główne problemy obszaru rewitalizacji występujące w sferze przestrzennej, zdiagnozowane w wyniku przeprowadzonej analizy to:

- ✓ konieczność dalszej modernizacji i przebudowy infrastruktury miasta
- ✓ potrzeba rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej towarzyszącej (placów zielonych, terenów rekreacyjnych) ,
- ✓ konieczność remontów i modernizacji obiektów użyteczności publicznej,
- ✓ potrzeba modernizacji sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta,
- ✓ wzrost zanieczyszczeń komunikacyjnych i emisji hałasu,
- ✓ zanieczyszczenie powietrza spowodowane m.in. przestarzałymi systemami grzewczymi.

2.6.2. Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej.

W wyniku przeprowadzonej analizy zidentyfikowano następujące problemy w sferze gospodarczej:

- ✓ niewystarczający napływ inwestycji do miasta,
- ✓ niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców,
- ✓ spadek ogólnej liczby zatrudnionych mieszkańców,
- ✓ trudniejsza sytuacja kobiet na lokalnym rynku pracy.

2.6.3. Identyfikacja problemów w sferze społecznej.

Główne problemy Prudnika, zidentyfikowane w wyniku przeprowadzonej analizy, to:

- ✓ zwiększające się obciążenie demograficzne - rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym, starzenie się lokalnej społeczności,
- ✓ zmniejszająca się liczba urodzeń,
- ✓ ujemne saldo migracji,
- ✓ wysokie bezrobocie,
- ✓ wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej,
- ✓ zagrożenie patologiami społecznymi.

3. ZASIĘG PRZESTRZENNY OBSZARU REWITALIZACJI.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Obszar zdegradowany to natomiast przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców. Szczególne znaczenie odgrywać będzie obszar rewitalizacji – „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, (...) na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację”. Nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Prezentowana w niniejszym rozdziale diagnoza stanowi wypadkową zaleceń wskazanych zarówno w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 roku poz. 1777) i "Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. (MliR/H 2014- 2020/20(01)/07/2015).

Zgodnie z przytoczonymi wyżej dokumentami diagnoza opierać powinna się na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim zjawiska i problemy społeczne na danym terenie. Uwzględniając zalecenia, że obszar wymagający wsparcia stanowi jednostkę charakteryzującą się kumulacją negatywnych zjawisk i procesów oraz stanowi szczególne znaczenie dla rozwoju lokalnego, dokonano analizy podstawowych obszarów funkcjonowania miasta.

3.1. Metodologia wyznaczenia zasięgu przestrzennego obszaru rewitalizacji.

Kompleksowa rewitalizacja może być podejmowana wyłącznie na obszarach zdegradowanych, dla których interwencja została zaplanowana w programie rewitalizacji.

Na etapie programowania rewitalizacji konieczne jest więc wyznaczenie obszarów zdegradowanych, w których mierniki poziomu rozwoju społecznego oraz gospodarczego i przestrzennego są na niskim poziomie, a spośród nich konkretnego obszaru lub obszarów o relatywnie najgorszej sytuacji, tym samym predestynowanych do objęcia kompleksową interwencją w zakresie rewitalizacji.

Dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego w Gminie Prudnik określono listę potencjalnych wskaźników zgodnych z zapisami Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Obszary zdegradowane zostały wyznaczone w procesie porównywania wewnątrz gminnego stopnia zróżnicowania poszczególnych wskaźników częściowych, określających poziom degradacji.

Pierwszym krokiem w procesie porównywania wewnątrz gminnego stopnia zróżnicowania poszczególnych wskaźników częściowych była analiza uwarunkowań przestrzenno - funkcjonalnych gminy, ewentualnie podziału gminy na miejscowości/ dzielnice/ osiedla. Kluczowym na tym etapie było wyodrębnienie jednostek, które w naturalny sposób dzielą gminę, zwrócenie uwagi na tereny mieszkaniowe, obszary niezamieszkałe oraz drogi przecinające kilka potencjalnych obszarów. Krok ten był bardzo ważny dlatego, że umożliwił odpowiednie zbieranie danych.

Dla przestrzennego zobrazowania wyników analizy, Gminę Prudnik podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych – na 10 sołectw natomiast miasto Prudnik nie posiadające formalnego podziału na dzielnice - który można by wykorzystać - podzielono na dziewięć pod

obszarów (grupujących wszystkie 153 ulice w mieście Prudnik).

Jednostki wewnątrz miejskie wydzielono korzystając z zaproponowanej przez Liszewskiego⁴ metody klasyfikacji terenów miejskich (z niewielkimi modyfikacjami). Klasyfikacja została skonstruowana tak, by łączyła w sobie trzy najważniejsze, w kontekście założonego celu, cechy terenów miejskich:

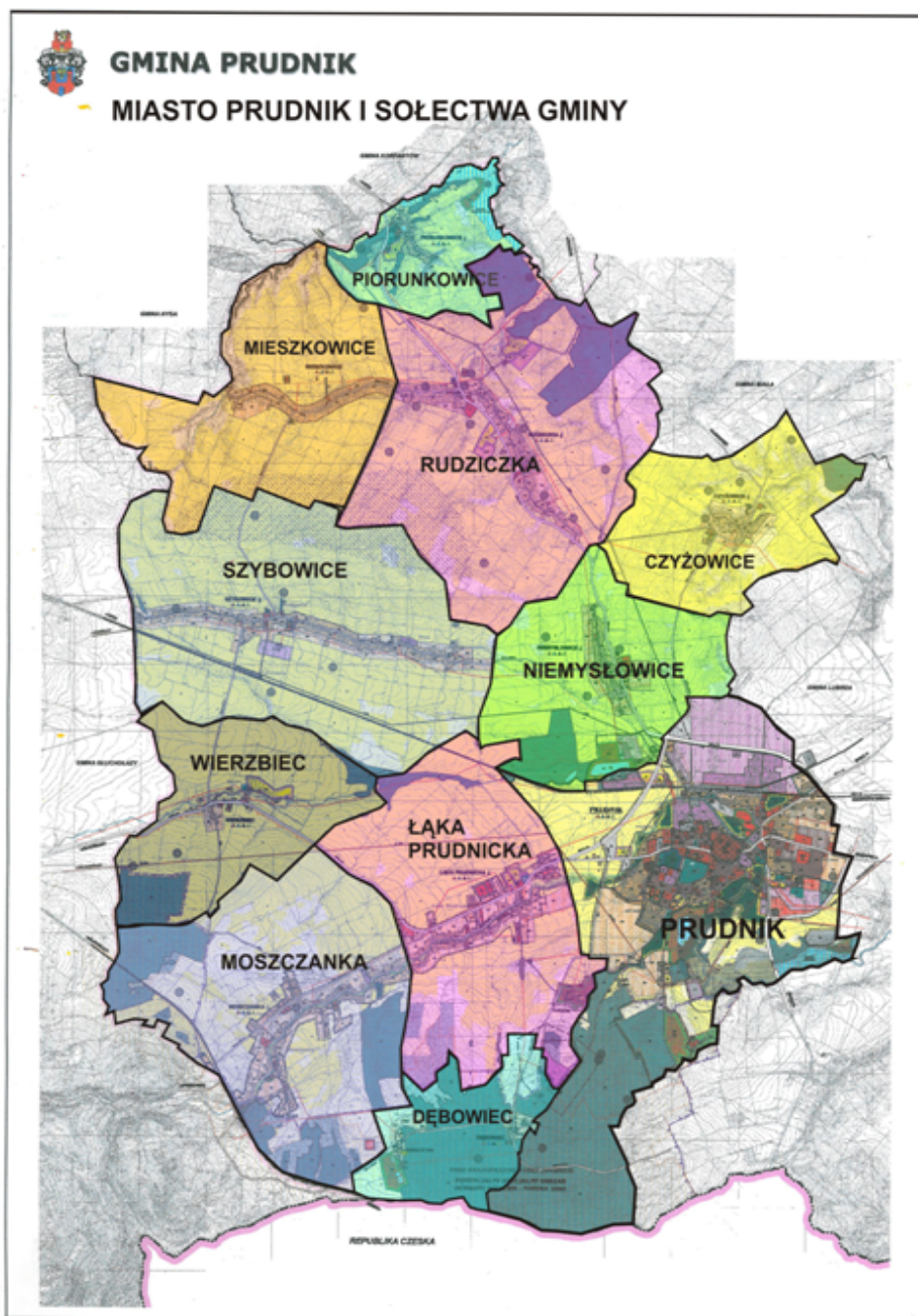
- funkcję terenu,
- fizjonomię (jego budowę przestrzenną i charakter zabudowy),
- intensywność użytkowania (poziomą i pionową).

Jednostki wewnątrz miejskie zostały wyznaczone dla obszaru mieszkalnictwa w granicach administracyjnych miasta Prudnik, w oparciu o kryterium morfologii zabudowy, rozumianej jako jednolite ukształtowanie i zagospodarowanie przestrzeni miasta – jednostki wydzielano kierując się granicami występowania analogicznej zabudowy oraz funkcji wynikającej z tej zabudowy. Z badania wyłączono tereny niezamieszkałe (obszary zielone, tereny rolnicze), położone w obszarach peryferyjnych miasta.

Graficzny podział gminy na pod obszary przedstawiają dwie poniższe ryciny, natomiast dokładny podział miasta Prudnik na jednostki pomocnicze (podobszary) zamieszczony został w załączniku nr 1 do niniejszego Programu.

⁴Liszewski S. *Tereny miejskie. Podział i klasyfikacja 1978*

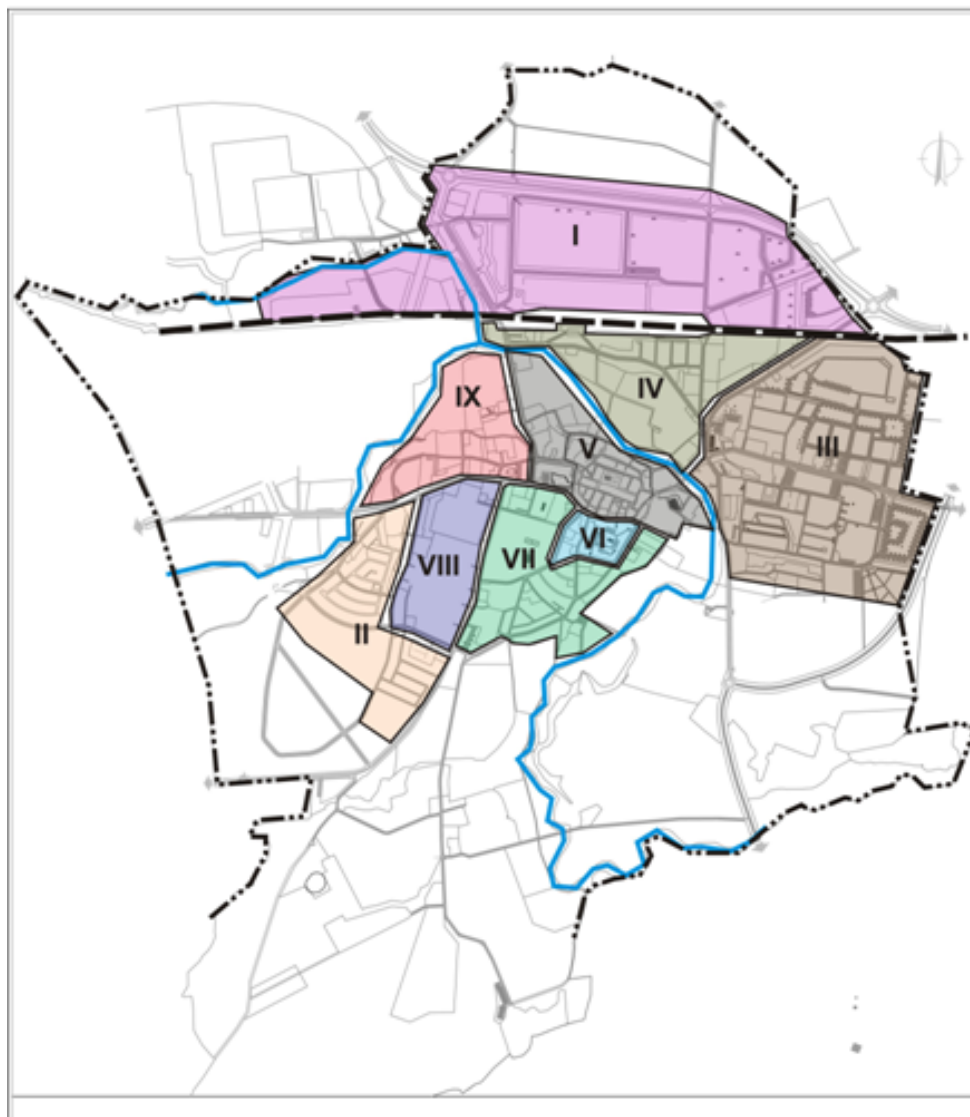
Rysunek 1: Podział Gminy Prudnik na miasto Prudnik oraz jednostki pomocnicze (sołectwa).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Prudniku.

Rysunek 2: Podział miasta Prudnik na jednostki pomocnicze (podobszary).

OBSZARY FUKCJONALNE MIASTA PRUDNIKA

Dla wydzielonych jednostek (sołectw oraz podobszarów składających się z poszczególnych ulic) pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Miejskiego w Prudniku, jak i specjalnie w tym celu wygenerowany przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku, Zarząd Budynków Komunalnych w Prudniku, Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Prudniku czy Komendę Powiatową Policji w Prudniku.

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem budowy listy porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej zmiennej do ulicy a następnie do podobszaru lub sołectwa. Weryfikacja wskaźników objęła następujące elementy:

1. poprawność metodologiczną - wskaźnik powinien opisywać w sposób czytelny i przejrzysty dany problem, powinien być łatwy w odbiorze przez czytelnika, łatwo weryfikowalny, powinien również różnicować przestrzeń gminy i być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi.
2. poprawność przestrzenną - wskaźnik powinien zostać odniesiony do jednostki mniejszej niż

gmina, w tym przypadku do ulicy a następnie do podobszaru lub sołectwa.

W wyniku tak przeprowadzonej procedury wskazano listę 26 wskaźników, które zastosowano dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Wskaźniki te obejmują sferę społeczną (pomoc społeczną, ubóstwo, przestępczość/patologie, przemoc, uczestnictwo w życiu społecznym), sferę gospodarczą (stopień przedsiębiorczości, bezrobocie, liczba osób w wieku poprodukcyjnym), sferę środowiskowo - techniczną (występowanie wyrobów zawierających azbest, zły stan techniczny budynków mieszkalnych) oraz sferę przestrzenno – funkcjonalną (ilość zabytków).

Tabela 61: Wskaźniki oceny podsystemu społecznego, gospodarczego, środowiskowo – technicznego, przestrzenno-funkcjonalnego

Podsystem	Wskaźniki	
Społeczny	W1	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 osób
	W2	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tyt. ubóstwa na 1000 osób
	W3	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tyt. alkoholizmu na 1000 osób
	W4	Liczba osób pobierających dodatki mieszkaniowe na 1000 osób
	W5	Liczba dzieci w szkołach otrzymujących stypendium socjalne na 1000 osób
	W6	Liczba osób, którym przyznano świadczenia opieki społ. z tyt. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 osób
	W7	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tyt. przemocy na 1000 osób
	W8	Liczba przestępstw na 1000 osób
	W9	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 10 tys. osób
	W10	Liczba niebieskich kart na 100 osób
	W11	Czyny karalne nieletnich na 1000 osób
	W12	Liczba wykroczeń przeciwko mieniu na 1000 osób
	W13	Liczba wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej na 1000 osób
	W14	Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 osób
	W15	Ilość NGO na 100 osób
	W16	Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 1000 osób
	W17	Korzystający z biblioteki na 1000 osób
	W18	Wielkość zaległości czynszowych w lokalach komunalnych w zł na 100 osób
Gospodarczy	W19	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób

	W20	Liczba osób bezrobotnych na 100 osób
	W21	Liczba bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat na 100 osób
	W22	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej na 100 osób
	W23	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności na 100 osób
Środowiskowo - techniczny	W24	Masa odpadów azbestowych na 100 osób
	W25	Ilość budynków komunalnych w złym stanie technicznym na 100 osób
Przestrzenno - funkcjonalny	W26	Ilość zabytków nieruchomych na 100 osób

Źródło: opracowanie własne

3.2. Delimitacja obszaru zdegradowanego.

Obszar zdegradowany, zgodnie z treścią *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

W kolejnym etapie diagnozy podjęto próbę określenia, które obszary Gminy Prudnik charakteryzują się kumulacją ww. zjawisk kryzysowych.

3.2.1. Podsystem społeczny.

Podstawowym wyznacznikiem obszaru zdegradowanego, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy jest koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w postaci ubóstwa (w tym dzieci), bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizmu, przestępczości (w tym osób nieletnich), przemocy, zaległości czynszowych w lokalach komunalnych, niewystarczającego poziomu

uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Wskaźnik ilości osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 osób (W 1) wynoszący dla całej gminy 73,41 odniesiony do każdego podobszaru miasta oraz sołectwa wykazuje znaczne zróżnicowanie od wartości 8,40 (podobszar nr 9) do 163,44 (podobszar nr 4). Przekroczenie wartości referencyjnej dla całej gminy wystąpiło w jedynie 5 z 19 jednostek a mianowicie na terenie dwóch sołectw (Szybowice oraz Wierzbiec – identyczna wartość wskaźnika 91,32) oraz na podobszarze nr 3 (wartość 106,01), nr 5 (wartość 161,43) oraz nr 4 (wartość 163,44).

Problem ubóstwa obrazuje z kolei wskaźnik ilości osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 1 000 osób (W 2), którego wartość referencyjna odnosząca się do całej gminy wynosi 28,22 kształtując się w przedziale od 0,00 (podobszar nr 1) do 75,07 (podobszar nr 6). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 6 z 19 jednostek a mianowicie trzech sołectw: Piorunkowice (wartość 38,83), Szybowice (wartość 47,20), Wierzbiec (59,36) oraz trzy podobszarów miasta: nr 5 (wartość 64,82), nr 4 (wartość 67,14) oraz nr 6 (wartość 75,07).

Kolejnym negatywnym zjawiskiem w sferze społecznej jest problem ubóstwa dzieci wyrażający się wskaźnikiem liczby dzieci otrzymujących stypendium socjalne na 1000 osób (W 5), którego wartość referencyjna dla całej gminy wynosi 6,12 i kształtuje się w przedziale od 0,00 (3 sołectwa: Dębowiec, Czyżowice oraz Piorunkowice) do 18,25 (Wierzbiec). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 7 z 19 jednostek a mianowicie trzech sołectw: Moszczanka (wartość 7,27), Szybowice (wartość 7,87), Wierzbiec (18,26) oraz czterech podobszarów miasta: nr 4 (wartość 7,07), nr 6 (wartość 13,74) oraz nr 5 (wartość 14,45).

Wskaźnik liczby osób, którym przyznano świadczenia opieki społ. z tyt. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych na 1000 osób (W 6), przyjmując wartość referencyjną 5,08 odnoszącą się do całej gminy wynosi wykazuje znaczne przestrzenne zróżnicowanie kształtując się w przedziale od 0,00 (podobszar nr 1 oraz sołectwa Dębowiec i Czyżowice) do 13,70 (Mieszkowice). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 8 z 19 jednostek a mianowicie czterech sołectw: Łąka Prudnicka (wartość 7,04), Niemysłowice (wartość 9,33) Szybowice (wartość 12,78), Mieszkowice (13,70) oraz czterech podobszarów miasta: nr 7 (wartość 5,55), nr 4 (wartość 5,89), nr 5 (wartość 9,35) oraz nr 6 (wartość 10,79).

Dwa kolejne analizowane wskaźniki odnoszą się do istotnego problemu społecznego jakim jest alkoholizm. Wskaźniki te obliczane są w stosunku do 1000 osób i odnoszą się do: liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu (W 3) oraz liczby osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (W16). Powyższe dwa wskaźniki obrazują skalę wykluczenia społecznego z tytułu alkoholizmu na terenie gminy Prudnik gdyż występujące na terenie gminy zjawisko uzależnienia od alkoholu jest szczególnie niekorzystne ze względu na ograniczenie poziomu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz rosnące zagrożenie wynikające ze względów ekonomicznych (konieczność wsparcia z tytułu pomocy społecznej).

Wskaźnik liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu (W 3) przyjmując wartość referencyjną 2,65 odnoszącą się do całej gminy wynosi wykazuje znaczne przestrzenne zróżnicowanie kształtując się w przedziale od 0,00 (podobszary nr: 1, 4, 7 oraz sołectwa: Dębowiec, Czyżowice, Mieszkowice, Piorunkowice, Rudziczka, Wierzbiec) do 8,50 (podobszar nr 5).

Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 4 z 19 jednostek a mianowicie dwóch sołectw: Szybowice (wartość 5,90), Niemysłowice (6,22) oraz dwóch podobszarów miasta nr: 6 (wartość 3,43), oraz nr 5 (wartość 8,50).

Z kolei wskaźnik liczby osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (W 16) przyjmując wartość referencyjną 1,23 odnoszącą się do całej gminy wynosi wykazuje znaczne przestrzenne zróżnicowanie kształtując się w przedziale od 0,00 (podobszary nr: 1, 7,8 oraz sołectwa: Dębowiec, Czyżowice, Łąka Prudnicka, Mieszkowice, Piorunkowice, Rudziczka, Wierzbiec) do 3,19 (podobszar nr 5). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 3 z 19 jednostek a mianowicie sołectwa Niemysłowice (wartość 1,56) oraz dwóch podobszarów miasta nr: 6 (wartość 2,45), oraz nr 5 (wartość 3,19).

Przestrzenny rozkład dwóch wskaźników odnoszących się do zjawiska alkoholizmu wskazuje na prawidłowość: przekroczenie wartości referencyjnych w/w dwóch wskaźników zdiagnozowano w tych samych jednostkach (sołectwach i podobszarach miasta).

Dane odnoszące się do kwestii przestępczości zostały udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Prudniku według stanu na koniec 2015 r. i przeliczone zostały na 1000 osób obrazując sześć kolejnych wskaźników (W 8, W 9, W 11, W 12, W 13, W 14).

Wskaźnik liczby przestępstw (W 8), przyjmując wartość referencyjną 19,33 odnoszącą się do całej gminy wynosi wykazuje znaczne przestrzenne zróżnicowanie kształtując się w przedziale od 0,00 (Czyżowice) do 46,28 (podobszar nr 8). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 7 z 19 jednostek a mianowicie dwóch sołectw: Piorunkowice (wartość 19,42), Niemysłowice (wartość 23,33) oraz pięciu podobszarów miasta: nr 5 (wartość 27,84), nr 4 (wartość 28,27), nr 9 (wartość 30,37), nr 1 (wartość 40,94) oraz nr 8 (wartość 46,28).

Wskaźnik liczby przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (W 9), przyjmując wartość referencyjną 22,02 odnoszącą się do całej gminy wynosi wykazuje znaczne przestrzenne zróżnicowanie kształtując się w przedziale od 0,00 (podobszar nr 1, Dębowiec, Czyżowice, Łąka Prudnicka, Wierzbiec) do 114,16 (Mieszkowice). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 7 z 19 jednostek a mianowicie czterech sołectw: Moszczanka (wartość 27,25), Niemysłowice (wartość 31,10), Piorunkowice (wartość 48,54), Mieszkowice (wartość 114,16) oraz trzech podobszarów miasta: nr 6 (wartość 29,44), nr 4 (wartość 35,34), oraz nr 5 (wartość 48,88).

Kolejny wskaźnik odnosi się do istotnego zjawiska jakim są czyny karalne nieletnich. Wskaźnik odnoszący się do liczby czynów karalnych nieletnich (W 11), przyjmuje wartość referencyjną 0,34 odnoszącą się do całej gminy. Wskaźnik ten (przyjmując w przypadku aż 14 jednostek wartość 0,00) wykazuje jego przekroczenie jedynie w odniesieniu do 4 jednostek tj podobszarów: nr 9 (wartość 0,45), nr 3 (wartość 0,48), nr 6 (wartość 0,49) oraz Szybowic (wartość 2,95).

Wskaźnik liczby wykroczeń przeciwko mieniu (W 12), przyjmując wartość referencyjną 16,31 odnoszącą się do całej gminy kształtuje się w przedziale od 0,00 (Dębowiec, Piorunkowice, Rudziczka) do 26,57 (podobszar nr 5). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 6 z 19 jednostek a mianowicie podobszarów miasta: nr 8 (wartość 18,11), nr 9 (wartość 19,65), nr 3 (wartość 23,74), nr 5 (wartość 26,57), nr 4 (wartość 27,09) oraz nr 1 (wartość 29,24).

Kolejny wskaźnik odnoszący się do dolegliwych z punktu widzenia społecznego zjawisk dotyczy liczby wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej (W 13). Wskaźnik ten przyjmując wartość

referencyjną 16,42 odnoszącą się do całej gminy kształtuje się w przedziale od 0,00 (podobszar nr 1, Czyżowice, Mieszkowice, Niemysłowice, Piorunkowice, Szybowice, Wierzbiec) do 44,21 (podobszar nr 5). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 4 z 19 jednostek a mianowicie podobszarów miasta: nr 7 (wartość 16,65), nr 6 (wartość 20,61), nr 9 (wartość 23,67) oraz nr 5 (wartość 44,21).

Wskaźnik odnoszący się do liczby wykroczeń przeciwko porządkowi i spokoju publicznemu (W 14) przyjmując wartość referencyjną 2,95 odnoszącą się do całej gminy kształtuje się w przedziale od 0,00 (podobszary: nr 1, 2, 3, 8, Dębowiec, Czyżowice, Mieszkowice, Moszczanka, Niemysłowice, Piorunkowice, Rudziczka, Wierzbiec) do 6,38 (podobszar nr 6). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 5 z 19 jednostek a mianowicie podobszarów miasta: nr 3 (wartość 3,07), nr 7 (wartość 4,99), nr 9 (wartość 4,91), nr 7 (wartość 4,99) oraz nr 6 (wartość 6,38).

Dwa kolejne analizowane wskaźniki odnoszą się do istotnego problemu społecznego jakim jest przemoc. Wskaźniki te odnoszą się do: liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu przemocy na 1000 osób (W 7) oraz liczby wydanych „Niebieskich Kart” na 100 osób (W10).

Interwencje dotyczące przemocy domowej dokumentowane są za pomocą procedury „Niebieskiej Karty”. Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieska Karta” określa rozporządzenie

Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), wydane na podstawie art. 9d ust.5 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Podejmowaniem interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę niebieskiej karty zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku.

Wskaźnik liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu przemocy przyjmuje wartość referencyjną 0,34 odnoszącą się do całej gminy i kształtuje się w przedziale od 0,00 (wszystkie podobszary poza podobszarem 4 oraz wszystkie poza Moszczanką sołectwa) do 4,71 (podobszar nr 4). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano jedynie w odniesieniu do 2 z 19 jednostek a mianowicie podobszaru nr 4 (wartość 4,70) oraz Moszczanka (3,53).

Wskaźnik liczby wydanych „Niebieskich Kart” przyjmuje wartość referencyjną 0,18 odnoszącą się do całej gminy i kształtuje się w przedziale od 0,00 (wszystkie sołectwa oraz podobszar nr 1) do 0,45 (podobszar nr 5). Przekroczenie wartości referencyjnej dla całej gminy tegoż wskaźnika zdiagnozowano jedynie na terenie pięciu podobszarów miasta tj podobszaru: nr 8 (wartość 0,20), nr 9 (wartość 0,22), nr 7 (wartość 0,28), nr 6 (wartość 0,44) oraz nr 5 (wartość 0,45).

Kolejne dwa analizowane wskaźniki odnoszą się do problemu społecznego – będącego konsekwencją zdiagnozowanego w niektórych jednostkach miasta zjawiska ubóstwa - jakim są problemy związane z należnościami czynszowymi. Wskaźniki te odnoszą się do: liczby osób pobierających dodatki mieszkaniowe z pomocy społecznej na 1000 osób (W 4) oraz wysokość zaległości czynszowych (w zł) na 100 osób (W18).

Wskaźnik odnoszący się do liczby osób pobierających dodatki mieszkaniowe z pomocy społecznej (W 4) przyjmując wartość referencyjną 27,66 odnoszącą się do całej gminy kształtuje się w przedziale od 0,00 (podobszar nr 1, oraz wszystkie – poza Wierzbicem – sołectwa gminy) do 78,85 (podobszar nr 5). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 4 z 19 jednostek a mianowicie podobszarów miasta: nr 9 (wartość 33,05), nr 8 (wartość 56,34), nr 6 (wartość 57,90) oraz nr 5 (wartość 78,85).

Drugi z kolei wskaźnik odnoszący się do problemów związanych z należnościami czynszowymi w zł (W 18) przyjmując wartość referencyjną 4 591,17 odnoszącą się do całej gminy kształtuje się w przedziale od 0,00 (podobszar nr 1, Dębowiec, Mieszkowice, Niemysłowice, Piorunkowice, Rudziczka) do 17 257,41 (podobszar nr 5). Przekroczenie wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do 3 z 19 jednostek a mianowicie podobszarów miasta: nr 4 (wartość 6 054,53), nr 6 (wartość 13 464,77) oraz nr 5 (wartość 17 257,41).

Dwa kolejne analizowane wskaźniki odnoszą się do problemu społecznego jakim jest niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym i wskaźniki te dotyczą ilości organizacji pozarządowych (fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych) na 100 osób (W 15) oraz korzystających z bibliotek na 1000 osób (W 17).

Wskaźnik odnoszący się do liczby organizacji pozarządowych (W 15) przyjmując wartość referencyjną 2,99 odnoszącą się do całej gminy kształtuje się w przedziale od 0,00 (podobszary nr 1, 2 oraz Dębowiec) do 8,88 (podobszar nr 7). Przekroczenie poniżej wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do aż 11 z 19 jednostek a mianowicie podobszarów miasta: nr 1 i 2 (wartość 0,00), nr 3 (wartość 0,65), nr 6 (wartość 1,96) oraz Dębowca (wartość 0,00), Niemysłowic (wartość 1,56), Szybowic (wartość 1,97), Mieszkowic (wartość 2,28), Rudziczki (wartość 2,31), Łąki Prudnickiej (wartość 2,35) oraz Moszczanka (wartość 2,72).

Wskaźnik odnoszący się do liczby osób korzystających z bibliotek (W 17) przyjmując wartość referencyjną 73,19 odnoszącą się do całej gminy kształtuje się w przedziale od 13,89 (Czyżowice) do 238,43 (Rudziczka). Przekroczenie poniżej wartości referencyjnej tegoż wskaźnika zdiagnozowano w odniesieniu do aż 13 z 19 jednostek a mianowicie podobszarów miasta: nr 6 (wartość 42,69), nr 2 (wartość 48,92), nr 5 (wartość 48,88), nr 4 (wartość 49,47), nr 9 (wartość 52,70), nr 8 (wartość 56,34), nr 1 (wartość 58,48), nr 7 (wartość 69,92) oraz Czyżowic (wartość 13,89), Wierzbic (wartość 18,26), Niemysłowice (wartość 18,66), Mieszkowic (wartość 31,96) oraz Piorunkowic (wartość 33,98).

Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu społecznego w wydzielonych jednostkach Gminy Prudnik przedstawia się następująco:

Tabela 62: Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu społecznego na obszarze Gminy Prudnik

Podobszar miasta / Sołectwo	Wskaźnik nr																	
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13	W14	W15	W16	W17	W18
Prudnik – podobszar nr 1	52,63	0,00	0,00	0,00	5,85	0,00	0,00	40,94	0,00	0,00	0,00	29,24	0,00	0,00	0,00	0,00	58,48	0,00
Prudnik – podobszar nr 2	21,64	2,82	0,47	2,35	1,88	0,94	0,00	5,64	4,70	0,05	0,00	4,23	9,88	0,00	0,00	0,94	48,92	86,59
Prudnik – podobszar nr 3	27,13	8,07	0,81	14,21	2,10	1,13	0,00	18,90	11,30	0,10	0,48	23,74	8,72	3,07	0,65	0,81	76,23	2,96
Prudnik – podobszar nr 4	106,01	67,14	0,00	23,56	7,07	5,89	4,71	28,27	35,34	0,12	0,00	27,09	11,78	0,00	8,24	1,18	49,47	6054,53
Prudnik – podobszar nr 5	163,44	64,82	8,50	78,85	14,45	9,35	0,21	27,84	48,88	0,45	0,21	26,57	44,21	5,10	4,04	3,19	48,88	17257,41
Prudnik – podobszar nr 6	161,43	75,07	3,43	57,90	13,74	10,79	0,00	12,76	29,44	0,44	0,49	16,19	20,61	6,38	1,96	2,45	42,69	13464,77
Prudnik – podobszar nr 7	47,17	14,43	0,00	18,87	2,77	5,55	0,00	16,65	5,55	0,28	0,00	16,09	16,65	4,99	8,88	0,00	69,92	61,49
Prudnik – podobszar nr 8	52,31	12,07	2,01	56,34	10,06	4,02	0,00	46,28	20,12	0,20	0,00	18,11	10,06	0,00	4,02	0,00	56,34	3563,38
Prudnik – podobszar nr 9	62,53	13,95	1,34	33,05	2,68	3,13	0,00	30,37	17,87	0,22	0,45	19,65	23,67	4,91	5,81	0,89	52,70	2277,09
Dębowiec	8,40	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,81	0,00	0,00	0,00	0,00	8,40	0,00	0,00	0,00	134,45	0,00
Czyżowice	34,72	6,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,47	0,00	0,00	3,47	0,00	13,89	973,24
Łąka Prudnicka	47,69	9,38	2,35	0,00	3,13	7,04	0,00	15,64	0,00	0,00	0,00	0,78	9,38	1,56	2,35	0,00	144,64	816,34
Mieszkowice	29,68	15,98	0,00	0,00	0,00	13,70	0,00	11,42	114,16	0,00	0,00	6,85	0,00	0,00	2,28	0,00	31,96	0,00
Moszczanka	55,40	12,72	0,91	0,00	7,27	1,82	3,63	15,44	27,25	0,00	0,00	1,82	1,82	0,00	2,72	0,91	146,23	604,63
Niemysłowice	23,33	3,11	6,22	0,00	4,67	9,33	0,00	23,33	31,10	0,00	0,00	1,56	0,00	0,00	1,56	1,56	18,66	0,00
Piorunkowice	63,11	38,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,42	48,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,85	0,00	33,98	0,00
Rudziczka	27,78	19,68	0,00	0,00	1,16	1,16	0,00	11,57	11,57	0,00	0,00	0,00	2,31	0,00	2,31	0,00	238,43	0,00
Szybowice	85,55	47,20	5,90	0,00	7,87	12,78	0,00	6,88	9,83	0,00	2,95	4,92	0,00	0,98	1,97	0,98	132,74	28,12
Wierzbiec	91,32	59,36	0,00	13,70	18,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,57	0,00	18,26	147,49
Średnia dla gminy	73,41	28,22	2,65	27,66	6,12	5,08	0,34	19,33	22,02	0,18	0,34	16,31	16,42	2,95	2,99	1,23	73,19	4591,17

Źródło: opracowanie własne

Symptomy degradacji w sferze społecznej wyrażającej się kumulacją problemów społecznych występują w sposób szczególny na terytorium ścisłego centrum miasta Prudnik obejmującego dwa podobszary nr 5 oraz nr 6 gdzie stwierdzono przekroczenie wartości referencyjnych aż piętnastych z osiemnastu wskaźników oszacowanych dla całej gminy.

3.2.2. Podsystem gospodarczy.

Według danych systemu REGON liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze na terenie gminy wynosi 1 341. Należy zaznaczyć, że wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób odnosi się do podmiotów wg adresu zamieszkania właściciela, co w pewnym zakresie pokazuje poziom przedsiębiorczości ludności.

Spośród 19 analizowanych jednostek (podobszarów oraz sołectw) jedynie 6 jednostek wykazuje odchylenie powyżej wartości referencyjnej wskaźnika (W 19) dla całej gminy (5,01) a mianowicie: podobszary nr 1, 4, 5 (gdzie zarejestrowanych jest w liczbach bezwzględnych największa ilość przedsiębiorstw), 8 i 9 oraz sołectwo Niemysłowice.

Odchylenie poniżej wartości referencyjnej wskaźnika określonego dla całej gminy występuje natomiast na 4 podobszarach: nr 2 (wartość 4,84), nr 3 (wartość 3,70) nr 6 (wartość 3,19) i nr 7 (wartość 4,27) oraz na terenach wiejskich gminy w odniesieniu do 9 sołectw a mianowicie: Dębowca (wartość 4,20), Czyżowic (wartość 2,43), Łąki Prudnickiej (wartość 3,36), Mieszkowic (wartość 3,20), Moszczanki (wartość 3,45), Piorunkowic (wartość 3,88), Rudziczki (wartość 3,70), Szybowic (wartość 4,23) oraz Wierzbcza (wartość 2,74).

Właściwa proporcja między liczbą ludności pracującej i ludności niepracującej (dzieci, ludzie starzy) ma istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Zmiana tej proporcji, polegająca na wzroście liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym, powoduje zmniejszanie się zasobów pracy oraz generuje koszty utrzymania grup niepracujących (m.in. wzrost kosztów usług medycznych i opiekuńczych dla ludzi starych), co istotnie hamuje wzrost gospodarczy.

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Prudnik jest wysoka (aż 5 522 osoby – 20,61% populacji miasta), co potwierdza występujący proces starzenia się społeczeństwa szczególnie zamieszkałego na terenie miasta.

Wysokim odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności przekraczającym wartość referencyjną wskaźnika (W 23) dla całej gminy charakteryzują się trzy podobszary miasta Prudnika: nr 3 (wartość 23,13), nr 7 (wartość 34,96) oraz 9 (wartość 24,70) - fakt ten jest uwarunkowany historią jak i kierunkami rozwoju miasta (osiedla mieszkaniowe, których mieszkańcy przekroczyli wiek poprodukcyjny). Wartości bardzo bliskie (rzędu mniej niż 20%) wartości referencyjnej dla całej gminy wykazują natomiast kolejne 3 podobszary miasta (nr 2, 4, 6). Wartości zdecydowanie lepsze tegoż analizowanego zjawiska charakterystyczne są dla wszystkich sołectw gminy Prudnik.

Niezwykle istotnym zagadnieniem mającym wpływ na kształtowanie się podsystemu gospodarczego gminy jest kwestia związana z bezrobociem.

Przestrzenny rozkład bezrobocia w gminie (mierzonego ilością osób bezrobotnych na 100 osób danej rozpatrywanej jednostki) wskazuje na znaczne, wewnętrzne dysproporcje – wyższą wartość od wartości referencyjnej wskaźnika (W 20) dla całej gminy (5,84) odnotowano na terenie miasta Prudnik w trzech jego wydzielonych podobszarach: nr 4 (wartość 11,66) nr 5 (wartość 7,93) i nr 6

(wartość 9,62) oraz w sołectwach: Dębowiec (wartość 5,88), Łąka Prudnicka (wartość 6,10), Moszczanka (wartość 5,90), Piorunkowice (wartość 8,25), oraz Wierzbiec (wartość 12,79).

Istotną cechą decydującą o sytuacji i szansach bezrobotnych na rynku pracy jest nadal poziom wykształcenia i posiadane kwalifikacje osób pozostających bez pracy, od którego zależy zarówno umiejętność skutecznego poszukiwania pracy jak i umiejętność dostosowywania się do istniejących warunków.

Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej na 100 osób przyjęła wartość średnią dla gminy na poziomie 1,56. W poszczególnych analizowanych jednostkach udział ten kształtował się od 0,00 do 6,85. Wartość referencyjna wskaźnika (W 22) została przekroczona w 8 jednostkach tj na terenie podobszaru nr 4 (wartość 4,12), nr 5 (wartość 2,72) nr 6 (wartość 3,39) oraz pięciu sołectwach: Dębowiec (wartość 1,68), Łąka Prudnicka (wartość 1,80), Piorunkowice (wartość 3,40), Szybowice (wartość 1,87) oraz Wierzbiec (wartość 6,85).

Oprócz poziomu wykształcenia niezwykle ważną cechą decydującą o szansach bezrobotnych na rynku pracy jest wiek osób poszukujących pracy. Liczba osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat na 100 osób przyjęła wartość średnią dla gminy na poziomie 0,75 (wskaźnik W 21). W poszczególnych analizowanych jednostkach udział ten kształtował się od 0,00 do 2,28. Wartość referencyjna wskaźnika została przekroczona aż w 11 jednostkach tj na terenie podobszaru nr 4 (wartość 1,53), nr 5 (wartość 0,98) nr 6 (wartość 1,18) oraz 8 sołectwach: Dębowiec (wartość 0,84), Czyżowice (wartość 1,04), Łąka Prudnicka (wartość 0,86), Mieszkowice (wartość 0,91), Niemysłowice (wartość 1,24), Piorunkowice (wartość 1,94), Rudziczka (wartość 1,62) oraz Wierzbiec (wartość 2,28).

Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu gospodarczego w wydzielonych jednostkach Gminy Prudnik przedstawia się następująco:

Tabela 63: Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu gospodarczego na obszarze gminy Prudnik

Podobszar miasta / Sołectwo	Wskaźnik nr				
	W19	W20	W21	W22	W23
Prudnik – podobszar nr 1	13,45	4,09	0,00	0,00	9,94
Prudnik – podobszar nr 2	4,84	4,14	0,66	0,14	18,77
Prudnik – podobszar nr 3	3,70	4,07	0,40	0,63	23,13
Prudnik – podobszar nr 4	8,60	11,66	1,53	4,12	19,79
Prudnik – podobszar nr 5	6,80	7,93	0,98	2,72	18,28
Prudnik – podobszar nr 6	3,19	9,62	1,18	3,39	18,94
Prudnik – podobszar nr 7	4,27	4,00	0,39	0,94	34,96
Prudnik – podobszar nr 8	6,04	5,03	0,00	0,20	17,71
Prudnik – podobszar nr 9	8,58	4,91	0,40	1,34	24,70
Dębowiec	4,20	5,88	0,84	1,68	13,45
Czyżowice	2,43	3,82	1,04	0,69	18,40
Łąka Prudnicka	3,36	6,10	0,86	1,80	15,17
Mieszkowice	3,20	2,74	0,91	0,46	18,95
Moszczanka	3,45	5,90	0,54	1,09	15,89
Niemysłowice	5,13	5,29	1,24	1,24	17,11
Piorunkowice	3,88	8,25	1,94	3,40	13,11
Rudziczka	3,70	4,86	1,62	0,81	15,28
Szybowice	4,23	4,92	0,69	1,87	17,40
Wierzbiec	2,74	12,79	2,28	6,85	10,05
Średnia dla gminy	5,01	5,84	0,75	1,56	20,61

Źródło: opracowanie własne

Analiza wartości wskaźników podsystemu gospodarczego wskazuje, iż największe różnice w

odniesieniu do średnich wartości referencyjnych czterech z pięciu wskaźników oszacowanych dla całej gminy (wykazujących tym samym symptomy degradacji w sferze gospodarczej) występują na terytorium jednego podobszaru miasta (nr 6) oraz w sołectwach: Dębowiec, Łąka Prudnicka, Piorunkowice oraz Dębowiec.

3.2.3. Podsystem środowiskowo – techniczny.

Do oceny sytuacji kryzysowej w podsystemie środowiskowo - technicznym zaproponowano dwa wskaźniki odnoszące się do 100 osób zamieszkujących podobszar miasta bądź sołectwa: wskaźnik obejmujący zużycie techniczne zasobu mieszkaniowego (W 25) oraz wskaźnik odnoszący się do masy odpadów azbestowych (W 24).

Według danych Urzędu Miejskiego w Prudniku w mieście znajduje się ok. 300 nieruchomości zamieszkałych budynków wielorodzinnych znajdujących się w zasobie: gminnym, spółdzielni mieszkaniowej oraz wspólnot mieszkaniowych. Budownictwo wielorodzinne dominuje w części miasta Prudnik w podobszarach nr 3, 5, 6, 7, 8 oraz 9.

Dominujące zasoby substancji mieszkaniowej miasta Prudnika stanowią budynki stare, pochodzące z początku ubiegłego stulecia (44% wszystkich budynków), dlatego też zapewnienie bezpiecznego w nich zamieszkiwania staje się z roku na rok coraz trudniejszym zadaniem z uwagi na rosnącą dekapitalizację substancji mieszkaniowej.

Najstarsze zasoby mieszkaniowe w mieście Prudnik znajdują się na terenie podobszarów miasta nr 5, 6, 8 oraz 9.

Odchylenie powyżej wartości referencyjnej wskaźnika (W 25) budynków komunalnych w złym stanie technicznym na 100 osób dla całej gminy (0,47) występuje na terenie trzech podobszarów miasta: nr 4 (wartość 0,82), nr 5 (wartość 1,47) oraz nr 6 (wartość 2,11) co w sposób jednoznaczny wskazuje, iż wymienione tereny cechują budynki komunalne zbiorowego zamieszkania w złym stanie technicznym. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt odnoszący się do podobszaru nr 6 gdzie wspomniany wskaźnik przekroczył wartość referencyjną określoną dla całej gminy ponad 4 krotnie !.

Według danych Urzędu Miejskiego w Prudniku w gminie znajdują się odpady stwarzające zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska - wyroby zawierające azbest.

Zgodnie z *Inwentaryzacją wyrobów azbestowych w gminie Prudnik* na terenie gminy znajduje się 1 363,95 Mg wyrobów zawierających azbest.

Do oceny sytuacji kryzysowej w podsystemie środowiskowo - technicznym zaproponowano zatem również wskaźnik obejmujący ilość wyrobów azbestowych w Mg na 100 mieszkańców.

Odchylenie powyżej wartości referencyjnej wskaźnika (W 24) dla gminy (5,09 Mg) wskazującej na występowanie problemu związanego z aspektem środowiskowym zdiagnozowano jedynie na obszarach wiejskich gminy we wszystkich - poza Piorunkowicami - sołectwami, przy czym najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w sołectwach: Szybowice (wartość 36,91), Dębowiec (wartość 22,37) oraz Czyżowice (wartość 20,35).

Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu środowiskowo - technicznego w wydzielonych jednostkach Gminy Prudnik przedstawia się następująco:

Tabela 64: Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu środowiskowo - technicznego na obszarze gminy Prudnik

Podobszar miasta / Sołectwo	Wskaźnik nr	
	W24	W25
Prudnik – podobszar nr 1	1,42	0,00
Prudnik – podobszar nr 2	3,43	0,00
Prudnik – podobszar nr 3	1,77	0,00
Prudnik – podobszar nr 4	0,31	0,82
Prudnik – podobszar nr 5	0,87	1,47
Prudnik – podobszar nr 6	0,06	2,11
Prudnik – podobszar nr 7	1,84	0,00
Prudnik – podobszar nr 8	0,42	0,20
Prudnik – podobszar nr 9	0,03	0,09
Dębowiec	22,37	0,00
Czyżowice	20,35	0,00
Łąka Prudnicka	7,06	0,08
Mieszkowice	19,46	0,00
Moszczanka	18,72	0,09
Niemysłowice	14,81	0,00
Piorunkowice	4,61	0,00
Rudziczka	13,43	0,00
Szybowice	36,91	0,10
Wierzbiec	16,06	0,00
Średnia dla gminy	5,09	0,47

Źródło: opracowanie własne

Analiza wartości wskaźników podsystemu środowiskowo – technicznego wskazuje, iż żadna z wydzielonych jednostek nie charakteryzuje się jednoczesnym przekroczeniem dwóch średnich wartości referencyjnych wskaźników oszacowanych dla całej gminy.

Symptomy degradacji w sferze technicznej wyrażającej się złym stanem technicznym budynków komunalnych wykazują podobszary miasta nr 4,5 oraz w sposób szczególny podobszar nr 6 podczas gdy symptomy degradacji w sferze środowiskowej wyrażającej się nagromadzeniem niebezpiecznych dla zdrowia i życia wyrobów zawierających azbest wykazują jedynie obszary wiejskie gminy tj – wszystkie – poza Piorunkowicami - sołectwa gminy.

3.2.4. Podsystem przestrzenno - funkcjonalny

Według danych Urzędu Miejskiego w Prudniku w gminie znajdują się 93 zabytki nieruchome, które wpływają na podniesienie walorów przestrzennych obszaru na którym są zlokalizowane przez co w sposób pośredni wpływają na podniesienie wartości obszaru. Brak zabytków z drugiej strony jest czynnikiem obniżającym jakość przestrzeni publicznej a tym samym poziomu życia i rozpatrywany może być jako czynnik sprzyjający degradacji danej jednostki gminy.

Z uwagi na znaczną degradację techniczną zabudowy gminy, przeanalizowano także 93 obiekty zabytkowe zlokalizowane na terenie gminy szacując jednocześnie wartość wskaźnika (W 26) odnoszącego się ilości zabytków nieruchomych na 100 osób tak w odniesieniu do całej gminy jak i wydzielonych jednostek (podobszarów oraz sołectw).

Odchylenie poniżej wartości referencyjnej wskaźnika (W 26) dla gminy (0,35) wskazującej na występowanie problemu związanego z aspektem przestrzenno - funkcjonalnym wyrażającym się nasyceniem obiektami zabytkowymi, zdiagnozowano jedynie na dwóch obszarach wiejskich gminy tj

w sołectwach Łąka Prudnicka oraz Moszczanka oraz na terenie wszystkich - poza podobszarem nr 5 i 9 – podobszarach miasta , przy czym najniższą wartość wskaźnik ten osiągnął w odniesieniu do podobszarów nr 1,2,8 (wartość 0,00), podobszaru nr 3 (wartość 0,02) oraz podobszaru 6 (wartość 0,05).

Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu przestrzenno – funkcjonalnego w wydzielonych jednostkach Gminy Prudnik przedstawia się następująco:

Tabela 65: Rozkład przestrzenny wskaźnika podsystemu przestrzenno - funkcjonalnego na obszarze gminy Prudnik

Podobszar miasta / Sołectwo	Wskaźnik nr W26
Prudnik – podobszar nr 1	0,00
Prudnik – podobszar nr 2	0,00
Prudnik – podobszar nr 3	0,02
Prudnik – podobszar nr 4	0,24
Prudnik – podobszar nr 5	0,94
Prudnik – podobszar nr 6	0,05
Prudnik – podobszar nr 7	0,22
Prudnik – podobszar nr 8	0,00
Prudnik – podobszar nr 9	0,54
Dębowiec	1,68
Czyżowice	0,69
Łąka Prudnicka	0,31
Mieszkowice	0,46
Moszczanka	0,27
Niemysłowice	0,47
Piorunkowice	1,46
Rudziczka	0,58
Szybowice	0,39
Wierzbiec	0,46
Średnia dla gminy	0,35

Źródło: opracowanie własne

3.3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.

Obszar zdegradowany to obszar na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli kumulację negatywnych zjawisk reprezentujących przede wszystkim sferę społeczną.

W związku z powyższym poddano analizie jednostki pomocnicze (podobszary i sołectwa) w celu określenia, które z jednostek charakteryzują się największą liczbą wskaźników odbiegających od średniej dla Gminy (w zależności od charakteru danego wskaźnika „in plus” lub „in minus”).

Założono, że za obszar spełniający kryterium koncentracji problemów uznane zostaną te podobszary/sołectwa, w odniesieniu do których spełnione zostaną łącznie cztery poniższe warunki:

- ✓ minimum 15 wskaźników z 18 wskaźników potwierdza sytuację kryzysową w podsystemie społecznym,
- ✓ minimum 4 wskaźniki z 5 wskaźników potwierdzają sytuację kryzysową w podsystemie gospodarczym,
- ✓ minimum 1 wskaźnik z 2 wskaźników potwierdza sytuację kryzysową w podsystemie środowiskowo – technicznym,
- ✓ obszar charakteryzuje się problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Tak przeprowadzone postępowanie badawcze pozwoliło wyznaczyć jeden obszar, który spełniając powyżej zdefiniowane kryterium koncentracji negatywnych zjawisk nosi znamiona obszaru zdegradowanego - jest nim jeden podobszar miasta nr 6 którego zewnętrzne granice wyznaczają ulice: Gimnazjalna, Mickiewicza, Młyńska, Szkolna, Traugutta.

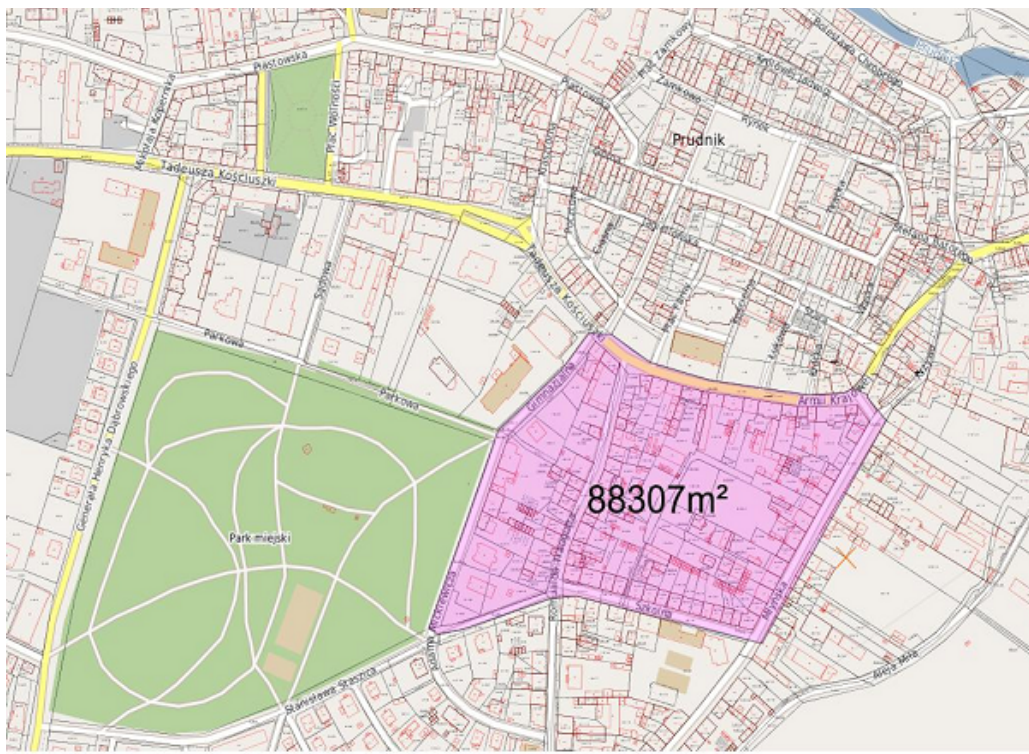
Poniżej w tabeli przedstawiono rozkład wskaźników potwierdzających sytuację kryzysową na obszarze gminy Prudnik.

Tabela 66: Rozkład przestrzenny wskaźników potwierdzających sytuację kryzysową na obszarze gminy Prudnik

Podobszar miasta / Sołectwo	Liczba wskaźników ogółem (z 26 wskaźników) potwierdzających sytuację kryzysową	Minimum 15 wskaźników potwierdzają sytuację kryzysową w podsystemie społecznym (TAK/NIE)	Minimum 4 wskaźniki potwierdzają sytuację kryzysową w podsystemie gospodarczym (TAK/NIE)	Minimum 1 wskaźnik potwierdza sytuację kryzysową w podsystemie środowiskowo - technicznym (TAK/NIE)	Obszar charakteryzuje się problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (TAK/NIE)	Obszar zdegradowany (TAK/NIE)
Prudnik – podobszar nr 1	5	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
Prudnik – podobszar nr 2	4	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
Prudnik – podobszar nr 3	7	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
Prudnik – podobszar nr 4	15	NIE	NIE	TAK	TAK	NIE
Prudnik – podobszar nr 5	19	TAK	NIE	TAK	NIE	NIE
Prudnik – podobszar nr 6	21	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Prudnik – podobszar nr 7	8	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
Prudnik – podobszar nr 8	7	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
Prudnik – podobszar nr 9	9	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Dębowiec	6	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE
Czyżowice	4	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Łąka Prudnicka	8	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE
Mieszkowice	7	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Moszcanka	8	NIE	NIE	TAK	TAK	NIE
Niemysłowice	9	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Piorunkowice	8	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE
Rudziczka	4	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Szybowice	10	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Wierzbic	9	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE
Średnia dla gminy	8,84					

Źródło: opracowanie własne

Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego przedstawia rysunek poniżej.

3.4. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.

Przeprowadzone postępowanie badawcze w wyniku pozwoliło wyznaczyć jeden obszar (podobszar nr 6), który spełniając zdefiniowane kryterium koncentracji negatywnych zjawisk jest obszarem zdegradowanym.

Skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych na obszarze zdegradowanym w sposób obiektywny prezentuje poniższa analiza porównawcza wartości wszystkich 26-ciu wskaźników odnoszących się do zdegradowanego obszaru w porównaniu do średniej wartości każdego ze wskaźników odnoszącego się do całej Gminy Prudnik.

Spośród 18 wskaźników opisujących sferę społeczną przekroczenie średnich wartości dla całej Gminy Prudnik na zdegradowanym obszarze wykazuje aż 15 wskaźników przy czym 4 wskaźniki wykazują przekroczenie w przedziale 101-200% a aż 8 wskaźników wykazuje przekroczenie wartości dla całej Gminy o ponad 200% !!!!. Powyższy fakt oznacza, iż charakter potrzeb rewitalizacyjnych odnosi się do konieczności podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji społecznej na terenie zdegradowanym, które to działania w końcowym efekcie przyczynią się w sposób wymierny do m.in.:

- spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej,
- spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych
- spadku liczby osób pobierających dodatki mieszkaniowe oraz spadku zaległości czynszowych w lokalach komunalnych,
- spadku liczby dzieci w szkołach otrzymujących stypendium socjalne,

- ograniczeniu przemocy w rodzinach,
- poprawy bezpieczeństwa (np. poprzez spadek liczby wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu)
- ograniczeniu patologii społecznych (np. poprzez spadek ilości osób nadużywających alkohol oraz spadek ilości osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu),
- wzrostu udziału mieszkańców zdegradowanego obszaru w życiu społeczno – kulturalnym (np. poprzez wzrost liczby osób korzystających z biblioteki oraz wzrost ilości organizacji pozarządowych).

Spośród 5 wskaźników opisujących sferę gospodarczą przekroczenie średnich wartości dla całej Gminy Prudnik na zdegradowanym obszarze wykazują aż 4 wskaźniki przy czym 2 wskaźniki wykazują przekroczenie w przedziale 101-200% a jeden wskaźnik wykazuje przekroczenie wartości dla całej Gminy o ponad 200% !!!!. Powyższy fakt oznacza, iż charakter potrzeb rewitalizacyjnych odnosi się do konieczności podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji gospodarczej na terenie zdegradowanym, które to działania w końcowym efekcie przyczynią się w sposób wymierny do m.in.:

- wzrostu przedsiębiorczości (poprzez np. wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych),
- aktywizacji osób bezrobotnych (np. poprzez spadek liczby osób bezrobotnych w tym osób w wieku poniżej 25 lat oraz z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej).

Spośród natomiast 2 wskaźników opisujących sferę środowiskowo - techniczną przekroczenie średnich wartości dla całej Gminy Prudnik na zdegradowanym obszarze wykazuje jeden wskaźnik (o ponad 200% !!!!). Powyższy fakt oznacza, iż charakter potrzeb rewitalizacyjnych odnosi się do konieczności podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji w sferze środowiskowo – technicznej na terenie zdegradowanym, które to działania w końcowym efekcie przyczynią się w sposób wymierny do poprawy stanu technicznego infrastruktury w tym mieszkaniowej poprzez spadek ilości budynków komunalnych z złym stanem technicznym.

Zestawienie skali zdiagnozowanych potrzeb w poszczególnych rodzajach sfer na wyznaczonym obszarze zdegradowanym (podobszarze nr 6) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 67: Zestawienie skali zdiagnozowanych potrzeb w poszczególnych rodzajach sfer w wyznaczonym obszarze zdegradowanym (podobszarze nr 6).

Wskaźnik nr	Wartość średnia wskaźnika dla całej Gminy Prudnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru nr 6 miasta Prudnik	Przekroczenie wartości wskaźnika w podobszarze w stosunku do wartości średniej wskaźnika dla całej Gminy Prudnik w %
W 1	73,41	161,43	219,90
W 2	28,22	75,07	266,02
W 3	2,65	3,43	129,43
W 4	27,66	57,90	209,32

W 5	6,12	13,74	224,51
W 6	5,08	10,79	212,40
W 7	0,34	0,00	0,00
W 8	19,33	12,76	66,01
W 9	22,02	29,44	133,70
W 10	0,18	0,44	244,44
W 11	0,34	0,49	144,11
W 12	16,31	16,19	99,26
W 13	16,42	20,61	125,52
W 14	2,95	6,38	216,27
W 15	2,99	1,96	- 34,44
W 16	1,23	2,45	199,19
W 17	73,19	42,69	-41,60
W 18	4 591,17	13 464,77	293,27
W 19	5,01	3,19	- 36,32
W 20	5,84	9,62	164,72
W 21	0,75	1,18	157,33
W 22	1,56	3,39	217,31
W 23	20,61	18,94	91,90
W 24	5,09	0,06	1,17
W 25	0,47	2,11	448,93
W 26	0,35	0,05	- 85,71

Przekroczenie wartości wskaźnika w podobszarze nr 6 w stosunku do wartości średniej wskaźnika dla całej Gminy Prudnik od 0 do 100%	
Przekroczenie wartości wskaźnika w podobszarze nr 6 w stosunku do wartości średniej wskaźnika dla całej Gminy Prudnik od 101 do 200%	
Przekroczenie wartości wskaźnika w podobszarze nr 6 w stosunku do wartości średniej wskaźnika dla całej Gminy Prudnik powyżej 200%	

3.5. Określenie obszaru rewitalizowanego.

Dla wyznaczenia zasięgu obszaru rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami wynikającymi z *Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację;
- obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające ze sobą wspólnych granic;
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego;
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.
- w skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Przyjęte założenia oraz procedura badawcza pozwoliła określić, że wszystkie powyższe warunki spełnia podobszar miasta nr 6, którego zewnętrzne granice wyznaczają ulice Gimnazjalna, Mickiewicza, Młyńska, Szkolna, Traugutta wskazany jako teren zdegradowany.

Wyznaczony obszar rewitalizacji, którego granice zewnętrzne wyznaczają ulice: Armii Krajowej, Gimnazjalna, Mickiewicza, Szkolna, Młyńska zajmuje 8,83 ha (tj. 0,07 % powierzchni gminy) i zamieszkiwany jest przez 2 618 osób (tj. 9,82 % mieszkańców Gminy Prudnik) i tym samym spełnia kryterium określone w „*Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*” Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r.

Na tym terenie prowadzona będzie kompleksowa rewitalizacja, zakładająca optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań tego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów we współpracy z lokalną społecznością.

4. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI.

Wcześniej zamknięty, odgradzony od centrum miasta zwartą zabudową, zdegradowany kwartał został skomunikowany wewnątrz i zewnątrz.

Mieszkańcy nie czują się już odizolowani, otacza ich atrakcyjna przestrzeń, która stanowi efekt zachęty dla mieszkańców innych części miasta.

Zainicjowane programy społeczne skutecznie przeciwdziałają zjawisku wykluczenia społecznego, zwłaszcza wśród osób młodszych, które dotąd spędzały wolny czas przesiadując beczynnym wśród pustej, zdegradowanej przestrzeni.

Dzieci otrzymały atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu a młodzież i seniorzy efektywnie pielęgnują międzypokoleniową komunikację w atrakcyjnie zagospodarowanych przestrzeniach publicznych.

Teren tętni życiem, mieszkańcy są zmotywowani do pracy i elastyczni na rynku pracy, wykreowana wysokiej jakości przestrzeń publiczna umożliwia podmiotom ekonomii społecznej prowadzenie aktywizacji społeczno -zawodowej, redukującej negatywne zjawiska społeczne.

5. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH.

Ideą przeprowadzania procesów rewitalizacji na terenie Gminy Prudnika jest jej rozwój na bazie wielowymiarowej komunikacji.

Termin „komunikacja”, zgodnie ze słownikiem języka polskiego oznacza :

„1. «ruch środków lokomocji między odległymi od siebie miejscami; też: drogi, szlaki i środki lokomocji»

2. «przepływ informacji między urządzeniami»

3. «przekazywanie i odbieranie informacji w bezpośrednim kontakcie z drugą osobą»

4. «możliwość przedostania się z jednego pomieszczenia lub miejsca do drugiego»”.

Szeroko rozumiana komunikacja na początku XXI wieku jest podstawą wszelkiego rozwoju. Dotyczy to zarówno komunikacji rozumianej jako wymiana informacji między jej uczestnikami, komunikacji jako metody przenoszenia ludzi i ładunków w przestrzeni oraz jej bardziej rozwiniętych, wielowymiarowych form, będących wypadkową wszystkich podstawowych aspektów funkcjonowania w przestrzeni, takich jak np. społeczeństwo, gospodarka czy środowisko.

Z tego też powodu głównym celem procesów rewitalizacyjnych jest „**Rozwój społeczny oparty na wielowymiarowej komunikacji**” a odpowiednie skomunikowanie wszystkich sfer jest podstawowym zadaniem „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Rozwinięciem głównego celu rewitalizacji są cztery cele strategiczne, odpowiadających różnym sferom komunikacji, w których zidentyfikowane zostały zjawiska negatywnie oddziałujące na miasto.

Celami strategicznymi „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Prudnik do 2023 roku” są:

- Rozwój komunikacji przestrzennej – oznaczającej wszelkie formy działania w przestrzeni, odnoszące się nie tylko do komunikacji jako procesu przemieszczania się osób czy rzeczy, ale także do modyfikacji zagospodarowania oraz projektowania przestrzeni.

- Rozwój komunikacji społecznej – odnoszącej się do wszelkich przejawów ludzkiej działalności, która podejmowana jest ze względu na drugiego człowieka. Komunikacja społeczna w odniesieniu do procesów rewitalizacyjnych odnosić będzie się również do aranżowania i wspierania wszelkiego rodzaju inicjatyw o charakterze społecznym oraz działań których celem będzie wyrównywanie dysproporcji w jakości i warunkach życia społeczeństwa.
- Rozwój komunikacji międzypokowej – oznaczającej integrację wszystkich grup społecznych – od osób najmłodszych do seniorów włącznie. Dzięki wzajemnym kontaktom grupy te będą mogły wymieniać się informacjami i doświadczeniami – komunikować się.
- Rozwój komunikacji przyszłości – odnoszącej się do wszelkich form działania, mających na celu zapewnienie mieszkańcom godnej przyszłości, w czystym i bezpiecznym środowisku.
- Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości – odnoszącej się do wszelkich działań, mających na celu wzrost aktywizacji zawodowej mieszkańców, pobudzania zachowań pro przedsiębiorczych.

Należy podkreślić, że ze z uwagi na fakt, iż na obszarze planowanych działań rewitalizacyjnych zostały zdiagnozowane negatywne zjawiska zdefiniowano zarówno cel główny rewitalizacji, podporządkowane mu cele strategiczne jak również kierunki działań rewitalizacyjnych.

CEL GŁÓWNY :

ROZWÓJ SPOŁECZNY OPARTY NA WIELOWYMIAROWEJ KOMUNIKACJI

CEL STRATEGICZNY Nr 1:

Rozwój komunikacji przestrzennej

Kierunki działań rewitalizacyjnych:

- 1.1. Poprawa układów komunikacyjnych na obszarze rewitalizacji.
- 1.2. Funkcjonalne połączenie obszaru rewitalizacji z resztą miasta.
- 1.3. Stworzenie atrakcyjnych terenów zielonych.
- 1.4. Zagospodarowanie atrakcyjnej przestrzeni publicznej.

CEL STRATEGICZNY Nr 2:

Rozwój komunikacji społecznej

Kierunki działań rewitalizacyjnych:

- 2.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców.
- 2.2. Przystosowanie/adaptacja obiektów zdegradowanych/zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych.
- 2.3. Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej.

2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.

2.5. Zwiększenie bezpieczeństwa.

CEL STRATEGICZNY Nr 3:

Rozwój komunikacji międzypokowej

Kierunki działań rewitalizacyjnych:

3.1. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji.

3.2. Rozwój najmłodszych mieszkańców.

CEL STRATEGICZNY Nr 4:

Rozwój komunikacji przyszłości

Kierunki działań rewitalizacyjnych:

4.1. Poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.

4.2. Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększenia efektywności energetycznej.

CEL STRATEGICZNY Nr 5:

Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości

Kierunki działań rewitalizacyjnych:

5.1. Działania i inicjatywy związane ze wzrostem aktywizacji zawodowej mieszkańców.

5.2. Tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działań w zakresie wsparcia rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Rewitalizacja przyczyni się do wyeliminowania problemów oddziałujących na sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenną i środowiskową. Terenom zostaną przywrócone lub nadane nowe funkcje społeczne, gospodarcze, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę społeczną i techniczną tworzą materialną bazę, stanowiącą potencjalny fundament dla rozwoju kapitału społecznego miasta, a w perspektywie długoterminowej mogą wyraźnie wesprzeć rozwój społeczno – ekonomiczny obszarów oraz wpłynąć na ich wzrost konkurencyjności.

Głównymi celami społecznymi uzyskanymi dzięki procesowi rewitalizacji będzie odczuwalna poprawa jakości (warunków) życia mieszkańców, zmniejszanie napięć społecznych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez budowę nowej

infrastruktury technicznej, uporządkowanie i przywrócenie estetyki otoczenia, nadanie obszarom nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do ich rozwoju poprzez eliminację czynników prowadzących do wykluczenia społecznego.

Na obszarze rewitalizacji nastąpi rozszerzenie i podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zapewnienie odpowiednich warunków lokalnych do organizacji fachowej opieki wychowawczej, pomocy w rozwiązywaniu problemów, działań terapeutycznych, a także umożliwienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Zapewni to integrację społeczną przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju jak również promowania równości mężczyzn, kobiet i dzieci, wykluczając dyskryminacje.

Rozwiązania przyjmowane do projektów uwzględniać będą efektywne wykorzystanie energii (np. energooszczędne oświetlenie, termomodernizacja obiektów).

6. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.

Zawarta w rozdziale lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawiera projekty, które wykazują zbieżność z zakresem wsparcia przewidzianym dla Działania 10.2 „Inwestycje wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020”.

Zakres wsparcia przewidziany dla Działania 10.2 ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020” obejmuje realizację kompleksowych projektów inwestycyjnych (projektów rewitalizacyjnych), wynikających z LPR, które będą przyczyniać się do aktywizacji środowisk ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym:

- ✓ odnowa fizyczna obszarów miejskich, zakładająca realizację przedsięwzięć inwestycyjnych odpowiadających na zdiagnozowane problemy społeczne;
- ✓ przebudowa, remont i adaptacja zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni w celu nadania im nowych funkcji użytkowych (np. gospodarczych, społecznych, kulturalnych) sprzyjających poprawie życia mieszkańców;
- ✓ tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju usług (wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wspieranie ekonomii społecznej, podejmowanie działań inicjatyw lokalnych na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników);
- ✓ realizacja działań na rzecz środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wspierania dostępu do usług;
- ✓ inwestycje polegające na dostosowaniu infrastruktury zdegradowanych budynków/pomieszczeń w celu adaptacji ich do świadczenia usług w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym starszymi i osobami z niepełnosprawnościami;
- ✓ przebudowa, rozbudowa i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na tworzenie mieszkań chronionych, wspomaganych lub treningowych polegająca jedynie na inwestycjach w zakresie części wspólnych budynków mieszkalnych.

Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych do realizacji do 2023 roku zawiera 9 projektów o łącznej (szacunkowej) wartości 15 483 941,51 zł a mianowicie:

Tabela 68: Projekt nr 1

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„IV etap rewitalizacji infrastruktury technicznej miasta Prudnika”
Podmiot realizujący	Gmina Prudnik
Zakres rzeczowy	<p>Projekt obejmować będzie: budowę chodników, trzech placów zabaw, boiska (do gier zespołowych), obiektów małej architektury, budynków gospodarczych, parkingów, oświetlenia, kanalizacji deszczowej, dróg oraz zagospodarowanie terenów wewnątrz obszaru miasta, którego granice zewnętrzne wyznaczają ulice: Armii Krajowej, Gimnazjalna, Mickiewicza, Szkolna, Młyńska.</p> <p>Projekt ma na celu uporządkowanie zdegradowanego fizycznie terenu oraz zwiększenie jego atrakcyjności, poprzez wprowadzenie elementów zagospodarowania terenu dających możliwość wypoczynku, spędzania wolnego czasu różnym grupom wiekowym oraz odtworzenia i rozwoju komunikacji międzypokoleniowej. W wyniku realizacji projektu stworzona zostanie otwarta, bezpieczna i przyjazna przestrzeń publiczna dla wszystkich grup wiekowych zamieszkujących teren objęty projektem w tym dla osób niepełnosprawnych.</p>
Lokalizacja	Prudnik, obszar którego granice zewnętrzne wyznaczają ulice: Armii Krajowej, Traugutta, Szkolna, Młyńska, Gimnazjalna, Mickiewicza.
Szacowana wartość	7 033 250,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	<p>Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania:</p> <p>30% środki budżetowe Gminy Prudnik,</p> <p>70% środki RPO WO 2014-2020.</p>
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>W wyniku realizacji projektu poprawie ulegnie układ komunikacyjny obszaru rewitalizacji i nastąpi jego funkcjonalne połączenie z resztą miasta, dzięki rewaloryzacji atrakcyjnych nie użytkowanych terenów na zurbanizowanym obszarze o powierzchni ok. 8 ha zlokalizowanym w centrum miasta wytworzona zostanie nowa, funkcjonalna i atrakcyjna przestrzeń publiczna poprawiająca warunki, jakość oraz bezpieczeństwo życia mieszkańców.</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Protokół końcowy odbioru wykonanych prac na obszarze objętym dokumentacją projektową.</p>
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p><u>1. Rozwój komunikacji przestrzennej.</u></p> <p>1.1. Poprawa układów komunikacyjnych na obszarze rewitalizacji.</p> <p>1.2. Funkcjonalne połączenie obszaru rewitalizacji z resztą miasta.</p> <p>1.3. Stworzenie atrakcyjnych terenów zielonych.</p>

	<p>1.4. Zagospodarowanie atrakcyjnej przestrzeni publicznej.</p> <p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</p> <p>2.5. Zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.</p> <p><u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u></p> <p>4.1. Poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p>
--	--

Tabela 69: Projekt nr 2

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Utworzenie Domu Pobytu Dziennego dla seniorów”
Podmiot realizujący	Gmina Prudnik
Zakres rzeczowy	<p>Dom Pobytu Dziennego zlokalizowany na parterze nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej (przy ul. Traugutta) będzie półstacjonarną placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla osób, które z powodu wieku lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione lub rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.</p> <p>Dom Pobytu Dziennego zapewni pomoc osobom w wieku poprodukcyjnym nie podejmującym zatrudnienia, niepracującym emerytom i rencistom oraz niepracującym osobom niepełnosprawnym w organizacji czasu wolnego i aktywizacji społecznej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ umożliwienie pobytu i wypoczynku na terenie Domu; ○ zaspokajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych (uczestnictwa w kółkach zainteresowań); ○ uczestnictwo w zajęciach służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej w zależności od potrzeb uczestników i możliwości Domu (terapia zajęciowa, ruchowa); ○ treningi umiejętności samoobsługi jako formy aktywizacji i podnoszenia sprawności; ○ organizowanie czasu wolnego w bezpieczny i godny sposób; ○ stymulowanego utrzymywania kontaktu z rodziną i najbliższym otoczeniem społecznym poprzez wspólny udział w festynach i spotkaniach okolicznościowych (m.in. organizowanie świąt i uroczystości).
Lokalizacja	Prudnik, ul. Traugutta.
Szacowana wartość	2 100 000,00 zł (tj 350 000,00 zł/rok w okresie 2018-2023)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: 100% środki budżetowe Gminy Prudnik.

<p>Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny</p>	<p>Rezultaty:</p> <p>Rezultatem projektu będzie powstanie nowego podmiotu działającego w sferze społecznej, którego podstawowym zakresem działalności będą przedsięwzięcia i działania zmierzające do aktywizacja najstarszego pokolenia (seniorów) oraz poprawy jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych i ich integracji z młodszymi pokoleniami.</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>1. Decyzja pozwolenia na użytkowanie obiektu nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej.</p> <p>2. Rozszerzenie zakresu działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku o prowadzenie ośrodka wsparcia – Domu Pobytu Dziennego dla seniorów.</p>
<p>Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych</p>	<p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p>2.1 Aktywizacja społeczna mieszkańców.</p> <p>2.3 Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej.</p> <p>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</p> <p><u>3. Rozwój komunikacji międzypokolewnej.</u></p> <p>3.1. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p> <p><u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u></p> <p>4.1. Poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p>

Tabela 70: Projekt nr 3

<p>Nazwa przedsięwzięcia/projektu</p>	<p>„Realizacja Programu Profilaktycznego „Spójrz inaczej””</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Prudniku</p>
<p>Zakres rzeczowy</p>	<p>Program profilaktyczny „ Spójrz inaczej” realizowany będzie w Publicznej Szkole Podstawowej w klasach I-VI (w ilości: 150 godzin lekcyjnych w każdym roku szkolnym w klasach I-III oraz 150 godzin lekcyjnym w każdym roku szkolnym w klasach IV-VI), w której dzieci zamieszkujący obszar rewitalizacji stanowią 32% populacji wszystkich dzieci uczęszczających do w/w szkoły.</p> <p>Program ten realizowany będzie przez nauczycieli szkoły, którzy zostali przeszkoleni przez współautorów tych programów.</p> <p>Głównym celem programu jest nacisk na kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju. Wpływanie na dziecko, aby radziło sobie lepiej bez nadmiernego napięcia z rozwiązywaniem problemów, których dostarcza mu życie, aby rozumiało siebie, umiało współżyć z innymi i potrafiło również znajdować w samym sobie oparcie w trudnych sytuacjach.</p> <p>Treści programu dotyczyć będą:</p> <p>- postrzegania siebie i rozumienia swoich uczuć,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwa w grupie, - rozwiązywania problemów, - dbania o zdrowie, - pracy z uczniem trudnym- agresją, jej uwarunkowaniami, rodziną dysfunkcyjną, - ochrony dzieci przed uzależnieniami – od alkoholu, narkotyków, Internetu.
Lokalizacja	Prudnik, ul. Szkolna
Szacowana wartość	77 400,00 zł (tj 12 900,00 zł w każdym roku szkolnym począwszy od roku szkolnego 2017/2018)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: 100% środki budżetowe Gminy Prudnik.
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>1. Rozwój oraz kształtowanie właściwych postaw i zachowań najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizowanego poprzez udział w programie profilaktycznym w wymiarze 300 godzin lekcyjnych w każdym roku.</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Sprawozdania roczne Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Prudniku z realizacji programu profilaktycznego.</p>
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p><i>2.3. Wsparcie działalności podmiotów działających w sferze społecznej.</i></p> <p><u>3. Rozwój komunikacji międzypokoleniowej.</u></p> <p><i>3.1. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</i></p> <p><i>3.2. Rozwój najmłodszych mieszkańców.</i></p>

Tabela 71: Projekt nr 4

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Kształtowanie właściwych postaw dzieci ze środowisk zagrożonych marginalizacją”
Podmiot realizujący	Gmina Prudnik
Zakres rzeczowy	<p>Zakres rzeczowy obejmować będzie prowadzenie świetlicy opiekuńczo – wychowawczej (w obiekcie Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego przy u. Młyńskiej 1a), której działalność ukierunkowana będzie na dzieci z rodzin zagrożonych problemami związanymi z nadużywaniem alkoholu. W zakresie prowadzonych działań ukierunkowane będą one na dzieci obejmując, kluczowe (z punktu widzenia kształtowania właściwych postaw i umiejętności) działania polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nabywaniu umiejętności społecznych, ✓ kształtowaniu właściwych postaw w grupie i życiu w środowisku,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓pomocy w rozwijaniu zdolności do samokontroli i samoobserwacji, ✓nauce i umacnianiu swojego miejsca w rodzinie, ✓pomocy w odrabianiu zadań domowych i nauce, ✓wdrażaniu wychowanków do wspólnej odpowiedzialności za ład i porządek podczas zajęć, ✓pomocy w rozwijaniu zainteresowań własnych. <p>Świetlica prowadzona przez wykwalifikowanego nauczyciela – wychowawcę czynna będzie w wymiarze 8 godzin tygodniowych w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki w godzinach od 15.00 do 17.00.</p>
Lokalizacja	Prudnik, ul. Młyńska
Szacowana wartość	64 000,00 zł (tj 8 000,00 zł/rok w okresie 2016-2023)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: 100% środki budżetowe Gminy Prudnik.
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Prognozuje się , iż w skali roku opieką świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w ramach której realizowane będą zaplanowane zadania objętych będzie ok. 12 dzieci (w tym ok. 6 dzieci z terenów objętych Programem Rewitalizacji).</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Sprawozdania roczne z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze środków której finansowana jest działalność świetlicy.</p>
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p>2. <u>Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p>2.4. <i>Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej.</i></p> <p>3. <u>Rozwój komunikacji międzypokolejowej.</u></p> <p>3.1. <i>Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</i></p> <p>3.2. <i>Rozwój najmłodszych mieszkańców.</i></p>

Tabela 72: Projekt nr 5

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Trzeźwość jest wyborem nie przymusem”
Podmiot realizujący	Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie Alternatywa w Prudniku
Zakres rzeczowy	Zakres rzeczowy obejmować będzie prowadzenie działań poradni ulicznej oraz warsztatów psychoprofilaktycznych dla osób zagrożonych narkomanią.
Lokalizacja	Prudnik, ul. Dąbrowskiego 5/7 , Prudnik, ul.Traugutta.
Szacowana wartość	14 000,00 zł (2 000 zł w każdym roku realizacji programu w okresie 2017-2023)
Przewidywane źródła	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł

finansowania	finansowania: Gmina Prudnik - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	Rezultaty: 1. Organizacja warsztatów psychoprofilaktycznych dla osób zagrożonych narkomanią. 2. Wsparcie udzielone osobom uzależnionych poprzez min. nakłonienie ich i skierowanie do leczenia odwykowego w ośrodkach readaptacyjno – rehabilitacyjnych. 3. Wzrost umiejętności społecznych osób zagrożonych narkomanią. Sposób oceny: Sprawozdania roczne z działalności Stowarzyszenia Aktywnej Pomocy Rodzinie Alternatywa w Prudniku
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	2. <u>Rozwój komunikacji społecznej.</u> 2.3. <i>Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej.</i> 3. <u>Rozwój komunikacji międzypokowej.</u> 3.1. <i>Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</i>

Tabela 73: Projekt nr 6

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Dzielnicowe Centrum Aktywności Obywatelskiej oraz wsparcia przedsiębiorczości”
Podmiot realizujący	Gmina Prudnik, Agencja Promocji i Rozwoju Gminy Prudnik oraz Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Prudniku
Zakres rzeczowy	W ramach projektu na parterze obiektu przy ul Traugutta (nowej siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej) w jednym z pomieszczeń planowane jest uruchomienie nowej inicjatywy polegającej na stworzeniu Dzielnicowego Centrum Aktywności Obywatelskiej oraz wsparcia przedsiębiorczości. Profil działalności Centrum ukierunkowany zostanie na wsparcie oddolnej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w sferach : społecznej (np. poprzez prowadzenie bazy ofert samopomocy sąsiedzkiej) , kulturalnej (np. poprzez udostępnienie bazy lokalowej na prowadzenie inicjatyw kulturalnych) i ekonomicznej (np. poprzez prowadzenie przy wsparciu Agencja Promocji i Rozwoju Gminy Prudnik oraz Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców punktu informacyjnego świadczącego pomoc przy zakładaniu działalności gospodarczej).
Lokalizacja	Prudnik, ul.Traugutta.
Szacowana wartość	36 000,00 zł (tj 6 000,00 zł/rok w okresie 2018-2023)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: 100% środki budżetowe Gminy Prudnik.
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	Rezultaty: Spodziewanym rezultatem projektu będzie wzrost aktywizacji społeczno – zawodowej poprzez wsparcie inicjatyw oddolnych mieszkańców na obszarze

	<p>rewitalizacji. Wsparcie będzie wyrażało się poprzez jego wymiar materialny (udostępnienie lokalu) oraz niematerialny (pomoc merytoryczna pracowników Agencji Promocji i Rozwoju Gminy Prudnik oraz Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców).</p> <p>Sposób oceny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Decyzja pozwolenia na użytkowanie obiektu nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej. 2. Sprawozdania roczne z działalności Agencji Promocji i Rozwoju Gminy Prudnik.
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p>2.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców.</p> <p>2.2. Przystosowanie / adaptacja obiektów zdegradowanych / zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych.</p> <p>2.3. Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej.</p> <p>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</p> <p><u>3. Rozwój komunikacji międzypokoleniowej.</u></p> <p>3.1. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p> <p><u>5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.</u></p> <p>5.1. Działania i inicjatywy związane ze wzrostem aktywizacji zawodowej mieszkańców.</p> <p>5.2. Tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działań z zakresie wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p>

Tabela 74: Projekt nr 7

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Wielofunkcyjne centrum wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi”
Podmiot realizujący	Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie Alternatywa w Prudniku
Zakres rzeczowy	Zakres rzeczowy obejmować będzie prowadzenie działań SAPR- owego Centrum aktywizacji społecznej dla osób niepełnosprawnych.
Lokalizacja	Prudnik, ul. Dąbrowskiego 5/7 , Prudnik, ul. Traugutta.
Szacowana wartość	70 000,00 zł (10 000 zł w każdym roku realizacji programu w okresie 2017-2023)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	<p>Rezultaty: Wzrost umiejętności społecznych i adaptacyjnych osób niepełnosprawnych</p> <p>Sposób oceny: Sprawozdania roczne z działalności Stowarzyszenia Aktywnej Pomocy Rodzinie Alternatywa w Prudniku</p>
Spójność z celami i kierunkami działań	<u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u>

łań rewitalizacyjnych	<p>2.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców</p> <p>2.3. Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej.</p> <p>3. Rozwój komunikacji międzypokowej.</p> <p>3.1. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p>
-----------------------	---

Tabela 75: Projekt nr 8

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Stworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Prudniku.
Podmiot realizujący	Powiat Prudnicki
Zakres rzeczowy	Przebudowa, remont i adaptacja zdegradowanych budynków i przestrzeni w celu przywrócenia ich funkcji użytkowych . Dostosowanie obiektu w celu adaptacji ich do świadczenia usług w zakresie opieki nad osobami zależnymi -niepełnosprawnymi.
Lokalizacja	Ul. Młyńska 1
Szacowana wartość	4 200 000,00 zł (w okresie 2017-2019)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg. poszczególnych źródeł finansowania: 30% budżet Powiatu Prudnickiego 70% środki RPO WO 2014-2020
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	W wyniku realizacji projektu pojawia się atrakcyjne nie użytkowane tereny zlokalizowane w pobliżu centrum miasta, wytworzona zostanie nowa, funkcjonalna przestrzeń publiczna poprawiająca warunki i jakość życia. Rezultatem będzie również powstanie nowego miejsca i instytucji w sferze społecznej , którego celem będą działania aktywizujące osoby niepełnosprawne oraz poprawa jakości ich życia i integracja z młodym pokoleniem.
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p>1. Rozwój komunikacji przestrzennej:</p> <p>1.4 Zagospodarowanie atrakcyjnej przestrzeni publicznej.</p> <p>2. Rozwój komunikacji społecznej</p> <p>2.1 Aktywizacja społeczna mieszkańców</p> <p>2.3 Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej</p> <p>2.4 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców</p> <p>2.5 Zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji</p> <p>3. Rozwój komunikacji międzypokoleniowej</p>

	<p>3.1 Integracja międzypokoleniowa na obszarze rewitalizacji</p> <p>3.2 Rozwój najmłodszych mieszkańców</p> <p>4. Rozwój komunikacji przyszłości</p> <p>4.1 poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p>
--	---

Tabela 76: Projekt nr 9

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Rewitalizacja Domu Pomocy Społecznej w Prudniku
Podmiot realizujący	Powiat Prudnicki
Zakres rzeczowy	Inwestycje polegające na dostosowaniu infrastruktury zdegradowanych budynków/pomieszczeń w celu adaptacji ich do świadczenia usług w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym starszymi i niepełnosprawnymi. Działania na rzecz środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wspieranie dostępu do usług.
Lokalizacja	Ul. Młyńska 11
Szacowana wartość	1 889 476,51 zł (w okresie 2017-2019)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg. poszczególnych źródeł finansowania: 30% budżet Powiatu Prudnickiego 70% środki RPO WO 2014-2020
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	Rezultatem będzie rozszerzenie zakresu oraz poprawa funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej. Planowane przedsięwzięcia zmierzają do poprawy życia mieszkańców, w skali roku objętych będzie 82 pensjonariuszy.
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej</u></p> <p>2.1 Aktywizacja społeczna mieszkańców</p> <p>2.3 Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej</p> <p>2.4 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców</p> <p>2.5 Zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji</p> <p><u>3. Rozwój komunikacji międzypokoleniowej</u></p> <p>3.1 Integracja międzypokoleniowa na obszarze rewitalizacji</p> <p><u>4. Rozwój komunikacji przyszłości</u></p>

	<p><i>4.1 Poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</i></p> <p><i>4.2 Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększenia efektywności energetycznej.</i></p>
--	--

7. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.

Tabela 77: Przedsięwzięcie nr 1

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Modernizacja zasobów mieszkaniowych Gminy Prudnik”
Podmiot realizujący	Zarząd Budynków Komunalnych w Prudniku.
Zakres rzeczowy	Wykonanie (w oparciu o przeprowadzoną pełną inwentaryzację) remontów budynków mieszkalnych obejmujących: konserwacje/remonty kompleksowe dachów, elewacji (w tym ocieplenie), wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, wymianę instalacji elektrycznej, wod-kan, wykonanie przewodów wentylacyjnych, remont klatki schodowej, remont piwnic.
Lokalizacja	Prudnik, ulice: Armii Krajowej, Traugutta, Szkolna, Młyńska
Szacowana wartość	1 725 000,00 zł (125 000,00 zł rok 2016, 150 000 zł rok 2017, 200 000 zł rok 2018, po 250 000 zł/rocznie w latach 2019-2023)
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: 100% środki budżetowe Gminy Prudnik.
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	Rezultaty: W ramach przedsięwzięcia zaplanowano przeprowadzenie prac remontowych w odniesieniu do 51 budynków, których poprawiony stan techniczny wpłynie na poprawę jakości i warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Sposób oceny: Sprawozdania roczne z działalności Zarządu Budynków Komunalnych przedkładane Radzie Miejskiej z wyszczególnionymi informacjami dotyczącymi obszaru objętego Programem Rewitalizacji w zakresie odnoszącym się do: zrealizowanego zakresu rzeczowego prac oraz nakładów poniesionych na ich realizację.
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u> <i>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</i> <i>2.5. Zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.</i> <u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u> <i>4.2. Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększania efektywności energetycznej.</i> <u>5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.</u> <i>5.1. Działania i inicjatywy związane ze wzrostem aktywizacji zawodowej mieszkańców.</i> <i>5.2. Tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działań z zakresie wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</i>

Tabela 78: Przedsięwzięcie nr 2

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Modernizacja budynków mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych administrowanych przez Prudnickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.”
Podmiot realizujący	Prudnickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.
Zakres rzeczowy	Wykonanie (w oparciu o przeprowadzoną pełną inwentaryzację oraz podjęte uchwały przez właścicieli poszczególnych wspólnot mieszkaniowych) remontów budynków mieszkalnych administrowanych przez Prudnickie TBS Sp. z o.o. obejmujących swoim zakresem: konserwacje/remonty kompleksowe dachów, elewacji (w tym docieplenie ścian zewnętrznych). Wymianę w częściach wspólnych budynku: stolarki okiennej, drzwiowej, instalacji elektrycznej, wod-kan, gazowej z budową brakujących przewodów wentylacyjnych i spalinowych, remonty klatek schodowych.
Lokalizacja	Prudnik, ulice: Armii Krajowej, Traugutta, Szkolna, Młyńska.
Szacowana wartość	4 300 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: 100% środki finansowe wspólnot mieszkaniowych w tym kredyty komercyjne.
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	Rezultaty: W ramach przedsięwzięcia zaplanowano przeprowadzenie prac remontowych w odniesieniu do 28 budynków, których poprawiony stan techniczny wpłynie na poprawę jakości i warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji Sposób oceny: 1. Informacja roczna z działalności Prudnickiego TBS Sp. z o.o. przedkładana Radzie Miejskiej z wyszczególnionymi informacjami dotyczącymi obszaru objętego Programem Rewitalizacji w zakresie odnoszącym się do: zrealizowanego zakresu rzeczowego prac oraz nakładów poniesionych na ich realizację. 2. Analiza potrzeb remontowych wynikająca z wykonanych pięcioletnich i rocznych przeglądów stanu technicznego budynków wspólnot mieszkaniowych administrowanych przez Prudnickie TBS Sp. z o.o.
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<u>2. Rozwój komunikacji społecznej</u> <i>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</i> <i>2.5. Zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.</i> <u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u> <i>4.2. Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększania efektywności energetycznej.</i> <u>5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.</u> <i>5.1. Działania i inicjatywy związane ze wzrostem aktywizacji zawodowej mieszkańców.</i>

	5.2. Tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działań z zakresie wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
--	--

Tabela 79: Przedsięwzięcie nr 3

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Rozbudowa i przebudowa budynku po byłej szkole podstawowej przy ul. Traugutta w Prudniku wraz ze zmianą sposobu jego użytkowania”
Podmiot realizujący	Gmina Prudnik
Zakres rzeczowy	<p>Rozbudowa i przebudowa budynku po byłej szkole wraz ze zmianą sposobu jego użytkowania.</p> <p>W wyniku realizacji przedsięwzięcia w budynku wydzielone zostaną następujące strefy funkcjonalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dom Dziennego Pobytu dla seniorów zlokalizowany na parterze budynku składający się z dwóch sal (jednej dla 18 oraz drugiej dla 26 osób), aneksu kuchennego oraz strefy higieniczno – sanitarnej. ✓ Dzielnicowe Centrum Aktywności Obywatelskiej oraz wsparcia przedsiębiorczości zlokalizowany w jednym pomieszczeniu na parterze budynku, ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej, którego wszystkie działy zlokalizowane zostaną na trzech kondygnacjach budynku oferując kompleksową obsługę klienta z zagwarantowanym wysokim odpowiednim (do problematyki i wagi załatwianych spraw petentów) standardem obsługi klienta. <p>Zakres rzeczowy przedsięwzięcia odnoszący się do rozbudowy i przebudowy budynku obejmować będzie prace budowlane tak odnoszące się do samego budynku (min. jego kompleksową termomodernizację, adaptację pomieszczeń do potrzeb zdefiniowanych stref funkcjonalnych), jego dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych (budowa windy osobowej oraz odpowiednia przebudowa ciągów komunikacyjnych) oraz zagospodarowanie terenu.</p>
Lokalizacja	Prudnik, ul. Traugutta
Szacowana wartość	3 900 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	<p>Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania:</p> <p>15% środki budżetowe Gminy Prudnik,</p> <p>85% środki RPO WO 2014-2020.</p>
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Funkcjonujący obiekt będący nową siedzibą Ośrodka Pomocy Społecznej, Domu Dziennego Pobytu dla seniorów jak również Dzielnicowego Centrum Aktywności Obywatelskiej oraz wsparcia przedsiębiorczości, który poprawi warunki i jakości świadczenia usług społecznych oraz pozytywnie wpłynie na rozwój aktywności mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Sposób oceny:</p>

	<p>1. Decyzja pozwolenia na użytkowanie obiektu przy ul. Traugutta w Prudniku.</p> <p>2. Sprawozdania roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.</p>
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p>2.2. Przystosowanie / adaptacja obiektów zdegradowanych / zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych.</p> <p>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</p> <p>2.5. Zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.</p> <p><u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u></p> <p>4.1. Poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p> <p>4.2. Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększania efektywności energetycznej.</p> <p><u>5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.</u></p> <p>5.1. Działania i inicjatywy związane ze wzrostem aktywizacji zawodowej mieszkańców.</p> <p>5.2. Tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działań z zakresie wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p>

Tabela 80: Przedsięwzięcie nr 4

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Przebudowa budynku byłej specjalnej szkole podstawowej przy ul. Mickiewicza w Prudniku na mieszkania oraz biura Prudnickiego TBS Sp. z o.o.”
Podmiot realizujący	Prudnickie TBS Sp. z o.o.
Zakres rzeczowy	<p>Przedsięwzięcie dotyczyć będzie przebudowy budynku byłej specjalnej szkoły podstawowej zlokalizowanej przy ul. Mickiewicza na budynek wielorodzinny mieszkalno-usługowy (z niezależnym od siebie dostępem do strefy mieszkalnej jak i usługowej).</p> <p>Na parterze budynku zlokalizowane będą biura Spółki natomiast na I i II piętrze znajdować będzie się osiem dwu i trzypokojowych mieszkań po cztery na każdym piętrze (o powierzchni od 45 do 69 m²).</p> <p>W wynajmie lokali mieszkalnych preferowane będą rodziny posiadające dzieci a szacowana liczba osób zamieszkujących osiem lokali użytkowych wyniesie 33 osoby.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmując swoim zakresem również zagospodarowanie terenu pozytywnie wpłynie na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców obszaru objętego Programem Rewitalizacji.</p>
Lokalizacja	Prudnik, ul. Mickiewicza
Szacowana wartość	1 793 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania:

	<p>40 % środki własne Spółki,</p> <p>50% preferencyjny kredyt Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowego programu wspierania budownictwa mieszkaniowego,</p> <p>10 % środki przyszłych najemców mieszkań.</p>
<p>Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny</p>	<p>Rezultaty:</p> <p>Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców oraz poprawa jakości i warunków świadczenia usług poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osiem oddanych do użytku nowych lokali mieszkalnych. 2. Funkcjonujący obiekt będący nową siedzibą Prudnickiego TBS Sp. z o.o. <p>Sposób oceny:</p> <p>Informacja roczna z działalności Prudnickiego TBS Sp. z o.o. przedkładana Radzie Miejskiej.</p>
<p>Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych</p>	<p><u>1. Rozwój komunikacji przestrzennej.</u></p> <p>1.1. Funkcjonalne połączenie obszaru rewitalizacji z resztą miasta.</p> <p>1.4. Zagospodarowanie atrakcyjnej przestrzeni publicznej.</p> <p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p>2.2. Przystosowanie / adaptacja obiektów zdegradowanych / zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych.</p> <p>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</p> <p>2.5. Zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.</p> <p><u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u></p> <p>4.2. Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększania efektywności energetycznej.</p>

Tabela 81: Przedsięwzięcie nr 5

<p>Nazwa przedsięwzięcia/projektu</p>	<p>„Rozwój oferty kulturowej miasta - reaktywacja kina w Prudniku”</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Prudnik oraz Prudnicki Ośrodek Kultury i Biblioteki Publicznej</p>
<p>Zakres rzeczowy</p>	<p>Przedsięwzięcie polegać będzie na przebudowie dawnej sali widowiskowej Prudnickiego Ośrodka Kultury zlokalizowanej w Prudniku przy ul. Mickiewicza 1 i uruchomieniu nowoczesnego, cyfrowego kina.</p> <p>Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmować będzie prace remontowo budowlane związane z przebudową dawnej sali widowiskowej do nowej funkcji jak również zakup niezbędnej aparatury kinowej oraz wyposażenia (system nagłośnienia, ekran, projektor, fotele).</p> <p>Działalność reaktywowanego kina nie zostanie ograniczona jedynie do jego komercyjnej strony ale też również spełniać będzie funkcję kulturotwórczą poprzez oferowanie lokalnej społeczności nowych inicjatyw związanych z X muzą takich jak: tematyczne festiwale filmowe, przeglądy, retrospektywy czy też z uruchomienie</p>

	programu edukacji filmowej dzieci (powołanie Dziecięcej Akademii Filmowej) oraz dorosłych (Dyskusyjny Klub Filmowy).
Lokalizacja	Prudnik, ul. Mickiewicza
Szacowana wartość	1 569 535,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania: 90% środki budżetowe Gminy Prudnik, 10% środki Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej.
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	Rezultaty: Uruchomienie na bazie zdegradowanego obiektu nowej placówki kulturalnej, która wykorzystywana będzie jako narzędzie integracji międzypokoleniowej. Sposób oceny: Sprawozdania roczne z działalności Prudnickiego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej.
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u> 2.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców. 2.2. Przystosowanie / adaptacja obiektów zdegradowanych / zaniedbanych do pełnienia funkcji społecznych. 2.3. Wspieranie działalności podmiotów działających w sferze społecznej. 2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców. <u>3. Rozwój komunikacji międzypokoleniowej.</u> 3.1. Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji. 3.2. Rozwój najmłodszych mieszkańców. <u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u> 4.1. Poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji. 4.2. Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększania efektywności energetycznej.

Tabela 82: Przedsięwzięcie nr 6

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	„Organizacja imprez i spotkań z zakresu kultury promujących czytelnictwo oraz kulturę słowa”
Podmiot realizujący	Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Prudniku
Zakres rzeczowy	Organizacja rokrocznie cyklicznych imprez dedykowanych głównie młodemu pokoleniu zagrożonemu marginalizacją (istotne znaczenie ma fakt, iż siedziba Biblioteki zlokalizowana jest na obszarze objętym niniejszym Programem

	<p>Rewitalizacji).</p> <p>Pakiet imprez obejmować będzie w skali roku (przez okres realizacji Programu) organizację min. następujących imprez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lekcje i warsztaty dla uczniów (min. 20 lekcji w roku); ✓ Akademia Wiedzy Wszelakiej (min. 10 wykładów w roku); ✓ spotkania autorskie (min. 2 wykłady w roku).
Lokalizacja	Prudnik, ul. Mickiewicza
Szacowana wartość	80 000,00 zł (tj 10 000,00 zł/rok w okresie 2016-2023)
Przewidywane źródła finansowania	<p>Przewidywany udział w finansowaniu zadania wg poszczególnych źródeł finansowania:</p> <p>100% środki Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Prudniku.</p>
Prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Wzrost aktywności społecznej oraz aktywizacji międzypokoleniowej mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji poprzez uczestnictwo w imprezach organizowanych przez podmiot realizujący przedsięwzięcie.</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Sprawozdania roczne z działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Prudniku.</p>
Spójność z celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych	<p><u>2. Rozwój komunikacji społecznej.</u></p> <p>2.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców.</p> <p>2.4. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.</p> <p><u>3. Rozwój komunikacji międzypokoleniowej.</u></p> <p>3.1 Integracja międzypokoleniowa mieszkańców na obszarze rewitalizacji</p> <p>3.2. Rozwój najmłodszych mieszkańców.</p> <p><u>4. Rozwój komunikacji przyszłości.</u></p> <p>4.1. Poprawa jakości i warunków świadczenia usług społecznych, rozwoju kultury oraz aktywności fizycznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.</p> <p>4.2. Działania na rzecz niskoemisyjnej gospodarki oraz zwiększania efektywności energetycznej.</p>

8. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI MIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI REWITALIZACYJNYMI ORAZ POMIĘDZY DZIAŁANAMI RÓŻNYCH PODMIOTÓW I FUNDUSZY NA OBSZARZE OBJĘTYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, które mogą być współfinansowane tak ze środków EFRR, publicznych jak również prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno -funkcjonalnego, lub technicznego, lub środowiskowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowej interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

Komplementarność polega na uzupełnianiu się projektów i zapobieganiu ich powielaniu, dzięki czemu efekty podejmowanych działań będą wzmocnione, a środki wydatkowane będą bardziej racjonalnie.

8.1. Komplementarność przestrzenna.

Planowane do realizacji działania (projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne) dotyczą jednego obszaru rewitalizacji tj podobszaru miast nr 6, którego granice zewnętrzne wyznaczają ulice: Armii Krajowej, Gimnazjalna, Mickiewicza, Szkolna, Młyńska (wraz z ulicą Traugutta znajdującą się wewnątrz obszaru).

Planowane działania związane są z ich koncentracją przestrzenną w obrębie w/w obszaru, który charakteryzuje się największym nasileniem negatywnych zjawisk społecznych oraz przestrzenno-funkcjonalnych, co pozwoli na kompleksową rewitalizację tegoż obszaru miasta Prudnika.

Między projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zachodzi natomiast efekt synergii, gdyż wszystkie realizowane w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia projekty dotyczą działań w przestrzeni publicznych zlokalizowanych na zdefiniowanym obszarze rewitalizacji, którego konsekwencją będzie nie tylko poprawa jakości tej przestrzeni, ale również aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, szerzenie kultury i historii, rozwijanie wśród dzieci kompetencji kluczowych.

Planowane do realizacji projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie będą skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary i nie będą prowadziły do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna czy też wykluczenie jakichkolwiek grup społecznych.

8.2. Komplementarność problemowa.

Między poszczególnymi projektami i przedsięwzięciami zachodzić będzie szereg zależności, które można scharakteryzować w odniesieniu do poszczególnych zdefiniowanych celów rewitalizacji co powoduje, iż „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” będzie oddziaływał na

obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym, środowiskowym) i przeciwdziałać będzie fragmentacji działań.

Komplementarność problemową w kontekście zdefiniowanych celów rewitalizacji oraz projektów i przedsięwzięć, gdzie każdy z planowanych projektów do realizacji wpływa na realizację co najmniej dwóch celów rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 80: Komplementarność problemowa projektów w kontekście zdefiniowanych celów rewitalizacji.

Projekt / przedsięwzięcie	Cel rewitalizacji*				
	1	2	3	4	5
IV etap rewitalizacji infrastruktury technicznej miasta Prudnika.	x		x	x	
Utworzenie Domu Pobytu Dziennego dla seniorów		x	x	x	
„Spójrz inaczej”		x	x		
Kształtowanie właściwych postaw dzieci ze środowisk zagrożonych marginalizacją		x	x		
Trzeźwość jest wyborem nie przymusem		x	x		
Dzielnicowe Centrum Aktywności Obywatelskiej oraz wsparcia przedsiębiorczości		x	x		x
Wielofunkcyjne centrum wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi		x	x		
Stworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Prudniku.	x	x	x	x	
Rewitalizacja Domu Pomocy Społecznej w Prudniku		x	x	x	
Modernizacja zasobów mieszkaniowych Gminy Prudnik		x		x	x
Modernizacja budynków mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych administrowanych przez Prudnickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.		x		x	x
Rozbudowa i przebudowa budynku po byłej szkole podstawowej przy ul. Traugutta w Prudniku wraz ze zmianą sposobu jego użytkowania.		x		x	x
Przebudowa budynku byłej specjalnej szkole podstawowej przy ul. Mickiewicza w Prudniku na mieszkania oraz biura Prudnickiego TBS Sp. z o.o.	x	x		x	
Rozwój oferty kulturowej miasta - reaktywacja kina w Prudniku		x	x	x	
Organizacja imprez i spotkań z zakresu kultury promujących czytelnictwo oraz kulturę słowa.		x	x	x	

- *1. Rozwój komunikacji przestrzennej.
- 2. Rozwój komunikacji społecznej.
- 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej.
- 4. Rozwój komunikacji przyszłości.
- 5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.

8.3. Komplementarność proceduralno – instytucjonalna.

Komplementarność proceduralno -instytucjonalną zapewni system zarządzania programem rewitalizacji, który szczegółowo został opisany w rozdziale 10 w którym zdefiniowano zasady realizacji zasady partnerstwa i partycypacji, w którym wiodącą rolę będzie pełnił powołany przez Burmistrza Prudnika Pełnomocnik ds. Rewitalizacji.

8.4. Komplementarność międzyokresowa.

Istotnym aspektem procesu rewitalizacji miasta Prudnika jest prowadzenie działań rewitalizacyjnych w sposób ciągły i spójny, zapewniający trwałość realizowanych przedsięwzięć, co stanowi wyraz komplementarności międzyokresowej.

Działania rewitalizacyjne zrealizowane w okresie 2007-2013, zgodnie z ww. zasadą komplementarności międzyokresowej będą kontynuowane i uzupełniane realizacją projektów komplementarnych, współfinansowanych m.in. w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

Proces rewitalizacji, zaplanowany w ramach niniejszego dokumentu, jest kontynuacją projektów zrealizowanych w Prudniku, dla których ramy wyznaczał Program Rewitalizacji Miasta Prudnika na lata 2009-2015.

- „III etap rewitalizacji infrastruktury śródmieścia Prudnika” zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2007-2013 – działanie “Rewitalizacja obszarów miejskich”.
- „Stworzenie Regionalnego Inkubatora Przedsiębiorczości w Prudniku” zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2007-2013 – działanie “Wsparcie instytucji otoczenia biznesu”.
- „Przebudowa z rozbudową gminnego targowiska w Prudniku” zrealizowany w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.
- „Stworzenie bazy materialnej rozwoju ponadlokalnej oferty kulturowej-przebudowa renesansowej rezydencji Hermanna Frankla” zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2007-2013 – działanie 5.3. „Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego”.
- „Stworzenie regionalnej bazy turystyczno-noclegowej przedgórza „Gór Opawskich” zrealizowany w ramach poddziałania 1.4.2 „Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny” Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Opolskiego 2007-2013”

- „Dziedzictwo przyrodnicze miast Prudnik i Bruntal nowym transgranicznym produktem turystycznym” zrealizowany w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013, oś priorytetowa 2 „Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki”, dziedzina wsparcia 2.2 „Wspieranie rozwoju turystyki”.
- „Stworzenie transgranicznej bazy materialnej ochrony tkackich tradycji kulturowych Prudnika i Krnova” w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej 2007-2013 Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska, oś priorytetowa 2 „Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki”, dziedzina wsparcia 2.2 „Wspieranie rozwoju turystyki”

Proces rewitalizacji, zaplanowany w ramach niniejszego dokumentu będzie ponadto dwóch kontynuacją projektów zrealizowanych przed rokiem 2007 w Prudniku a mianowicie:

- ✓ Rewitalizacja infrastruktury śródmieścia Prudnika - etap I ulice: Tkacka, Sobieskiego, Batorego” w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006, Działanie 3.3. „Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne”, Poddziałanie 3.3.1. „Rewitalizacja obszarów miejskich”.
- ✓ „II etap rewitalizacji infrastruktury śródmieścia Prudnika – ulice: Plac Zamkowy, K. Jadwigi, Damrota” w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006, Działanie 3.3. „Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne”, Poddziałanie 3.3.1. „Rewitalizacja obszarów miejskich”.

8.5. Komplementarność źródeł finansowania.

Finansowanie działań przewidzianych do realizacji w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” będzie pochodzić ze źródeł dedykowanych częściowo lub w całości celom rewitalizacji i są to:

- ✓ Fundusze strukturalne Unii Europejskiej dostępne w ramach Programów Operacyjnych (w szczególności Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020),
- ✓ Fundusze publiczne krajowe – istniejące instrumenty i źródła oraz sukcesywnie tworzone nowe,
- ✓ Fundusze prywatne.

Powyższe źródła finansowania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wynikających z „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” opierają się na umiejętnym uzupełnieniu i połączeniu wsparcia ze środków UE z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.

Środki możliwe do pozyskania z programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych na realizację projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zawartych w niniejszym dokumencie) będą elementem zasad dodatkowości środków UE i łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania. W ten sposób w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do

2023 roku” nastąpi stymulacja endogenicznych zdolności inwestycyjnych Prudnika, która mieć będzie kluczowe znaczenie dla oczekiwanych pożądanym zmian zaplanowanych w Programie.

9. INDIKATYWNE RAMY FINANSOWE DLA LISTY PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW ORAZ POZOSTAŁYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.

9.1. Podstawowe projekty rewitalizacyjne.

Lp	Nazwa projektu	Cel	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana wartość	Termin realizacji	Źródła finansowania
1.	IV etap rewitalizacji infrastruktury technicznej miasta Prudnika.	1. Rozwój komunikacji przestrzennej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości.	Gmina Prudnik	7 033 250,00	2017-2019	30% środki Gminy Prudnik, 70% środki RPO WO 2014-2020
2.	Utworzenie Domu Pobytu Dziennego dla seniorów	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości.	Gmina Prudnik	2 100 000,00	2018-2023	100% środki Gminy Prudnik
3.	„Spójrz inaczej”	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej.	PSP nr 3 Prudnik	77 400,00	2016-2023	100% środki Gminy Prudnik
4.	Kształtowanie właściwych postaw dzieci ze środowisk zagrożonych marginalizacją	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej.	Gmina Prudnik	64 000,00	2016-2023	100% środki Gminy Prudnik
5.	Trzeźwość jest wyborem nie przymusem	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej.	SAPRA Prudnik	14 000,00	2016-2023	100% środki Gminy Prudnik
6.	Dzielnicowe Centrum Aktywności Obywatelskiej oraz wsparcia przedsiębiorczości	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej. 5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.	Gmina Prudnik, Agencja Promocji i Rozwoju Gminy Prudnik oraz Cech Rzemieślników i	36 000,00	2018-2023	100% środki Gminy Prudnik

			Przedsiębiorców			
7.	Wielofunkcyjne centrum wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej.	SAPRA Prudnik	70 000,00	2017-2023	100% środki Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
8.	Stworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Prudniku.	1. Rozwój komunikacji przestrzennej. 2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości.	Powiat Prudnicki	4 200 000,00	2017-2019	30% budżet Powiatu Prudnickiego 70% środki RPO WO 2014-2020
9.	Rewitalizacja Domu Pomocy Społecznej w Prudniku	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości.	Powiat Prudnicki	1 889 476,51	2017-2019	30% budżet Powiatu Prudnickiego 70% środki RPO WO 2014-2020
RAZEM				15 483 941,51		

9.2. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Lp	Nazwa projektu	Cel	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana wartość	Termin realizacji	Źródła finansowania
1.	Modernizacja zasobów mieszkaniowych Gminy Prudnik	2. Rozwój komunikacji społecznej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości. 5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.	Zarząd Budynków Komunalnych w Prudniku	1 725 000,00	2016-2023	100% środki Gminy Prudnik
2.	Modernizacja budynków mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych administrowanych przez Prudnickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	2. Rozwój komunikacji społecznej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości. 5. Rozwój komunikacji w sferze	Prudnickie TBS Sp. z o.o.	4 300 000,00	2017-2023	100% środki finansowe wspólnot mieszkaniowych w tym kredyty komercyjne

		przedsiębiorczości.				
3.	Rozbudowa i przebudowa budynku po byłej szkole podstawowej przy ul. Traugutta w Prudniku wraz ze zmianą sposobu jego użytkowania.	2. Rozwój komunikacji społecznej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości. 5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.	Gmina Prudnik	3 900 000,00	2017-2018	15% środki Gminy Prudnik, 85% środki RPO WO 2014-2020
4.	Przebudowa budynku byłej specjalnej szkoły podstawowej przy ul. Mickiewicza w Prudniku na mieszkania oraz biura Prudnickiego TBS Sp. z o.o.	1. Rozwój komunikacji przestrzennej. 2. Rozwój komunikacji społecznej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości.	Prudnickie TBS Sp. z o.o.	1 793 000,00	2018-2019	40 % środki własne Spółki, 50% kredyt BGK, 10 % środki najemców mieszkań.
5.	Rozwój oferty kulturowej miasta - reaktywacja kina w Prudniku	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości.	Gmina Prudnik oraz Prudnicki Ośrodek Kultury i Biblioteki Publicznej	1 569 535,00	2016-2017	90% środki Gminy Prudnik, 10% środki Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej
6.	Organizacja imprez i spotkań z zakresu kultury promujących czytelnictwo oraz kulturę słowa.	2. Rozwój komunikacji społecznej. 3. Rozwój komunikacji międzyepokowej. 4. Rozwój komunikacji przyszłości.	Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Prudniku	80 000,00	2016-2023	100% środki Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Prudniku
RAZEM				13 367 535,00		
				28 851 476,51		

9.3. Indykatywne ramy finansowe w kontekście celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do roku 2023.

Planowane do realizacji do roku 2023 podstawowe projekty oraz pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne dedykowane są osiągnięciu założonych celów zdefiniowanych w rozdziale 5, na realizację których planowane są następujące nakłady finansowe:

Cel 1. Rozwój komunikacji przestrzennej.

Łączny koszt wszystkich planowanych projektów oraz przedsięwzięć wpływających na osiągnięcie celu nr 1 : 13 029 250,00 zł.

Cel 2. Rozwój komunikacji społecznej.

Łączny koszt wszystkich planowanych projektów oraz przedsięwzięć wpływających na osiągnięcie celu nr 2 : 21 818 761,51 zł.

Cel 3. Rozwój komunikacji międzypokowej.

Łączny koszt wszystkich planowanych projektów oraz przedsięwzięć wpływających na osiągnięcie celu nr 3 : 17 133 476,51 zł.

Cel 4. Rozwój komunikacji przyszłości.

Łączny koszt wszystkich planowanych projektów oraz przedsięwzięć wpływających na osiągnięcie celu nr 4 : 28 590 261,51 zł.

Cel 5. Rozwój komunikacji w sferze przedsiębiorczości.

Łączny koszt wszystkich planowanych projektów oraz przedsięwzięć wpływających na osiągnięcie celu nr 5 : 9 961 000,00 zł.

10. MECHANIZMY WŁĄCZENIA INTERESARIUSZY NA TERENIE GMINY PRUDNIK W PROCES REWITALIZACJI.

Dla efektywności rewitalizacji konieczne jest silne i trwałe partnerstwo między różnymi podmiotami zaangażowanymi w prowadzenie procesu rewitalizacji, a szczególnie we wdrażanie i ocenę efektów programu rewitalizacji.

Partycypacja to jednym słowem udział, a partycypacja społeczna oznacza, iż dotyczy ona każdego członka zbiorowości jaką jest społeczeństwo. Badania partycypacji w życiu społeczno - politycznym tak na poziomie krajowym jak i lokalnym wykazują jej niski poziom. Potwierdzeniem powyższej tezy są chociażby wskaźniki frekwencji w wyborach parlamentarnych 25.10.2015 r.

W aspekcie socjologicznym partycypacja to relacja społeczna zmniejszająca dystans, brak równowagi pomiędzy podmiotami ulokowanymi w przestrzeni społecznej a decydentami. W praktyce partycypacja najczęściej przybiera formę jednostronną - zapewniającą udział szeroko rozumianego społeczeństwa w podejmowaniu decyzji. Ta forma może jednak prowadzić do utrwalania postawy roszczeniowej społeczeństwa, które będzie miało wyłącznie oczekiwania uzasadnione trudną sytuacją życiową.

Dlatego też partycypacja społeczna w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do roku 2023 nie odrzucając narzędzi komunikacji jednostronnej ma być w maksymalnie możliwym wymiarze wyrazem zasady partnerstwa, tj. mieć formę relacji dwustronnej, która umożliwi nie tylko

udział społeczeństwa w decydowaniu, ale również umożliwi decydom, lokalnym liderom, organizacjom pozarządowym wpływ na to w jaki sposób działają i jakie cele realizują beneficjenci końcowi.

Jedną z cech charakterystycznych procesu rewitalizacji jest jej wymiar społeczny, który w sposób bezpośredni dotyczy społeczeństwa. Kumulatywne nasilenie negatywnych zjawisk społecznych powoduje trwałe wykluczenie części społeczności lokalnej. Osoby te - beneficjenci końcowi procesu rewitalizacji – w szczególności powinny zostać zaangażowane na etapie planowania, wdrażania i oceny procesu rewitalizacji. Niemniej jednak wykluczeni najczęściej dotknięci są tzw. wyuczoną bezradnością, która przejawia się brakami w sferze zachowań społecznych, w szczególności przekonaniem o braku jakiegokolwiek realnego wpływu na bieg wydarzeń. Bierność tej grupy jest wynikiem deficytu motywacyjnego. W skrajnych przypadkach może się on przerodzić w deficyt emocjonalny, który może objawiać się stanami apatii, depresji, lęku, a nawet wrogości.

Niniejsze propozycje stanowią wstępny etap programowania procesu rewitalizacji, w ramach którego zostały wypracowane mechanizmy włączenia jak największej grupy społeczeństwa w dalszy proces programowania, a także wdrażania i oceny skutków realizacji.

10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.

Na etapie opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do roku 2023 udział społeczeństwa zapewniony został poprzez następujące działania:

1. Narzędzia komunikacji ze sprzężeniem zwrotnym:

- ✓ spotkania konsultacyjne - przedmiotem spotkań było omówienie nowego podejścia do rewitalizacji w okresie 2014-2020, omówienie społecznego aspektu procesu rewitalizacji, a następnie prezentacja wyników analizy wskaźnikowej wraz z metodologią delimitacji obszarów rewitalizowanych; uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań, zgłaszania propozycji przedsięwzięć, wyrażania opinii. Zgodnie z ogłoszeniem, które przekazano społeczeństwu (poprzez publikację ogłoszenia w lokalnej prasie (Tygodniku Prudnickim, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Prudniku oraz poprzez ogłoszenie parafialne) w terminie 12.10 - 19.10.2016 (w godz. 7.15-15.15) prowadzone były konsultacje projektu dokumentu pt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”. Ponadto dwukrotnie w dniach 14.10.2016 oraz 18.10.2016 w godz. 16.00 – 18.00 zorganizowano w Prudnickim Ośrodku Kultury w Prudniku przy ul. Kościuszki 1 dodatkowe spotkania konsultacyjne dla osób, które nie mogły uczestniczyć w konsultacjach zorganizowanych w godzinach wcześniejszych.
- ✓ badanie ankietowe - zrealizowano badanie ankietowe z mieszkańcami. Na stronie Urzędu Miejskiego w Prudniku umieszczona została ankieta badawcza (zawierająca 6 pytań) celem określenia stopnia zgodności jej wyników z przyjętymi rozwiązaniami w projekcie dokumentu „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.
- ✓ zamieszczenie projektu dokumentu „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, z możliwością wniesienia do niego uwag za pomocą załączonego formularza.

2. Narzędzia komunikacji jednostronnej:

- ✓ ogłoszenie w lokalnej prasie – Tygodniku Prudnickim,
- ✓ ogłoszenia na portalu społecznościowym za pomocą oficjalnego profilu Gminy Prudnik, Agencji Promocji i Rozwoju Gminy Prudnik oraz Tygodnika Prudnickiego
- ✓ komunikaty i informacje zawarte na stronie internetowej miasta Prudnika.

10.2. Wnioski z przeprowadzonej procedury uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.

1. Spotkania konsultacyjne.

Spotkania konsultacyjne dot. projektu dokumentu pt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” przeprowadzone zostały w terminie 12.10 – 19.10.2016 r. (w godz. 7.15-15.15 w siedzibie Urzędu Miejskiego) oraz dwukrotnie tj w dniu 14.10.2016 r. oraz w dniu 18.10.2016 r. w godz. 16.00 – 18.00 w Prudnickim Ośrodku Kultury w Prudniku przy ul. Kościuszki 1.

Informacja o terminach oraz miejscach prowadzonych spotkań konsultacyjnych przekazana została społeczeństwu za pośrednictwem stosownych ogłoszeń:

- w lokalnej prasie tj „Tygodniku Prudnickim”,
- na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego,
- na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego,
- na portalu społecznościowym (profile Gminy Prudnik, Regionalnego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz Tygodnika Prudnickiego).

Projekt dokumentu pt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” upubliczniony był poprzez zamieszczenie jego pełnej opiniowanej wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Miejskiego jak również dostępny był w wersji drukowanej w miejscu przeprowadzanych spotkań konsultacyjnych.

W spotkaniach konsultacyjnych zorganizowanych w godzinach 16.00 – 18.00 w Prudnickim Ośrodku Kultury w Prudniku przy ul. Kościuszki udział – oprócz osób wyznaczonych Zarządzeniem Burmistrza do ich przeprowadzenia – uczestniczyło łącznie 6 osób (tj 1 osoba w dniu 14.10.2016 r. oraz 5 osób w dniu 18.10.2016 r.), które swoją obecność potwierdziły podpisem na liście osób uczestniczących w konsultacjach.

W trakcie w/w spotkań przedmiotem zainteresowań osób biorących udział w spotkaniach konsultacyjnych były kwestie:

a) charakteru dokumentu, jego zawartości merytorycznej i formalnych uwarunkowań (tj kwestie poruszone przez jedyną osobę uczestniczącą w spotkaniu w dniu 14.10.2016 r),

b) rozwiązań zawartych w dokumentacji technicznej projektu nr 1 pt „IV etap rewitalizacji infrastruktury technicznej miasta Prudnika” zawartego w rozdziale 6 niniejszego programu tj „Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych” (tj kwestie poruszone przez 2 osoby uczestniczące w spotkaniu w dniu 18.10.2016 r),

c) współpracy środowisk młodzieżowych z administracją samorządową oraz możliwości uruchomienia na terenie Gminy strzelnicy z której mogłaby korzystać lokalna Jednostka Strzelecka (tę kwestię poruszały kolejne 2 osoby uczestniczące w spotkaniu w dniu 18.10.2016 r),

d) możliwości uzupełnienia (w terminie trwania konsultacji) projektu dokumentu o propozycje nowych projektów , które mogłyby zostać zrealizowane na wyznaczony obszarze rewitalizacji (kwestia poruszona przez 1 osobę uczestniczącą w spotkaniu w dniu 18.10.2016 r).

Osoby uczestniczące w spotkaniach konsultacyjnych w dniu 14.10.2016 r. oraz w dniu 18.10.2016 r. nie złożyły żadnych pisemnych wniosków bądź propozycji zmian do projektu dokumentu „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

W trakcie natomiast prowadzonych konsultacji w siedzibie Urzędu Miejskiego w Prudniku w terminie 12.10 – 19.10.2016 r. w godz. 7.15 -15.15 nie zgłosiła się żadna osoba zainteresowana konsultowanym projektem dokumentu.

2. Badanie ankietowe.

Na stronie Urzędu Miejskiego w Prudniku w terminie prowadzonych konsultacji społecznych tj w okresie 12.10 – 19.10.2016 r umieszczona była ankieta badawcza, której zasadniczym celem było poznanie opinii społeczności lokalnej, jej priorytetów w kontekście przyjętych rozwiązań w dokumencie pt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Wyniki zbiorcze wypełnionych 26 ankiet odnoszące się do poszczególnych pytań zawartych w ankiecie przedstawiają się następująco:

Pytanie nr 1.

Jakie problemy społeczne wg Państwa winny zostać rozwiązane w procesie rewitalizacji na wskazanym obszarze ?

Odpowiedź	Procent udzielonych odpowiedzi
przestępczość, chuligaństwo	15,4
uzależnienia (narkomania alkoholizm)	11,5
przemoc w rodzinie	0,0
bezrobocie	30,8
ubóstwo, bieda	7,7
brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy zamieszkania	15,4
zła sytuacja mieszkaniowa	3,8
złe warunki życia emerytów i osób niepełnosprawnych	0,0
niedobór organizacji pomagających w znalezieniu pracy (przekwalifikowanie, szkolenia)	0,0
słaba samoorganizacja społeczna i współpraca między mieszkańcami a władzami publicznymi	11,5
niski poziom przedsiębiorczości	3,8

Pytanie nr 2.

Jakie Państwa zdaniem problemy funkcjonalno-przestrzenne powinny być rozwiązane w procesie rewitalizacji na wskazanym obszarze ?

Odpowiedź	Procent udzielonych odpowiedzi
brak lub niska jakość usług podstawowych	3,8
zły stan infrastruktury wokół budynków mieszkalnych	15,4
niski poziom obsługi komunikacyjnej terenu	7,7
niska estetyka przestrzeni	46,2
brak miejsc rekreacyjnych	19,2
słaba samoorganizacja społeczna i współpraca pomiędzy mieszkańcami a władzami publicznymi	7,7

Pytanie nr 3.

Jakie Państwa zdaniem problemy środowiskowe powinny być rozwiązane w procesie rewitalizacji na wskazanym obszarze ?

Odpowiedź	Procent udzielonych odpowiedzi
zanieczyszczenie powietrza z kotłowni lokalnych	88,5
zanieczyszczenie gleby	3,8
hałas	7,7

Pytanie nr 4.

Czy w procesie rewitalizacji wskazanego obszaru wskazanym jest lokalizowanie na nim działalności usługowej lub handlowej ?

Odpowiedź	Procent udzielonych odpowiedzi
tak	70,4
nie	14,8
nie mam zdania	14,8

Pytanie nr 5.

Jakie Państwa zdaniem najważniejsze cele powinny zostać osiągnięte w wyniku procesu rewitalizacji ?

Odpowiedź	Procent udzielonych odpowiedzi
eliminacja patologii społecznych	11,5
podniesienie standardu życia mieszkańców	7,7
poprawa ładu przestrzennego i estetyki obszaru	73,1
rozwój usług podstawowych	0,0
aktywizacja gospodarcza mieszkańców	7,7

Pytanie nr 6.

Który Państwa zdaniem z przedstawionych poniżej problemów powinien być realizowany w pierwszej kolejności ?

Odpowiedź	Procent udzielonych odpowiedzi
społeczny	42,3
funkcjonalno – przestrzenny	23,1
środowiskowy	3,8
związany z poziomem życia oraz warunkami zamieszkania	30,8

Podsumowanie wyników ankiet pozwala na sformułowanie poniższych wniosków zgodnie z którymi zdaniem osób ankietowanych:

- ✓ w procesie rewitalizacji na wskazanym obszarze winny zostać rozwiązane problemy społeczne związane z bezrobociem (30,8% odpowiedzi), brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy zamieszkania oraz przestępczość i chuligaństwo (po 15,4% odpowiedzi)
- ✓ w procesie rewitalizacji na na wskazanym obszarze winny zostać rozwiązane problemy funkcjonalno – przestrzenne dotyczące niskiej estetyki przestrzeni (46,2% odpowiedzi) oraz złego stanu infrastruktury wokół budynków mieszkalnych,
- ✓ w procesie rewitalizacji na na wskazanym obszarze winny zostać rozwiązane problemy środowiskowe związane z zanieczyszczeniem powietrza z kotłowni lokalnych (88,5% odpowiedzi),
- ✓ wskazanym jest lokalizowanie działalności usługowej lub handlowej na wskazanym obszarze (70,4% odpowiedzi),
- ✓ najważniejszym celem jaki winien zostać osiągnięty w wyniku procesu rewitalizacji jest poprawa ładu przestrzennego i estetyki obszaru (73,1% odpowiedzi),

- ✓ problem jaki powinien zostać rozwiązany w pierwszej kolejności to problem społeczny (42,3% odpowiedzi) oraz związany z poziomem życia i warunkami zamieszkania (30,8%).

3. Uwagi zgłoszone do projektu dokumentu „Lokalny Program rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” .

Projekt dokumentu pt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” został upubliczniony na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Prudniku w dniu 12.10.2016 wraz z formularzem na którym zainteresowani mogli wnieść uwagi zawierające uzasadnienie proponowanych zmian w treści dokumentu.

Konsekwencją upublicznienia projektu dokumentu pt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” oraz możliwości zgłaszania do niego uwag były trzy wnioski złożone przez: Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Prudniku, Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie - „Alternatywa” - SAPRA oraz Powiat Prudnicki.

Pismem nr ZSP2.0701.53.2016 z dnia 2016-10-14 Dyrektor Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 2 wyraziła chęć włączenia się Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 (będącej częścią Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 2) w realizację „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Wnioskując o włączenie Dyrektor wskazała za fakt, iż Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 zlokalizowana jest na obszarze, który objęty będzie w/w programem oraz na charakter podejmowanych przez szkołę działań proponując włączenie do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” projektu pt „Realizacja Programu Profilaktycznego „Spójrz inaczej”” przekazując jednocześnie jego szczegółowy opis w formie identycznej jak inne projekty zawarte w opiniowanej wersji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Podzielając wyrażoną przez Dyrektor Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 2 opinię, iż planowane do realizacji działania w ramach proponowanego projektu wykazują wysoką korelację ze zdefiniowanymi celami „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” podjęto decyzję o włączeniu projektu pt „Realizacja Programu Profilaktycznego „Spójrz inaczej”” do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” włączając go – jako projekt nr 3 – do rozdziału nr 6 niniejszego programu tj „Listy planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych”.

Pismem z dnia 17.10.2016 Prezes Stowarzyszenia Aktywnej Pomocy Rodzinie - „Alternatywa” - SAPRA wyraził chęć włączenia się Stowarzyszenia w realizację „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Wnioskując o włączenie Prezes Stowarzyszenia poinformowała, iż „Stowarzyszenie planuje realizację projektu „Trzeźwość jest wyborem nie przymusem”, który z racji planowanych w nim działań stanowić może narzędzie służące osiągnięciu zdefiniowanych celów w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku””. Jednocześnie wraz z w/w pismem Prezes Stowarzyszenia przekazała opis projektu pt „Trzeźwość jest wyborem nie przymusem”.

Podzielając wyrażoną przez Prezesa Stowarzyszenia Aktywnej Pomocy Rodzinie - „Alternatywa” - SAPRA powyższą opinię, podjęto decyzję o włączeniu projektu pt „Trzeźwość jest wyborem nie przymusem” do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” włączając go – jako projekt nr 5 – do rozdziału nr 6 niniejszego programu tj „Listy planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych”.

W dniu 19 października 2016 r. Powiat Prudnicki drogą elektroniczną (na adres podany w formularzu do składania uwag) przekazał formularz uwag i propozycji zamian do projektu dokumentu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” zawierający wniosek dotyczący włączenia pięciu projektów do w/w dokumentu.

W wyniku przeprowadzonej analizy podjęto decyzję o włączeniu dwóch projektów wnioskowanych przez Powiat Prudnicki a mianowicie projektu pt „Stworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Prudniku” oraz projektu pt „Rewitalizacja Domu Pomocy Społecznej w Prudniku” włączając je – jako projekty nr 8 oraz 9 – do rozdziału nr 6 niniejszego programu tj „Listy planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych”.

W odniesieniu do pozostałych propozycji trzech Powiatu Prudnickiego planowanych do realizacji przez Powiat Prudnicki poza obszarem zdegradowanym i obszarem rewitalizacji podjęto decyzję negatywną i nie włączono ich do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

10.3. Procedura uspołecznienia na etapie wdrażania programu rewitalizacji.

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko jednostka samorządu terytorialnego, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji, powinna informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szansę wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Podczas realizacji procesu konsultacji społecznych na etapie wdrażania programu rewitalizacji, Gmina Prudnik stosować będzie następujące zasady partycypacji :

- ✓ dwustronny przepływ informacji,
- ✓ rzetelne diagnozowanie i prezentowanie informacji,
- ✓ angażowanie społeczności na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych,
- ✓ wieloetapowość i wieloaspektowość konsultacji społecznych.

W trakcie wdrażania rewitalizacji wykorzystywane zostaną poniższe bierne i czynne formy konsultacji społecznych:

- Formy bierne, a więc takie, w których prowadzona komunikacja jest jednokierunkowa to m.in. spoty telewizyjne w Prudnickim Telewizyjnym Kurierze Informacyjnym, ogłoszenia w lokalnej prasie – Tygodnik Prudnicki, Prudnik24, komunikaty i informacje zawarte na stronie internetowej miasta Prudnika. Komunikacja jednokierunkowa będzie miała głównie charakter informacyjny.
- Formy czynne, tzn. komunikacja dwukierunkowa, przyjmą charakter informacyjno-konsultacyjny i prowadzone będą w sposób dedykowany.

Proces uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji realizowany będzie wśród interesariuszy programu rewitalizacji, a więc tych podmiotów (osób fizycznych i prawnych), na które rezultaty będą miały wpływ.

W ramach procesu następować będzie komunikacja jedno - i dwukierunkowa z zespołami i osobami zarówno bezpośrednio biorącymi udział w projektach rewitalizacji, jak również pośrednio

powiązanymi z działaniami rewitalizacyjnymi.

Uspołecznienie będzie prowadzone w sposób bezpośredni, przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi i kanałów komunikacji. Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu uspołecznienia zostaną szczegółowo zweryfikowane po zapoznaniu się z oczekiwaniami, potrzebami i możliwościami uczestników procesu, w tym zdefiniowanych beneficjentów poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

11. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI.

Proces wdrażania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” jest przedsięwzięciem złożonym wymagającym odpowiedniego przygotowania informacyjnego oraz stałej komunikacji z otoczeniem.

Efektywny proces wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji wymaga wspólnych wysiłków wielu instytucji, organizacji i osób. Mechanizmy współdziałania w ramach wdrażania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” zostały szczegółowo opisane w poprzednim rozdziale dotyczącym realizacji zasady partnerstwa i partycypacji społecznej.

Przyjęcie oraz ewentualne aktualizacje niniejszego dokumentu będą odbywać się w drodze Uchwały Rady Miejskiej.

W celu właściwego wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Burmistrz Prudnika powoła Pełnomocnika ds. Rewitalizacji.

Pełnomocnik współpracując z wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w realizacji przedsięwzięć zawartych w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” pełnił będzie funkcję koordynatora wdrażania LPR.

Do zadań Pełnomocnika należeć będzie m. in.:

- ✓ monitoring „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”,
- ✓ koordynacja aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”,
- ✓ komunikowanie się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”,
- ✓ organizacja forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji
- ✓ promowanie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Z uwagi na wieloaspektowy charakter „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”, w procesie jego wdrażania uczestniczyć będzie wiele podmiotów. Niezwykle ważne jest, aby wszystkie zainteresowane podmioty wykazywały maksymalne zaangażowanie w realizację założeń Programu Rewitalizacji, które umożliwią osiągnięcie założonych w nim celów.

Uczestnikami procesu rewitalizacji Miasta Prudnika będą następujące podmioty (z uwagi na charakter dokumentu nie jest to katalog zamknięty):

- ✓ Urząd Miejski;
- ✓ Powiat Prudnicki;

- ✓ organizacje pozarządowe;
- ✓ podmioty gospodarcze;
- ✓ mieszkańcy Prudnika;
- ✓ właściciele nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji;
- ✓ wspólnoty mieszkaniowe;
- ✓ Zarząd Budynków Komunalnych;
- ✓ Prudnickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.;
- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej;
- ✓ Prudnicki Ośrodek Kultury i Biblioteki Publicznej;
- ✓ Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Prudniku;
- ✓ Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie Alternatywa w Prudniku;
- ✓ Agencja Promocji i Rozwoju Gminy Prudnik;
- ✓ Komenda Powiatowa Policji w Prudniku;
- ✓ podmioty świadczące usługi z zakresu edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych.

Za wdrażanie poszczególnych projektów odpowiedzialne będą podmioty zaangażowane w ich realizację wskazane w poniższych rozdziałach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”:

6. Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

7. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Natomiast w przypadku projektów własnych miasta, przygotowanie i wdrożenie projektu spoczywać będzie na pracownikach odpowiednich komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Prudniku.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji przyjęta zostanie zasada partnerstwa, czyli współpracy poszczególnych aktorów rozwoju (wskazanych powyżej), oraz zasada partycypacji społecznej, zakładająca prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie wdrażania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju miasta, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno - gospodarczych w gminie, które są

rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,

- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno - gospodarczym,
- tworzenia warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

System wdrażania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” obejmować będzie następujące działania związane z rewitalizacją:

1. Uchwalenie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” przez Radę Miejską w Prudniku na wniosek Burmistrza Prudnika.

2. Wprowadzenie projektów lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w programie rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tegoż programu, do wieloletniej prognozy finansowej gminy w formie uchwały Rady Miejskiej w Prudniku na wniosek Burmistrza Prudnika.

3. Powołanie Pełnomocnika ds. Rewitalizacji przez Burmistrza Prudnika.

4. Opracowywanie przez podmioty zaangażowane w realizację poszczególnych projektów zawartych w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” ich dokumentacji technicznej, kosztorysów oraz uzyskiwanie wszelkich niezbędnych pozwoleń.

5. Opracowanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych oraz niezbędnych załączników w przypadku aplikacji przez podmioty zaangażowane w realizację poszczególnych projektów zawartych w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” o ich dofinansowanie ze środków zewnętrznych.

6. W przypadku uzyskania dofinansowania składanie, realizacja i rozliczenie poszczególnych projektów przez podmioty zaangażowane w realizację poszczególnych projektów.

7. Opracowanie przez Pełnomocnika ds. Rewitalizacji w terminie do końca I kwartału za rok poprzedni sprawozdania zawierającego oceny: aktualności i stopnia realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

8. Akceptacja przez Burmistrza Prudnika w/w sprawozdania lub wskazanie na konieczność jego korekty. W tym przypadku korekta sprawozdania przez Pełnomocnika a następnie jego akceptacja.

9. Prezentacja sprawozdania na posiedzeniu Rady Miejskiej w Prudniku oraz zamieszczenie sprawozdania w Biuletynie Informacji Publicznej.

10. W przypadku stwierdzenia, że „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” wymaga zmiany Burmistrz występuje z wnioskiem do Rady Miejskiej w Prudniku o jego zmianę.

11. Rada Miejska w Prudniku swoją uchwałą akceptuje zmieniony „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

12. Uzupełnienie i rozszerzanie programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez obecnych bądź nowych interesariuszy działających bądź wyrażających deklarację podjęcia działań na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania gminy Prudnik prowadzi do podjęcia działań opisanych w pkt. 10.

13. Prowadzenie przez Pełnomocnika ds. Rewitalizacji :

- ✓ stałej komunikacji z mieszkańcami miasta nt. postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich efektów,

- ✓ zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez społeczność miasta uwag, opinii, wniosków.

Działania komunikacyjne realizowane będą przez Pełnomocnika ds. Rewitalizacji za pośrednictwem narzędzi komunikacyjnych miasta oraz lokalnych mediów.

14. Podjęcie przez Radę Miejską w Prudniku uchwały uchylającą uchwały w sprawie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” w całości albo w części, w przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji programu rewitalizacji, osiągnięcia celów w nim zawartych.

12. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ I SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany przez powołanego Pełnomocnika ds. Rewitalizacji i przybierać będzie formę sprawozdań (akceptowanych przez Burmistrza Prudnika oraz prezentowanych Radzie Miejskiej w Prudniku według procedury szczegółowo opisanej w rozdziale nr 11), które odnosząc się do postępów wdrażania Programu będą opracowywane cyklicznie raz w roku (do końca I-go kwartału za rok poprzedni) oraz po jego zakończeniu (sprawozdanie końcowe).

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji będą:

- cele wytyczone w programie,
- poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Sprawozdanie roczne składane Burmistrzowi (a w następnej kolejności Radzie Miejskiej w Prudniku) zawierać będą co najmniej następujące informacje:

- ✓ przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów,
- ✓ sposoby promocji projektów oraz
- ✓ przewidywane zagrożenia realizacji zaplanowanych działań rewitalizacyjnych.

Bieżący z kolei proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie prowadzony będzie jednocześnie na kilku płaszczyznach.

Tak skonstruowany monitoring dostarczy informacji dotyczących postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwi kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno ekonomicznych, jak i społecznych) jak również umożliwi bieżące sprawdzenie czy podjęte działania rewitalizacyjne przynoszą zamierzone efekty, czy założenia przyjęte w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” są trafne .

Jak wspomniano już wcześniej jednostką odpowiedzialną za prowadzenie monitoringu będzie Pełnomocnik ds. Rewitalizacji, który współpracować będzie z wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w realizację projektów i przedsięwzięć wpisującymi się w realizację zdefiniowanych kierunków działań procesów rewitalizacyjnych stanowiących z kolei narzędzie do osiągnięcia zdefiniowanych celów strategicznych a tym samym celu głównego „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

Ewaluacja „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” dotyczyć będzie realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno - gospodarczego.

Ewaluacja winna także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” rozwiązuje realne i zdiagnozowane problemy miasta i jego społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” skoncentruje się na realizacji poszczególnych elementów programu, przy czym kryteriami oceny zapisów będą:

- ✓ wskaźniki realizacji programu rewitalizacji (wskaźniki rezultatu),
- ✓ rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w programie),
- ✓ realizacja wizji (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań – czy i w jaki sposób „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”. a w szczególności poszczególne projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wpłyną na grupy docelowe, przyczyniając się do poprawy sytuacji na terenie gminy,
- ocena w trakcie realizacji zadań (projektów i przedsięwzięć) – odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte działania (projekty i przedsięwzięcia) zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji zadań – ocena długoterminowego wpływu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” na grupy docelowe, dająca odpowiedź na pytanie, czy efekty wynikły z jego zastosowania.

W odniesieniu do obszaru rewitalizacji miasta Prudnika określono 4 poniższe wskaźniki rezultatu (których pomiar będzie następował raz w roku) a mianowicie :

1. wskaźnik liczby mieszkańców,
2. wskaźnik liczby osób długotrwale bezrobotnych,
3. wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej,
4. wskaźnik liczby osób prowadzących działalność gospodarczą.

W stosunku do w/w wskaźników rezultatu określono ich oczekiwaną zmianę w roku 2023 tj. :

- ✓ wskaźnik nr 1 : zmiana lub zahamowanie negatywnego trendu spadku liczby mieszkańców (wg danych statystycznych),

- ✓ wskaźnik nr 2 : zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych (wg danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku),
- ✓ wskaźnik nr 3 : spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej (wg danych pozyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku),
- ✓ wskaźnik nr 4 : wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą (wg danych statystycznych oraz pozyskanych z Urzędu Miejskiego – punktu ewidencji gospodarczej).

13. DZIAŁANIA ZAPOBIEGAJĄCE EWENTUALNYM NEGATYWNYM WPŁYWOM NA ŚRODOWISKO PLANOWANYCH DO REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ.

Mając na względzie fakt, iż lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (rozdział 6) oraz pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (rozdział 7) zawiera zadania dotyczące remontów i termomodernizacji budynków niezbędnym jest podjęcie przez podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów i przedsięwzięć rozwiązań mających na celu:

- ✓ zapobiegania łamania zakazów dotyczących chronionych gatunków zwierząt (o których mowa w § 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6.10.2014 r w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt – Dz.U. z 2014 r. poz. 1348) oraz
- ✓ ochrony siedlisk ptaków i nietoperzy na obiektach budowlanych.

W wyniku prowadzenia prac termomodernizacyjnych budynków może dochodzić do powstawania kolizji na drodze „siedliska gatunków chronionych” a „remonty budynku” w wyniku, których zamieszkujące je zwierzęta mogą utracić bezpowrotnie miejsca schronienia bądź gniazdowania (rozrodu). W związku z powyższym koniecznym jest właściwe planowanie i prowadzenie tego typu robót.

W przypadku nieodpowiedniego ich wykonywania może dochodzić do naruszania zakazów wymienionych w § 7 rozporządzenia, m.in. zabijania i okaleczania ptaków lub nietoperzy, niszczenie ich jaj i postaci młodocianych oraz ich siedlisk, miejsc gniazdowania, lęgu lub schronień (zakazy). Także umyślne płoszenie i niepokojenie ww. gatunków jest dla nich zagrożeniem, gdyż prowadzić może, m.in. do porzucenia lęgów przez osobniki rodzicielskie. Dodatkowo przeprowadzone zamierzenia remontowe mogą uniemożliwić w przyszłości zakładanie gniazd przez bytujące tam wcześniej gatunki ptaków (np. poprzez montaż podbitek i uszczelnienie wszelkich szpar i nieciągłości elewacji wykorzystywanych wcześniej przez ptaki) lub też sprawić, że dane obiekty nie będą nadawały się w przyszłości do wykorzystania jako miejsca odpoczynku przez występujące tam wcześniej nietoperze (np. poprzez zagrodzenie dostępu do pomieszczeń wcześniej przez nie wykorzystywanych).

Najdogodniejszym terminem prowadzenia termomodernizacji obiektów budowlanych jest okres od 16 października do 28 lutego, przypadający poza okresem rozrodu większości gatunków zwierząt. W tym czasie wykonawca prac może, bez zezwolenia, zabezpieczyć wszelkie szczeliny i otwory wentylacyjne budynku przed zajęciem ich przez zwierzęta i nie dopuścić do założenia gniazd i przeprowadzenia lęgów przez ptaki w następnym sezonie.

Natomiast przed przystąpieniem do wykonywania przedmiotowych prac w terminie od 1 marca do 15 października należy bezwzględnie:

- ✓ upewnić się, czy w obrębie remontowanych budynków nie występują miejsca lęgowe ptaków lub rozrodu nietoperzy - obserwacje dotyczące zasiedlenia budynku powinny zostać przeprowadzone przez eksperta ornitologa i chiropterologa w okresie możliwie najkrótszym poprzedzającym planowaną inwestycję, tak aby uniknąć przykrych konsekwencji wstrzymania prac,
- ✓ w przypadku stwierdzenia zasiedlenia budynku przez chronione gatunki ptaków lub nietoperzy ekspert powinien wskazać dokładne miejsca ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu wykorzystywane przez te zwierzęta. W momencie gdy planowane działania będą się wiązać z koniecznością realizacji czynności zakazanych w stosunku do nich, tj. z niszczeniem gniazd, jaj, czy też postaci młodocianych, inwestor zobowiązany jest do uzyskania, przed przystąpieniem do prac, zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody, wydawanego w trybie art. 56 ustawy. Jednakże przypadki takie należy traktować jako wyjątkowe, nie zaś jako zasadę w procesie inwestycyjnym. Uzyskanie ww. zezwolenia nie jest wymagane w przypadku usuwania, w okresie od dnia 16 października do końca lutego, gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne, jednak pod warunkiem, iż dla planowanych czynności brak rozwiązań alternatywnych oraz gdy nie będzie to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony populacji tych gatunków i ich siedlisk (§ 8 ust. 2 rozporządzenia). Powyższe zezwolenie może być wydane jedynie w przypadku wystąpienia łącznie trzech warunków, tj.: braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz gdy zachodzi jedna z przesłanek wymieniona w art. 56 ust. 4 pkt od 1 do 7 ustawy. Brak spełnienia jednego z ww. warunków skutkuje odmową wydania zezwolenia,
- ✓ po przeprowadzeniu prac remontowych należy, w miarę możliwości, umożliwić ptakom i nietoperzom dalsze występowanie w obiektach budowlanych, poprzez stworzenie na remontowanych budynkach siedlisk zastępczych w postaci, np. budek lęgowych. Ich charakter, lokalizacja, parametry techniczne i zagęszczenie powinny być dobrane przez specjalistę ornitologa i chiropterologa odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej,
- ✓ w przypadkach, gdy obiekt budowlany wykorzystywany był przez jerzyki *Apus apus*, a w ramach remontu stropodach budynku ocieplono materiałami sypkimi (np. przy użyciu granulatu wełny mineralnej, granulatu styropianu fibry celulozowej), należy całkowicie zrezygnować z pozostawiania otwartych otworów do stropodachów, gdyż materiały użyte do izolacji są niebezpieczne dla tego gatunku.

14. PROCEDURA STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.7.2001, str. 30—37) oraz Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(Dz. U. z 2016 r., poz. 353.) – zwana dalej „Ustawą”.

W dniu 04.10.2016 r. wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz do Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z pismami w celu uzyskania zakresu prognozy oddziaływania na środowisko „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

W pismach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (WOOŚ.411.97.2016.MO z dnia 18.10.2016r.) oraz Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (NZ.9022.1.265.2016.JG z dnia 20.10.2016r.) udzielono odpowiedzi, iż „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” wymaga wykonania prognozy oddziaływania na środowisko w pełnym zakresie, która została wykonana w pełnym zakresie przed wystąpieniem do w/w organów.

Burmistrz Prudnika zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu pn „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”. Informacje nt. przystąpienia do opracowywania projektu dokumentu pn „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” i o jego przedmiocie, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją oraz składania uwag i wniosków, w tym sposobie i miejscu ich składania, organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu, Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego oraz w prasie ("Tygodnik Prudnicki" z 05.10.2016 r.)

W informacji przekazanej społeczeństwu wskazano na możliwość składania uwag i wniosków do tworzenia ww. dokumentu w formie pisemnej, przez okres 21 dni roboczych od daty podania obwieszczenia do publicznej wiadomości (tj. od 6 października do 27 października 2016 r.) za pośrednictwem:

- poczty tradycyjnej, na adres: Urząd Miejski w Prudniku, ul. Kościuszki 3, 48-200 Prudnik,
- ustnie do protokołu w Urzędzie Miejskim w Prudniku, w godzinach pracy urzędu,
- w formie elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres e-mail: zp@prudnik.pl

W ramach konsultacji społecznych dwukrotnie tj w dniu 14.10.2016 r. oraz w dniu 18.10.2016 r. w godz. 16.00 – 18.00 w Prudnickim Ośrodku Kultury w Prudniku przy ul. Kościuszki 1 odbyły się spotkania z zainteresowanymi interesariuszami.

Osoby uczestniczące w spotkaniach konsultacyjnych w dniu 14.10.2016 r. oraz w dniu 18.10.2016 r. nie złożyły żadnych pisemnych wniosków bądź propozycji zmian do projektu dokumentu „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły uwagi i wnioski do „Prognozy oddziaływania na środowisko” natomiast w odniesieniu do dokumentu pn "Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku" zgłoszone zostały trzy wnioski złożone przez: Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Prudniku, Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie - „Alternatywa” - SAPRA oraz Powiat Prudnicki.

Pismem nr ZSP2.0701.53.2016 z dnia 2016-10-14 Dyrektor Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 2 wyraziła chęć włączenia się Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 (będącej częścią Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 2) w realizację „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”. Wnioskując o włączenie Dyrektor wskazała za fakt, iż Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 zlokalizowana jest na obszarze, który objęty będzie w/w programem oraz na charakter podejmowanych przez szkołę

działań proponując włączenie do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” projektu pt „Realizacja Programu Profilaktycznego „Spójrz inaczej”” przekazując jednocześnie jego szczegółowy opis w formie identycznej jak inne projekty zawarte w opiniowanej wersji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”. Podzielając wyrażoną przez Dyrektora Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 2 opinię, iż planowane do realizacji działania w ramach proponowanego projektu wykazują wysoką korelację ze zdefiniowanymi celami „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” podjęto decyzję o włączeniu projektu pt „Realizacja Programu Profilaktycznego „Spójrz inaczej”” do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” włączając go – jako projekt nr 3 – do rozdziału nr 6 Programu tj „Listy planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych”.

Pismem z dnia 17.10.2016 Prezes Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie - „Alternatywa” - SAPRA wyraził chęć włączenia się Stowarzyszenia w realizację „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.Wnioskując o włączenie Prezes Stowarzyszenia poinformowała, iż ...”Stowarzyszenie planuje realizację projektu „Trzeźwość jest wyborem nie przymusem”, który z racji planowanych w nim działań stanowić może narzędzie służące osiągnięciu zdefiniowanych celów w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku””. Jednocześnie wraz z w/w pismem Prezes Stowarzyszenia przekazała opis projektu pt „Trzeźwość jest wyborem nie przymusem”.Podzielając wyrażoną przez Prezesa Stowarzyszenia Aktywnej Pomocy Rodzinie - „Alternatywa” - SAPRA powyższą opinię, podjęto decyzję o włączeniu projektu pt „Trzeźwość jest wyborem nie przymusem” do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” włączając go – jako projekt nr 5 – do rozdziału nr 6 Programu tj „Listy planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych”.

W dniu 19 października 2016 r. Powiat Prudnicki drogą elektroniczną (na adres podany w formularzu do składania uwag) przekazał formularz uwag i propozycji zamian do projektu dokumentu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku” zawierający wniosek dotyczący włączenia pięciu projektów do w/w dokumentu. W wyniku przeprowadzonej analizy podjęto decyzję o włączeniu dwóch projektów wnioskowanych przez Powiat Prudnicki a mianowicie projektu pt „Stworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Prudniku” oraz projektu pt „Rewitalizacja Domu Pomocy Społecznej w Prudniku” włączając je – jako projekty nr 8 oraz 9 – do rozdziału nr 6 Programu tj „Listy planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych”. W odniesieniu do pozostałych propozycji trzech Powiatu Prudnickiego planowanych do realizacji przez Powiat Prudnicki poza obszarem zdegradowanym i obszarem rewitalizacji podjęto decyzję negatywną i nie włączono ich do „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku”.

W dniu 03.11.2016 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz do Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przekazano do zaopiniowania dokument pn "Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko”.

W dniu 18.11.2016r, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu pismem Nr WOOŚ.410.146.2016.ER pozytywnie zaopiniował dokument pn "Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku" wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko wnosząc jednocześnie o zamieszczenie w przedmiotowym dokumencie informacji o rozwiązaniach mających na celu

zapobieganie łamaniu zakazów dotyczących chronionych gatunków zwierząt o których mowa w paragrafie 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. W sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r. Poz. 1348).

Wnioskowane przez RDOŚ informacje zostały zawarte w kolejnej wersji dokumentu pn "Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku", który został ponownie przekazany do zaopiniowania do RDOŚ w Opolu.

W dniu 05.12.2016r, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu pismem Nr WOOŚ.410.146.2016.ER pozytywnie zaopiniował dokument pn "Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku" wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem NZ.9022.1.265.2016.JG z dnia 23.11.2016 roku, zaopiniował bez uwag "Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika do 2023 roku" wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Załącznik nr 1.

Podział miasta Prudnik na jednostki pomocnicze (podobszary).

Podobszar nr 1 – ulice: Budowlanych, Meblarska, Plater, Polna, Polna Bloki, Przemysłowa, Słowicza, Towarowa, Zielona.

Podobszar nr 2 – ulice: Akacyjowa, Asnyka, Azaliowa, Bora Komorowskiego, Broniewskiego, Curie Skłodowskiej, Dębowa, Dwernickiego, Głowackiego, Grunwaldzka, Jaśminowa, Kalinowa, Kilińskiego, Kraszewskiego, Czartoryskiego, Mierosławskiego, Prądyńskiego, Poniatowskiego, Prusa, Reymonta, Sierakowskiego, Sowińskiego, Tysiąc lecia, Wróblewskiego, Wysockiego, Zwycięstwa.

Podobszar nr 3 – ulice: Bema, Bończyka, Bożka, Cicha, Cybisa, Generała Andersa, Jana Kazimierza, Jesionkowa, Kombatantów, Korfanteo, Księdza Koziółka, Księdza Skowrońskiego, Langiewicza, Ligonía, Lompy, Lwowska, Łangowskiego, Miarki, Monte Casino, Nowa, Podgórna, Powstańców Śląskich, Robotnicza, Roboty, Rostka, Sadowa, Smolki, Soboty, Spokojna, Sybiraków, Wiejska, Wileńska, Wybickiego, Zielna.

Podobszar nr 4 – ulice: Dworcowa, Grottgera, Kolejowa, Kossaka, Maków, Matejki, Mieszka I, Prężyńska, Słowackiego, Sportowa, Wańkowicza, Władysława Łokietka.

Podobszar nr 5 - ulice: Armii Krajowej, Chrobrego, Krzywoustego, Ciasna, Damrota, Gliwicka, Górna, Inwalidów Wojennych, Jagiellońska, Klasztorna, Kochanowskiego, Kołłątaja, Konopnickiej, Kościelna, Królowej Jadwigi, Krótka, Krzywa, Łukowa, Małachowskiego, Morcinka, Nyska, Ogrodowa, Plac Farny, Plac Szarych Szeregów, Plac Zamkowy, Plebiscytowa, Poczтовая, Pod Bramami, Ratuszowa, Rynek, Sobieskiego, Stara, Stefana Batorego, Stroma, Tabor, Tkacka, Tuwima, Wandy, Wąska, Zamkowa.

Podobszar nr 6 – ulice: Gimnazjalna, Mickiewicza, Młyńska, Szkolna, Traugutta.

Podobszar nr 7 - ulice: Aleja Lipowa, Aleja Miła, Chopina, Dąbrowskiego, Wyszyńskiego, Łucznicza, Moniuszki, Paderewskiego, Parkowa, Sądowa, Sienkiewicza, Staszica, Wojska Polskiego, Żeromskiego.

Podobszar nr 8 - ulice: Legionów, Legnicka, Słowiańska, Strzelecka, Włoska, Żołnierska.

Podobszar nr 9 – ulice: Kopernika, Kościuszki, Kwiatowa, Piastowska, Reja, Szpitalna, Plac Wolności

Spis tabel

Tabela 1: Ludność ogółem według faktycznego miejsca zamieszkania w latach 2010-2015.....	19
Tabela 2: Udział kobiet w ogóle ludności w latach 2010-2015.....	21
Tabela 3: Ludność na 1 km ² w latach 2010-2015.....	22
Tabela 4: Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w latach 2010-2015.....	23
Tabela 5: Udział ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015.....	23
Tabela 6: Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w latach 2010-2015.....	24
Tabela 7: Współczynnik obciążenia demograficznego w roku 2015.....	26
Tabela 8: Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	26
Tabela 9: Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	27
Tabela 10: Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	27
Tabela 11: Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców.....	32
Tabela 12: Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015 (%).....	33
Tabela 13: Udział osób bezrobotnych do 12 miesięcy wg poszczególnych grup wiekowych w ilości ogółem osób bezrobotnych (struktura wiekowa osób bezrobotnych) w okresie 2010-2015.....	33
Tabela 14: Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego oraz liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014.....	34
Tabela 15: Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Prudnik w latach 2010 – 2015 (liczba osób w rodzinach).....	36
Tabela 16: Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Prudnik w latach 2010 – 2015 (liczba rodzin).....	36
Tabela 17: Przepięstwa stwierdzone w latach 2012-2015.....	40
Tabela 18: Przepięstwa stwierdzone na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015.....	40
Tabela 19: Liczba podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2010-2015.....	41
Tabela 20: Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD w roku 2010 i 2015 w poszczególnych typach jednostek administracyjnych.....	45
Tabela 21: Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015.....	46
Tabela 22: Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015.....	47
Tabela 23: Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015.....	47
Tabela 24: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2015-2010.....	48
Tabela 25: Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2012-2014...49	49
Tabela 26: Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2012-2014.....	49
Tabela 27: Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2012-2014.....	50

Tabela 28: Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2012-2014.....	50
Tabela 29: Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w latach 2010-2015.....	51
Tabela 30: Tereny zielone – udział w powierzchni ogółem wg stanu na 31.12.2014 roku.....	52
Tabela 31: Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg w latach 2010-2014.....	54
Tabela 32: Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	55
Tabela 33: Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015.....	56
Tabela 34: Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015.....	57
Tabela 35: Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2014.....	57
Tabela 36: Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2014.....	58
Tabela 37: Uczniowie szkoły podstawowej przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2011-2014.....	59
Tabela 38: Uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2014.....	60
Tabela 39: Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015.....	61
Tabela 40: Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2014.....	62
Tabela 41: Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015.....	62
Tabela 42: Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015.....	63
Tabela 43: Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	64
Tabela 44: Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	65
Tabela 45: Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015.....	66
Tabela 46: Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w gminie Prudnik w latach 2010-2014.....	67
Tabela 47: Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	68
Tabela 48: Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	68
Tabela 49: Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	69
Tabela 50: Ćwiczący do 18 lat w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	69
Tabela 51: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015.....	71
Tabela 52: Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014.....	71
Tabela 53: Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014.....	72
Tabela 54: Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w latach 2010-2015.....	73
Tabela 55: Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014.....	73
Tabela 56: Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014.....	74
Tabela 57: Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014.....	75
Tabela 58: Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014.....	75

Tabela 59: Ścieżki rowerowe na 10 tys. km ² w latach 2011-2014.....	76
Tabela 60: Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności (w km) w latach 2011-2014.....	77
Tabela 61: Wskaźniki oceny podsystemu społecznego, gospodarczego, środowiskowo – technicznego, przestrzenno-funkcjonalnego.....	86
Tabela 62: Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu społecznego na obszarze Gminy Prudnik.....	92
Tabela 63: Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu gospodarczego na obszarze gminy Prudnik.....	94
Tabela 64: Rozkład przestrzenny wskaźników podsystemu środowiskowo - technicznego na obszarze gminy Prudnik.....	96
Tabela 65: Rozkład przestrzenny wskaźnika podsystemu przestrzenno - funkcjonalnego na obszarze gminy Prudnik.....	97
Tabela 66: Rozkład przestrzenny wskaźników potwierdzających sytuację kryzysową na obszarze gminy Prudnik	98
Tabela 67: Zestawienie skali zdiagnozowanych potrzeb w poszczególnych rodzajach sfer w wyznaczonym obszarze zdegradowanym (podobszarze nr 6).....	100
Tabela 68: Projekt nr 1.....	107
Tabela 69: Projekt nr 2.....	108
Tabela 70: Projekt nr 3.....	109
Tabela 71: Projekt nr 4.....	110
Tabela 72: Projekt nr 5.....	111
Tabela 73: Projekt nr 6.....	112
Tabela 74: Projekt nr 7.....	113
Tabela 75: Projekt nr 8.....	114
Tabela 76: Projekt nr 9.....	115
Tabela 77: Przedsięwzięcie nr 1.....	117
Tabela 78: Przedsięwzięcie nr 2.....	118
Tabela 79: Przedsięwzięcie nr 3.....	119
Tabela 80: Przedsięwzięcie nr 4.....	120
Tabela 81: Przedsięwzięcie nr 5.....	121
Tabela 82: Przedsięwzięcie nr 6.....	122

Spis Wykresów

Wykres 1: Ludność gminy Prudnik według grup wiekowych, w roku 2005 i 2015.....	20
Wykres 2: Ludność miasta Prudnik według grup wiekowych, w roku 2005 i 2015.....	21
Wykres 3: Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku dla gminy Prudnik w latach 2010-2015.....	25
Wykres 4: Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w gminie Prudnik w latach 2010-2015.....	28
Wykres 5: Saldo migracji na 1000 osób w 2014 roku.....	28
Wykres 6: Saldo migracji w gminie Prudnik w latach 2010-2014.....	29
Wykres 7: Saldo migracji na 1000 osób w gminie Prudnik w latach 2010-2014.....	30
Wykres 8: Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w 2014 roku.....	30
Wykres 9: Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w gminie Prudnik w latach 2010-2014.....	31
Wykres 10: Bezrobotni zarejestrowani ogółem w gminie Prudnik w latach 2010-2015.....	32
Wykres 11: Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2014.....	35
Wykres 12: Dynamika wydanych Niebieskich Kart na terenie Gminy Prudnik w latach 2003-2014.....	38
Wykres 13: Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31 XII 2015. .	42
Wykres 14: Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Prudnik w roku 2015.....	43
Wykres 15: Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Prudnik w roku 2010.....	44
Wykres 16: Saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności dla Gminy Prudnik w latach 2010-2015.....	48
Wykres 17: Odsetek terenów zielonych w powierzchni ogółem w gminie Prudnik – stan na 31 XII 2014	51
Wykres 18: Lesistość obszarów w 2014 roku (% powierzchni).....	53
Wykres 19: Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg – stan na 31 XII 2014.....	53
Wykres 20: Porady lekarskie na 1000 mieszkańców.....	55
Wykres 21: Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w gminie Prudnik w latach 2010-2014.....	59
Wykres 22: Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w gminie Prudnik w latach 2010-2014.....	60
Wykres 23: Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w gminie Prudnik.....	64
Wykres 24: Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w Gminie Prudnik.....	65
Wykres 25: Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w gminie Prudnik.....	66
Wykres 26: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne w gminie Prudnik na 1000 mieszkańców.	70